apu

N:o 31 1. 8. -64 -:90

SARTHEN NOITA KERTOO

Jännittävän artikkelin I osa s. 27

SUOMEA NIILIN HILTONISSA s. 24

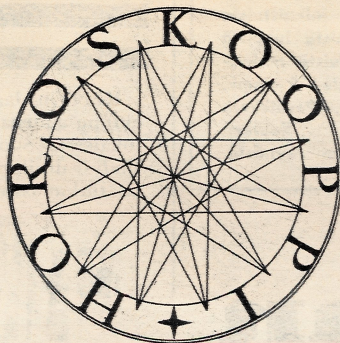

apu n:o 31 SISÄLTÖÄ

sivu

Veden pärskettä ja kosken kohinaa — mutta eipä vain ole vesi roiskunut bikinien päälle. Vai onko, vilkaiskaapa tarkasti! Vaikka ei silti, ei olisi hätää, jos iloisena pärskyvä vesi vähän kastelisikin. Aurinko kuivaisi kyllä pienen pienet bikinit (vai pitääkö nyt yläosattoman aikana sanoa että suuren suuret bikinit?). — Kansikuva: KARY LASCH.

AVULLE laatinut Al de BARAN

ajalle 2. 8.—8. 8.

KAURIS (22. 12—20. 1. synt.): Tällä viikolla sinulla on tilaisuus kokeilla jotain aivan uutta. Siitä tulee varsin miellyttävä kokemus, joskin alku tuntuu epäilyttävältä. Tähdet enteilevät romantiikkaa, mikä on omiaan onnellistamaan mielesi.

VESIMIES (21. 1—19. 2. synt.): Ilollasi ei ole rajoja saatuasi odottamattoman kirjeen. Myös puhelin tekee sinut onnelliseksi. Sanomalehdet kirjoittavat eräästä tuntemastasi henkilöstä, jonka johdosta olet aluksi hieman alakuloinen. Pientä ylimääräistä tuloa on odotettavissa.

KALAT (20. 2—21. 3. synt.): Nyt ei ole varaa lykätä päätösten tekoa. Juuri nyt on sinun tilaisuutesi. Saaliinjaolle on monia pyrkijöitä. Viikon loppupuolella voit varautua tapahtumaan, joka on omiaan synkistämään elämäsi. Kaikki kääntyy kuitenkin parhain päin. Romantiikkaakaan ei tule puuttumaan.

OINAS (22. 3—21. 4. synt.): Mielessäsi on monia toteuttamisen arvoisia ajatuksia, mutta saadaksesi niistä jotain irti, sinun on syytä luopua velttoudesta ja keskittyä asioiden ytimeen. Tapaat tällä viikolla erään henkilön, joka on todella halukas auttamaan sinua. Mutta ennen kaikkea sinun itsesi on terästyttävä.

HÄRKÄ (22. 4—21. 5. synt.): Tällä viikolla päässäsi pyörivät enimmäkseen rakkausasiat. Ystäväsi haluaa omistaa sinut yksin, joten sinulle ei juuri jää aikaa muiden varalta. Mutta älä silti unohda tyystin muitakaan ihmisiä, tulet vielä tarvitsemaan heitä. Lauantaista tulee viikon kohokohta.

KAKSOSET (22. 5—21. 6. synt.): Viikko alkaa suotuisasti, mutta sitten vähitellen alat kyllästyä, samoin kuin ystäväsikin. Syy on ehkä liian innokkaassa huvittelussa. On siis syytä rauhoittua hetkeksi ja omistautua vakavammille asioille. Viikon viimeisinä päivinä voit taas rentoutua.

RAPU (22. 6—23. 7. synt.): Äkkipikaisuutesi on heikkoutesi. Varo siis sanomasta tai tekemästä mitään ajattelematonta. Olisi ikävää ryömien pyytää anteeksi. Viikon aikana tulet kokemaan masennusta, mutta sitten on vuorossa iloinen yllätys.

LEIJONA (24. 7—23. 8. synt.): Edellisen viikon hyvät tuulet puhaltavat edelleen. Tulet tuntemaan useampia uusia ihmisiä, joista on sinulle iloa. Saat mieluisan kutsun. Perjantaina tai lauantaina selviää asia, joka on vaivannut mieltäsi. Viikosta tulee varmasti parempi kuin olet uskaltanut toivoakaan.

NEITSYT (24. 8—22. 9. synt.): Tämän viikon aikana sinä pyrit näkemään kaiken hieman todellisuutta mustempana. Onhan elämässäsi toki valopilkkujakin. Saat vieraan, jota jo olet odottanut. Raha-asiat tosin tuottavat yhä huolta.

VAAKA (23. 9—23. 10. synt.): Vihdoinkin saat tilaisuuden tavata henkilön, joka on jo kauan ollut mielenkiintosi kohteena. Älä kuitenkaa jännitä turhia hänet tavatessasi. Virallinen tiedonanto tulee aiheuttamaan sinulle pitkällisiä huolia. Tämä viikko kuitenkin päättyy melko mukavissa merkeissä.

SKORPIONI (24. 10—22. 11. synt.): Hyvä mielialasi tulee edelleen säilymään. Sinulla ja lähimmälläsi tulee olemaan erinomaisen onnistunut viikko. Ainoana varjona kirkkaalla taivaalla on yhä heikko rahallinen tilasi. Älä siis enää tuhlaile ajattelemattomasti. Onnenpäiväsi on perjantai.

JOUSIMIES (23. 11—21. 12. synt.): Tälle viikolle ovat ominaisia jyrkät nousut ja laskut. Ystäväsi näyttää myös olevan vaihtelevalla tuulella, osaamatta päättää, mitä hän haluaa, mitä ei. On ehkä paras kulkea jonkin aikaa eri teitä. Mutta älä silti tee harkitsemattomia päätöksiä. Sukulaisesi tuottaa iloa viikonloppuna.

Tässä osastossa julkaistuista lukijain lähettämistä lyhyistä ja nasevista kirjeistä maksetaan kirjoittajalle 5 nmk. Kirjeet os. APU, Postilokero 287, Helsinki. Kuoreen merkintä: Lukijan kynästä.

lukijan kynästä

Eräs tuttavani sanoi mulle kerran, että: "Istu lattialle ja pistä jalat roikkuun." Sanos Aputoimittaja miten se tapahtui?

Tyttö, Rajamäki

Se tapahtui siten, että hän avasi suunsa, liikutteli huuliansa ja kieltään ja äänihuuliaan ja käytteli taitavasti hampaita ja hengitystä apuna. Sitten hän jäi suu auki katselemaan, kun sinä istuit lattialle, taivutit vartaloasi taaksepäin ja kohotit koipesi taivasta kohti.

*

Olen itserakas aasi,
epärehellinen apina,
laiska ja ahne porsas.
Pidätkö minusta?

Ystävää kaipaava, Iisalmi

Lähetin osoitteesi Korkeasaaren intendentille.

*

Sanokaapa tuottaako tien yli juokseva valkoinen kissa onnea ja iloa, kun musta kissa tuottaa onnettomuutta ja surua?

Taikauskoinen, Vaala

Tietääkseni valkoinen kissa tuottaa samaa kuin mustakin, nimittäin onnettomuutta, surua ja kissanpoikia.

*

Tietääkö aputoimittaja a) mitä lintu tekee kun se kääntyy vasemmalle? b) missä kuussa on 27 päivää? Taitaa mennä luu kurkkuun? Jos ei mene, niin se tekee aputoimittajan tilille 2 pinnaa.

Avuton, Asikkala

Lähettäkää minulle ne 2 pinnaa tai sitten luu: a) mutkan, b) vähän joka kuussa paitsi puolikuussa.

Vanhimman tyttäreni nimi on Tuula Marja. Häntä nuorempi 3-vuotias tyttäreni ei oikein muistanut sitä toista nimeä, vähän sinnepäin, mutta ei aivan. Hän sanoi sisarelleen että "Onko sun nimi Tuula Mustikka?"

Lasten suusta, Nurmo

Onpa hyvä, ettei nuorempi tyttärenne ole minun sisareni. Tulisi tietenkin aina sanomaan, kun minun toinen nimeni on Jallu, että "Onko sun nimi Kalle Koskenkorva?"

*

Tyttö vanheni kolme vuotta tuomioistuimen päätöksellä

Mahtaa olla ankarin rangaistus, mitä tuomioistuin naiselle tai tytölle on milloinkaan määrännyt! ?

Viisi almua minullekin, Turku

Mahtaa olla. Tuollaisia tyttöjä tiedän paljonkin. Mutta tuollaisia tuomioistuimia taitaa olla aika harvassa.

*

Kunnollinen, nuori neiti ja raitis nuori mies saa hyv. tov. ~~as kaik~~ muk. Heti vap. [redacted] 10 G 50

Täyttääkö Aputoimittaja tässä ilmoituksessa vaaditut ehdot? Minä kun näet olen asuntoa vailla, mutta en tunne ketään vaatimuksia täyttävää nuorta miestä, että voisin mennä edes tiedustelemaan tätä asuntoa.

Kunnollinen, nuori neiti, Helsinki

En minä ihan totta puhuen täytä noista vaatimuksista

Jatk. s. 6

amerikkalainen

KENT

KENT - miljoonien valikoivien polttajien merkki kaikkialla maailmassa. KENTin maailmankuulu patentoitu Micronite Filter merkitsee puhtaampaa, parempaa makua.

Treat your taste kindly with KENT

Aito amerikkalainen - KENT

LORILLARD / STRENGBERG

montakaan kohtaa, mutta luulen kyllä saavani vuokraemännän uskomaan. Tavataan sitten siinä alaovella torstaina klo 16. 30?

*

Olen aina aikonut kirjoittaa kirjeen Aputoimittajalle ja kun se aina on jäänyt kirjoittamatta, niin jääköön nytkin.

Akka Pohjanmaalta, Kärsämäki

Olen jo pitkän aikaa aikonut julkaista tuon kirjeen, mutta kun se on aina jäänyt julkaisematta, niin jääköön nytkin.

*

[A] **2 H+K**
ul. 72 m² Pyynikillä mukav. Kalevassa. [redacted] Kiint.tsto [redacted] puh. [redacted]

Mitä mieltä Aputoimittaja on tästä? Eikö ole aika lailla epäkäytännöllistä, kun asunto on Pyynikin kaupunginosassa ja mukavuudet Kalevan kaupunginosassa, jonne Pyynikiltä on matkaa noin 2—3 km?

Epätietoinen, Tampere

Mukavuudet kuin mukavuudet. Jos asukkaasta on mukavampaa olla käyttämättä mukavuuksia, niin älköön sitten juosko edes hädissään tuota kolmea kilsaa.

*

MIES myytävänä! 33 v. Terve. Henkisesti laskusuunn. (korj. kelp.) Osaa parhaimm. nitä vain. Kohtuuhinnalla. Heti käyttöön. Vast. tlk. nimim. »Vaikka kynnysmatoksi» n:o 987.

Tartteeko Aputoimittaja kynnysmattoa? Tai onko Rouva Aputoimittaja vailla uutta miestä?

Rahalla saa ja hevosella pääsee, Vaala

Ei tarvita. Meillä on jo tuollainen mies — usein tuollaisessa tehtävässäkin.

*

Miksi muuten, herra aputoimittaja, nykysuomessa käytetään lentävistä akoista eli rulleista sellaista persoonatonta nimitystä kuin lentoemäntä?

Bötsi, Oulu

Taitaa johtua siitä, että niitäkin noitia, jotka eivät lennä, sanotaan persoonattomasti emänniksi.

NAISIA
otetaan tarkastusnauhalle. Ilm. maanant. klo 7 [redacted] (bussit 36, 37, 38) [redacted]

Eiköhän tässä ole menty liian pitkälle, vai mitä mieltä on herra aputoimittaja?

Vastausta kaipaava, Helsinki

Parempi katsoa kuin katua.

*

Voisitteko neuvoa minulle tyhmälle tietämättömälle, mikä on se hukka mihin kaikki sellainen joutuu mitä ei löydy mistään? Olen miettinyt ja miettinyt, mutta en ole pystynyt selvittämään. Onko Aputoimittaja koskaan ollut hukassa?

Tyhmin, Helsinki

Olin minä kerran hukassa, mutta sen paikan kyllä saivat kaikki selville, sillä minä olin huutavassa hukassa.

*

Halutaan lainaa 5—7.000 vuodeksi. Hyvä korko. Vast. HS kontt. 4 päivän aikana nimim. "Uusi kauppias — [redacted]"

Varmaankaan "Uusi kauppias" ei enää 5—6 000 vuoden kuluttua olisi uusi, luultavasti hän silloin olisi "5—6 000 vuotta vanha kauppias". Korko kasvanee tässä ajassa hyväksi. PS. Lainaisiko kiltti (?) Aputoimittaja minulle 5 mk esimerkiksi vain 2909 vuodeksi?

Ikuinen koululainen, Pukinmäki

Lainaan kyllä. Lainaan Uudelle kauppiaallekin, jos hän vain maksaa korot etukäteen.

*

Onkos Aputoimittaja koskaan sarjakuvista huomannut, että kun ihminen saa neronleimauksen, niin hänen päähänsä syttyy sähkölamppu? Mutta entäs silloin, kun sähkölamppu oli keksimättä ja ihminen sai neronleimauksen — syttyikö hänen päähänsä silloin öljylamppu vai joku muu tuikku?

Sammunut lamppu, Kauhajoki

En oikein muista, en siihen aikaan lukenut sarjakuvia. Olen aina kuvitellut, että ensimmäinen neronleimaus oli se kun Thomas Alva Edison keksi sähkölampun.

Hyvä Aputoimittaja, onko sinusta reilua vastata kosimiseen pyytämällä kymmenen vuotta miettimisaikaa, kun toinen on kosinut siinä toivossa, että saisi miehen tai ainakin mekkokankaan?

Yks äkänen vanhapiika, Rantasalmi

Ei se nyt ihan reilua ole — varsinkin kun sinä itse tietenkin olet jo miettinyt kymmenen vuotta.

*

Miksi te isot ihmiset jankutatte, että isoäitiä, isoäidinäitiä, isoisää, isoisänisää jne pitää kunnioittaa, kun ette itsekään kunnioita? Sanotte, että apinat ovat esivanhempiamme, mutta miksi sitten nämä apinat eivät saa esim. junassa kulkea matkustajavaunussa, vaan heidän pitää kyyhötellä tavaravaunussa?

Mummua kunnioittava, Viiala

Kyllä minä kustantaisin apinalle vaikka taksikyydin, jos olisin varma siitä, että se on minun isoisäni. Mutta missään ei vaadita, että serkkujansa pitäisi erityisemmin kunnioittaa.

*

Nyt te Aputoimittaja puhutte kaikissa lehdissänne hölynpölyä. Sanotte ja kirjoitatte, että Apu ilmestyy joka lauantai. Me emme saa Apua lauantaina, vaikka kuinka anoisimme. Meille Apu tulee jo perjantaina. Tahtoisin nyt tietää, pidättekö te Aputoimittaja lauantain jo perjantaina.

Vastausta odottava, Jokijärvi

Kyllä pidän. Olen aikaani edellä. Niin on Apukin aikaansa edellä.

*

Muuan mustalainen tokaisi minulle: "Hei kaveri, osta hyvä hevonen, ei syö kiviä, ei kiipee puissa eikä hauku koiria, pattia ei oo polvessa kun sen verran että selkään päässee." Oiskos mun kannattanu ostaa tää hevonen, Aputoimittaja?

Mäntti, Lappeenranta

En nyt sano, että ostaa olisi kannattanut, mutta vaihtaa kyllä— jos teillä olisi ollut joku kivensyöjä puunkiipijä koiranhaukkuja kopukka.

 -toimittaja

Ammatinvalinnanohjauksen tarkastaja JOUKO MÄKIPAASI vastaa:

AMMATINVALINTA

Lukijat voivat lähettää kysymyksiä tähän osastoon osoitteella Apu-lehti, lokero 287, Helsinki. Kuoreen sana "Ammatinvalinta".

KYSYMYS: Missä voi valmistua kirjeenvaihtajaksi?
'Kielilinjan 7:llä'

VASTAUS: Kauppaopiston kurssin suorittaneet voivat hakeutua myös kirjeenvaihtajan tehtäviin — etenkin, jos ovat suorittaneet yleisen linjan oppimäärän, jolla pääpaino on konttoritehtävissä tarpeellisilla aineilla. Varsinainen kauppaopiston kurssi on 2-vuotinen, ylioppilasluokka 1-vuotinen ja eräissä opistoissa toimiva iltalinja 4-vuotinen. Ulkomaankirjeenvaihtajan tehtävissä näyttelee kielitaito ratkaisevaa osaa, joskin on todettava, ettei ulkomaankirjeenvaihtajan suinkaan tarvitse täydellisesti kirjeenvaidossaan käyttämäänsä kieltä hallita. Mutta mitä paremmin sen parempi! Ulkomaan kaupan jatkuvasti laajentuessa avautuu myös uusia työpaikkoja, joten työn loppumista ei tarvitse pelätä. Palkka on "miestä tai naista myöten", mutta jonkinlaisena esimerkkinä voitanee pitää 700 mk/kk — alkupalkkana. Pätevien ja tehtäviinsä monipuolisesti kouliintuneiden palkka saattaa kierähtää 1 000 markan toiselle puolelle. Opistojen lukukausimaksut vaihtelevat eri paikkakunnilla, mutta keskimäärin ne ovat 80—140 markkaa. Esimerkiksi Helsingissä lukukausimaksu on 140 mk, Kuopiossa 60 mk ja Jyväskylässä 40 mk. Ylioppilasluokan maksu on tavallisesti 10—20 mk korkeampi.

*

KYSYMYS: Onko kansalaiskoulun käyneellä mitään mahdollisuutta päästä tanssijaksi ja mitä vaaditaan?
'Vastausta odottava'

VASTAUS: Monilla suuremmilla paikkakunnilla toimivat balettikoulut ovat erinomaisia perustietojen jakajia, mutta näihin yksityisten ylläpitämiin kouluihin pyritään tavallisesti jo 7—10 vuoden ikäisenä. Tanssikoulut ja -opistot, joita kohtapuoleen on suuremmissa kirkonkylissäkin, antavat opetusta ns. seuratansseissa. Alan huomattavin oppilaitos on Kansallisoopperamme balettikoulu, jonne myös hakeudutaan jo varsin nuorena. Ammattitanssijan ura on pitkä ja vaivalloinen lahjakkaallekin. Työmahdollisuudet ovat rajoitetut ja toimeentulo näin ollen joskus hankalaa. Tuntematta lahjojanne kehotan teitä huolellisesti harkitsemaan mahdollisuuksianne. Saattaa olla eduksi jättää tanssi mieluisaksi vapaa-ajan harrastukseksi ainakin näin alkuvaiheessa. Ehkä teitä kiinnostaa jokin toinen ammatti niin paljon, että hankitte siihen ammattipätevyyden ammattikoulussa. Tanssitaitoa voi ylläpitää siinä ohessa.

*

KYSYMYS: Milloin alkaa Myynti- ja Mainoskoulu ja mitkä ovat pääsyvaatimukset?
'Floora', 'Sutinen', 'Bisnes', 'Expertti'

VASTAUS: Mainitun koulun monien vakinaisten ja tilapäisten kurssien selostaminen tällä palstalla ei tällä kertaa tilan puutteen vuoksi ole mahdollista. Kehotan Teitä tilaamaan koulun esittelylehtisen os. Töölöntullinkatu 6, Helsinki-Töölö. "Expertille" huomautan yst., että useimmat po. kurssit ovat kirjekursseja.

*

KYSYMYS: Onko kirjapainoalalla työvoimantarvetta? Millaiset ovat palkat?
'Irkku', 'Pohjanpoika'

VASTAUS: Graafisen eli kirjapainoalan työtilanne on varsin tasapainoinen tarjoten läpi vuoden kymmeniä oppilaspaikkoja alalle soveltuville nuorille. Näin etenkin suurempien yritysten ollessa kysymyksessä. Oppisopimukseen perustuva koulutus kestää 4 vuotta. Kansakoulukurssi ja 15 vuoden ikä vaaditaan. Hyvänlainen palkka alkaa juosta jo oppilasajan alussa. Ammattitaitoisen palkka noudattaa voimassa olevaa työehtosopimusta.

KYSYMYS: Kannattaako sokeritautisen hakea johonkin ammattikouluun?
'Tautia sairastava'

VASTAUS: Sairautenne ei estä teitä hankkimasta ammattikoulutusta toivomallanne aloilla. Suosittelen kuitenkin jotain kevyempää, esim. kauppakoulun kautta varastokirjuriksi, varaosamyyjäksi, postinlajittelijaksi, tai yl. ammattikoulun kautta radio- tai hienomekaanikoksi, verhoilijaksi, maalariksi, parturiksi, laborantiksi yms.

*

KYSYMYS: Kuinka meillä valmistutaan näyttelijäksi teatteriin?
'Kärpäsen puremia Vaasasta'

VASTAUS: Suomen teatterikouluun on pääsyvaatimuksena näyttelijälinjalle vähintään 17 vuoden ikä, näyttämölle sopiva ulkomuoto, ehdoton näyttelijälahjakkuus. Keskikoulu tai ylioppilastutkinto on suotava, mutta myös kansakoulun käynyt voidaan ottaa, jos näyttelijälahjakkuus on selvästi havaittavissa.
Ohjaajalinjalle on pääsyvaatimuksena 20—27 vuoden ikä ja ylioppilastutkinto. Poikkeustapauksissa voidaan myös keskikoulun käynyt hyväksyä. Koulun toimintaa ja tarkkoja pääsyvaatimuksia selostavaa kirjasta "Teatterialalleko?" voidaan tilata koulun toimistosta, os. Vuorikatu 6 A 3, Helsinki.

*

KYSYMYS: Mitä mahdollisuuksia on keskikoulun käyneellä autoalalle?
'Alalle aikova', 'Ammattiin'

VASTAUS: Suosittelen n. 16—18 kuukauden pakollisen esiharjoittelun jälkeen pyrkimistä teknilliseen opistoon autotekniikan opintosuunnalle tai ellei teitä lähinnä olevassa opistossa sellaista linjaa ole, koneenrakennusosastolle. Ellette pääse opistoon voitte vaihtoehtoisesti hakea teknilliseen kouluun ja valmistua sitä kautta teknikoksi. Matemaattisissa aineissa on oltava vähintään tyydyttävät arvosanat. Pyytäkääpä harjoitteluohjeet jostakin teknillisestä oppilaitoksesta. (Helsinki, Tampere, Turku, Jyväskylä, Kotka, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Oulu, Vaasa, Pori, Joensuu, Kemi, Rauma, Riihimäki, Rovaniemi, Valkeakoski, Varkaus, osassa on vain teknillinen koulu, osa on yksityisten.

YLILÄÄKÄRI
MARTTI PALOHEIMO

Preventio

on latinasta saatu sivistyssana, jolla tarkoitetaan jonkin seikan, tavallisesti jonkin pahan seikan tai onnettomuuden ennakolta ehkäisemisestä. Puhutaan esim. preventiivisistä toimenpiteistä jonkin kulkutaudin uhatessa. Sana on saanut oman erityisen ja rajoitetun merkityksensä ilmaisemaan niitä menetelmiä, jotka tähtäävät raskauden ennakolta ehkäisemiseen. Raskaudentila saattaa näet olla naiselle tietyissä olosuhteissa erityisen suuri onnettomuus. Se voi uhata vakavasti hänen terveyttään, jos hänellä on jokin sairaus. Se voi merkitä hänelle myös suurta onnettomuutta yhteiskunnallisessa mielessä silloin kun avioton raskaus on kyseessä.

Preventiivimenetelmillä onkin näin ollen kaksi päätarkoitusta: naisen terveyden suojeleminen ja ei-toivottujen raskaudentilojen ehkäiseminen. Molemmissa tapauksissa se tähtää samalla myös raskauden keskeyttämisten — sekä laillisten että laittomien — torjumiseen. Raskauden keskeyttäminen muodostaa naisen terveydelle vakavan vaaran — tehtiinpä se miten huolellisesti hyvänsä. Erityisen suuri on tuo vaara silloin, kun sen suorittaa nainen itse itselleen tai joku puoskari. Moni nainen on tullut sellaisen seurauksena hedelmättömäksi loppuiäkseen. Eräillä preventiivimenetelmillä on myös tärkeä merkitys sukupuolitautien leviämisen estäjänä.

*

Koko preventiivimenetelmiä koskeva kysymys on aina jossakin määrin arka, liittyyhän se juuri sukupuolielämään. On ihmisiä, jotka eivät hyväksy preventiivimenetelmiä missään muodossa lähinnä uskonnollisin perustein. He katsovat Jumalan luoneen sukupuolielämän nimenomaan lasten siittämistä varten. Tämä erinomaisen yksipuolinen kanta ei yleensä ole saanut laajaa hyväksymistä. Katolinen kirkkokin hyväksyy preventiivimenetelmistä ns. "luonnolliset menetelmät" eli yhdynnän keskeyttämisen ja naisen kuukautiskierron hedelmällisten ja hedelmättömien päivien rytmin hyväksikäyttämisen. Parhaillaan katolinen kirkko tutkii mahdollisuuksia hyväksyä hormonitablettien käyttö preventiivimenetelmänä ja kaikesta päättäen kannanotto tulee olemaan myönteinen.

Meidän kirkkomme ei ole ottanut virallista kantaa tässä asiassa, mutta se on asettunut siinä Englannin kirkon piispainkokouksen kannalle: ehkäisymenetelmät tulevat kysymykseen kunhan toimitaan kristillisten periaatteiden mukaisesti

*

Avioliitossa tapahtuvan syntyvyyden säännöstelyn luulisi jokaisen voivan hyväksyä. Ovathan edellä mainitut terveydelliset perusteet jo sellaisia, että niiden syrjäyttäminen olisi säälimätöntä ja — jos otamme asian uskonnolliselta kannalta niin kuin preventiivimenetelmien vastustajatkin — vastoin kaikkea kristillistä rakkautta. Yhä yleisemmin on tässä kysymyksessä opittu vapautumaan ennakkoluulojen painolastista ja ymmärretty, että ihmisellä on oikeus hallita luonnonvoimia myös tällä kohdin. Useimpien ihmisten oikeudentaju sanoo, että vaimolla on oikeus säännöstellä niinkin tärkeän ja hänen ruumiinvoimiaan koettelevan tapahtuman kuin raskaudentilan syntymistä. Voidaan täydellä syyllä ja tiettyyn rajaan saakka pitää oikeutettuna, että lasten maailmaantuloa säännöstellään myös taloudellisten näkökohtien perusteella; sitä voidaan pikemminkin pitää merkkinä vanhempien vastuullisuuden tietoisuudesta kuin mukavuudenhaluna ja itsekkyytenä, joita se käsitykseni mukaan harvoin on.

Katsotaan myös, että jokaisen lapsen tulisi saada syntyä toivottuna. Se henkinen vastaanottomaailma, johon lapsi syntyessään joutuu, on näet erittäin tärkeä lapsen tulevalle mielenterveydelle. Ei ole yhdentekevää vanhempien asenteelle lasta kohtaan, syntyykö tämä "vahingossa" vai huolellisen harkinnan perusteella ajankohtana, jolloin lapsen hoitamiselle tarjoutuvat parhaat mahdollisuudet. On vielä eräs seikka, joka puhuu preventiivimenetelmien puolesta: raskauden pelon poistaminen. Jos aviopuolisot, varsinkin vaimo, kaiken aikaa pelkäävät mahdollista raskaudentilaa, syntyy monenlaisia vaikeuksia. Avioliiton sukupuolielämä kärsii siitä ja sen seurauksena ovat edelleen monet muut

kiusat, ärtyisyys, hermostuminen, riidat ja välien vaikeutuminen. Tässä yhteydessä on syytä huomauttaa siitä, että yhdynnän keskeyttämistä ainoana preventiivimenetelmänä on naisen kannalta pidettävä erityisen epäonnistuneena; se suo harvoin naiselle mahdollisuuden laukeamiseen ja johtaa siten hermostollisiin häiriöihin, jopa gynekologisiin seurauksiinkin.

*

Paljon hankalammaksi tulee asennoituminen preventiivimenetelmiin silloin, kun on kysymys avioliiton ulkopuolisista suhteista, joita sukupuolimoraalin mukaan yleensä pidetään tuomittavina. On luonnollista, että kirkkommekaan ei niiden käyttöä tämäntapaisissa suhteissa hyväksy, koska katsotaan — ja täydellä syyllä —, että sukupuolielämä ehdottomasti kuuluu vain avioliittoon. Vaikka me lääkärit ymmärrämme tämän ja olemme useimmiten periaatteessa samaa mieltä, emme kuitenkaan voi kuitata asiaa yhtä yksinkertaisesti. Tiedämme, että sukupuolielämää on kaikkialla myös avioliiton ulkopuolella emmekä voi kieltää apua ihmisiltä, jotka tulevat kysymään neuvoa tässä asiassa. Lääkärin tärkein peruste tässä asiassa on lyhyesti sanoen se, että **on kaikin mahdollisin käytettävissä olevin keinoin yritettävä estää raskauden keskeyttämisiä.** Sen lisäksi on tietenkin mielekästä yrittää estää kaikkia niitä pitkälle ulottuvia onnettomuuksia, joihin ihmiset tietämättömyytensä ja taitamattomuutensa seurauksena joutuvat. Seuraavassa numerossa käsittelen tarkemmin aborttikysymystä.

Se, että lääkäri hyväksyy preventiivivälineiden käytön myös avioliiton ulkopuolisissa suhteissa, tähtää siis onnettomuuksien välttämiseen, eikä vielä merkitse sitä, etteikö nähtäisi tämäntapaisiin suhteisiin liittyviä muita vaaroja. Kahdesta pahasta on valittava pienempi ja asioita on yritettävä harkita käytännöllisten ja asiallisten perusteiden mukaan.

Huomaamme kuitenkin, että preventiivimenetelmiä koskeva keskustelu johtaa — silloin kun on kysymys avioliiton ulkopuolella tapahtuvasta sukupuolielämästä — automaattisesti ns. vapaiden suhteiden tarkastelemiseen laajemminkin. Kysymys on erittäin arkaluontoinen ja vaikea, niin vaikea, että sitä aniharvoin julkisen sanan palstoilla uskalletaan objektiivisesti käsitellä. Asia on kuitenkin sen arvoinen, sillä tämä kysymys on henkilökohtaisesti tärkeä jokaiselle ei naimisissa olevalle. Niinpä yritän sanoa tästä asiasta jotain.

*

Aluksi on syytä palauttaa mieliin se seikka, että aina kun on tavalla tai toisella kysymys sukupuolielämään liittyvistä asioista, seuraa näiden 'laahuksena' mukana tavaton joukko tunnepitoisia asenteita, ennakkoluuloja, pelkoa, estoja, suuttumusta, mielen pahentumista jne. Nämä asenteet ikään kuin verhoavat näkymättömiin sen, mistä pohjimmiltaan on kysymys: kahden ihmisen välisestä tapahtumasta.

Sukupuolinen suhde — vaikka se ei tapahdukaan avioliitossa — voi olla keskinäisen todellisen ja toinen toistaan kunnioittavan rakkauden ilmaus ja toteutuma. Kaikki riippuu siitä, miten nämä ihmiset toinen toisensa kokevat ja mitä he tuntevat toinen toistaan kohtaan. 'Rakkauden tekoja' voi olla monenlaisia: ystävällinen sana, pieni palvelus, avunanto ja käden ojennus toiselle vaikeuksissa jne. ovat kaikki rakkauden tekoja. Niitä voi myös tapahtua sukupuolielämään liittyvinä. Käsityksemme seksuaalimoraalista ovat nykyisin syvenemässä; pyritään näkemään syvemmälle itse tapahtumien psykologiseen sisältöön ja niiden inhimilliseen luonteeseen, siihen mitä ihminen tekee ihmiselle tai mitä ihmiset antavat niissä toinen toiselleen.

Eräs tunnetuimpia puheenvuoroja tässä asiassa on erään englantilaisen piispan huomautus, jossa hän toteaa, ettei suinkaan aina se, mitä vallitsevan moraalin mukaan pidetään siveettömyytenä, ole syntiä. Monet lienevät nähneet elokuvan 'Ei koskaan sunnuntaisin' ja muistanevat kohtauksen, jossa elokuvan päähenkilö, viehättävä ja persoonallisuutensa puolesta mieleenpainuva ilotyttö, auttoi nuorta ja avutonta merimiestä voittamaan pelkonsa ja epävarmuutensa. Tämä toisen auttaminen vapautumaan peloista ja kasvamaan aikuiseksi oli — tuon piispan huomautuksen mukaan — tosiasiassa rakkauden teko. Suuri osa siitä, mitä tavallisesti pidetään hyveellisyytenä, on tosiasiassa elämän pelkoa. Tämä on seikka, josta kaikki psykiatrit lienevät yhtä mieltä ja joka on vanha totuus, jo tunnettu ranskalainen terävien ja pisteliäiden ajatelmien mestarillinen sorvaaja La Rochefoucauld on siitä sattuvasti huomauttanut.

Meidän ei pidä kuitenkaan edelläesitetyn johdosta intoutua ilman muuta hyväksymään kaikkea mahdollista 'rakkauden tekoina'. On erityisesti huomautettava siitä, että kysymys on aina vaikea ja vaatii tarkkaa tutkiskelua. Rakkauden teon olemuksena on aina se, että ajatellaan toisen parasta ensi sijassa — ei omaa. Siitä ei kuitenkaan yleensä vapaissa suhteissa ole kysymys. Päinvastoin, useimmiten niissä ajatellaan pääasiassa ja jopa yksinomaan omaa tyydytystä. Toinen alistetaan tämän tyydytyksen välikappaleeksi. Tuossa toisen hyväksikäytössä tapahtuu samalla hänen ihmisarvonsa riistäminen, hänen pudott misensa ''ihmisen tasolta ruumiilliselle olle'', jonka toinen — usein molemmat — kokevat nöyryytyksenä. Se koetaan myös silloin, kun molemmat ovat tahtoneet samaa eli aistillista tyydytystä. Sisimmässään ihminen tajuaa, että se ei voi olla sukupuolielämän pääasiallinen tarkoitus. Ihmisten välisessä tapahtumassa sen päinvastoin pitäisi syventää tuota suhdetta ja lähentää molempia toinen toiseensa sekä auttaa heitä yhä paremmin ymmärtämään toinen toistaan.

Monet ovat valmiit hyväksymään tämän. He sanovat ehkä kuitenkin: ''No hyvä on, olkoon niin.'' Mutta mitä vahinkoa sitten seuraa ihmiselle, jos hän antautuu vapaisiin suhteisiin ja preventiivimenetelmin varoo aiheuttamasta mitään vahinkoa toiselle? Mitä vahinkoa muka voisi olla nautinnosta?

Tähän vastaisin seuraavasti: Ei nautinnosta voi olla vahinkoa. Vahinko — tai sanotaanpa sitä vaikka rangaistukseksi — tulee aivan toiselta taholta, hiipien, hitaasti ja salakavalasti. Se tulee **oman luonteen turmeltumisen muodossa.**

Mielestäni se on pahin mahdollinen rangaistus. □

NÄKÖPUHELIN

ON NYT TODELLISUUTTA

EINO-OLLI

apu

KUSTANNUSLIIKE APULEHTI
HELSINKI SALOMONKATU 17 A POSTIOSOITE APU
HELSINKI LOKERO 287.
PUHELIN: VAIHDE 64 50 11
OSOITEOSASTO 78 95 41 ● 78 95 17

TOIMITUSJOHTAJA OLLI LYYTIKÄINEN
VARATOIMITUSJOHTAJA YRJÖ KOKKO

PÄÄTOIMITTAJA PAULI MYLLYMÄKI
TOIMITUSPÄÄLLIKKÖ TUOMO KEKO
TIEDETOIMITTAJA OSMO MÄKELÄINEN
TOIMITUSSIHTEERIT: SAULI SIPILÄ ● TOR FORSLUND
TOIMITTAJAT: MATTI JÄMSÄ ● RITVA-LIISA RELANDER ● OLAVI SALMI ● RAUNI VORNANEN ● SEPPO RAIVISTO ● MARKKU RAUTONEN ● EERO SAURI ● SALME HOLMA ● SIRKKA-LIISA ESKOLIN
TAITEILIJA: RONALD WESTRÉN-DOLL
VALOKUVAAJAT: MARTTI BRANDT ● HELGE HEINONEN

MYYNNINJOHTAJA JUHA HEIMOLA
LEVIKKIPÄÄLLIKKÖ AULIS RYTKÖNEN
MAINOSPÄÄLLIKKÖ REIMA VIROLAINEN
ILMOITUKSET: SULO R. SALO ● KYLLIKKI HURME
POSTISIIRTOTILI 79 30 ● PANKKISIIRTO KOP, H:KI KESKI-TÖÖLÖ

PIIRITOIMISTOT HELSINKI Salomonk. 17 A puh. 64 50 11 hankintapäällikkö Sven Nyberg ● JYVÄSKYLÄ Jyväskylänk. 24 A puh. 11 432 hankintapäällikkö Kimmo Chydenius ● KAJAANI Kauppakatu 9 A 4 puh. 32 30 hankintapäällikkö Reino Kinnunen ● KUOPIO Kauppakatu 22 A puh. 15 516 hankintapäällikkö Ukko Miettinen ● LAHTI Vääksy puh. 61 309 hankintapäällikkö Erkki Hanskala ● LAPPEENRANTA Valtak. 37 B, puh. 13 338 hankintapäällikkö Heikki Hietamies ● OULU Hallitusk. 27 A puh. 13 151 hankintapäällikkö Vilho Mäki-Hirvelä ● PORI Gallen-Kallelank. 9. C 33, puh. 11 166 hankintapäällikkö Risto Natri ● ROVANIEMI Kansankatu 20 B puh. 20 12 hankintapäällikkö Paavo Haataja ● TAMPERE Hämeenpuisto 17 C 46 puh. 24 608 hankintapäällikkö Olavi Sirenius ● TURKU Aninkaistenk. 3 C puh. 11 374 hankintapäällikkö Ilmo Riikilä ● VARKAUS Laivalinnank. 10 C puh. 35 62 hankintapäällikkö Aulis Kuutti.

TILAUSHINNAT kotimaahan 12 kk 28:— ● pohjoismaihin 12 kk 32:— ● muihin maihin 12 kk 52:—

OSOITTEENMUUTOKSET 20 p. Osoitteenmuutoksen yhteydessä on myös vanha osoite aina mainittava.

32. VUOSIKERTA ● PERUSTETTU V. 1933
APU ILMESTYY JOKA LAUANTAI

Vihdoin pääsin tuhannen ja yhden everstin maailmoista tutun työpöydän ääreen. Aloin opetella jälleen toimittamista. Soittelin yhdelle ja toiselle ilmoittaakseni, että olen taas tavattavissa, mutta useimpia en saanut langan päähän: he olivat kesälomalla, "mökillä", he tulisivat vasta ensi kuussa, ensi maanantaina tai sitten kun kerkiävät eli toipuvat rapukesteistään.

Vasta aikani turhaan soitettuani tajusin, että toivotonta on työ tää. Jokainen oli jossakin muualla kuin tavattavissa. Silloin juolahti mieleeni, että näinhän pitää olla, koska meneillä on suomalainen r a m a d a n.

Ramadan on islamin tunnustajain paastokuukausi, heidän vuotensa yhdeksäs kuukausi. Sen aikana Koraani kieltää oikeauskoisia mm. nauttimasta ruokaa auringonnoususta auringonlaskuun eli siitä hetkestä lähtien, jolloin valkoisen langan erottaa mustasta, siihen asti, jolloin ei tiedä, kumpi on kumpi.

Ramadan on arabisoituneessa maailmassa vuoden omaleimaisin kuukausi. Silloin ainakin työnantajat raastavat tukkaansa, koska silloin ei mikään suju, kaikki on jumissa. Työtehosta ei ole tietoakaan. Siitä syystä että muslimin on noustava varhain, jotta hän ehtisi valmistaa ja syödä päivän ensimmäisen aterian ennen aamunkoittoa, syödä lisäksi tukevasti, että sillä syömisellä selviytyy iltaan. Ylensyöminen tietenkin veltostuttaa, ja muslimia raukaisee mahdottomasti kun pitäisi ruveta töihin. Ja puolelta päivin alkaa nälkä kurnia niin ankarasti, että auringonlaskun odottamisessa vierähtää iltapäivä. Kun sitten vihdoin viimein eli (suurilla paikkakunnilla) tykin laukauksen ilmoitettua paastopäivän päättymisestä päästään ruokapatojen ääreen, syödään niin pitkään ja hartaasti, että nukkuminenkin jää vähäiseksi. Ja sitten on taas pantava konekukko herättämään kolmelta, jottei aamuateria menisi parempiin suihin.

Ramadanina siis aina ramaisee — syynä ovat mässäily ja lyhyet unet. Silloin ollaan aina "rössööksis", kuten Turja sanoisi.

Suomalainen (pohjoismainen/eurooppalainen) ramadan on lähinnä pyhitetty auringolle. Sanotaan, että auringossa lojuen, lomaillen ja kesämökitellen kerätään voimia talven varalle. Ja kun sitten saapuvi syys, mökötetään vuodenajan ankeutta.

Jotakin nurinkurista tässä on. Kesäkuukausina tehdään lyhyitä päiviä vaikka luonnon antimet riittäisivät kovempaankin työhön. Pimeänä vuodenaikana aherretaan pimeästä pimeään, koetetaan tulla toimeen säilörehuilla ja vitamiinipillereillä ja aletaan jo jouluna puhua kevätväsymyksestä. Näin siksi, että me olemme muuttuneet kesä- ja mökkihöperöiksi ja että puhumme kesä- emmekä vuosilomasta. Tämän saa käsittää niinkin, että kannatan 'talviunia', lomien ajoittamista muiksikin kuin nykyisiksi lomakuukausiksi.

Suomalaisten viettämästä ramadanista kuulin erään arabivaltion virallisen edustajan kertoneen. Hän tuli tänne heinäkuisena perjantaina tilausten tekomatkalle. Koska perjantai on muslimien pyhä, hän vietti sen omissa oloissaan. Lauantaina hän otti yhteyden eri liikelaitoksiin. Hän ei tavannut ketään. Sunnuntaina hän palasi Tukholmaan ja illasti jo samana iltana teollisuuden johtomiesten kanssa. Tuloksena olivat miljoonien markkojen tilaukset.

Myöhemmin hän kertoi: — Suomessa oli ramadan. Ketään päättävässä asemassa olevaa en tavannut. Puhelimitse vain erään myyntipäällikön, joka ei ehtinyt ottaa vastaan. Hänen oli hoidettava johtajan rapukestien ostokset.

Oikeassahan hän oli: ravut ovat suomalaisen ramadanin iltapalaa.

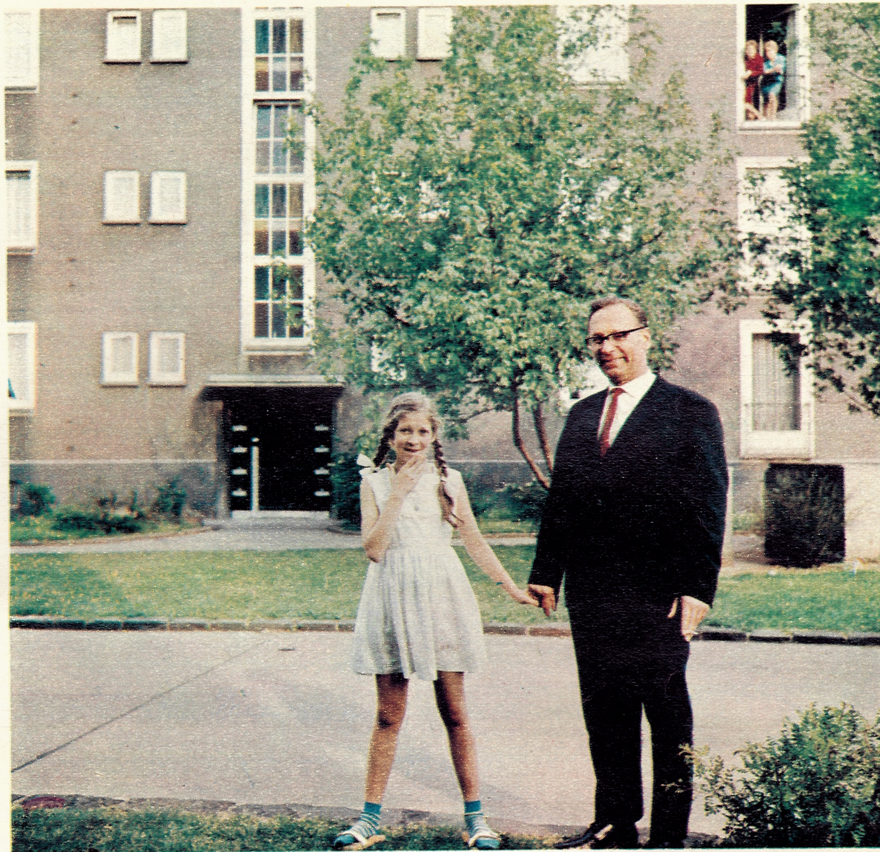
Tuomo Keko

Dr Schneider ja hänen perheensä

EERO SAURI

Pauli Myllymäki on kertonut APU-lehdessä, kuinka elää neuvostovenäläinen perhe. Rauni Vornanen on kertonut belgialaisen perheen arjesta, Tuomo Keko ruotsalaisista Olssoneista. Ja monia muita perhereportaaseja on Avussa julkaistu: Yhdysvalloista, Tanskasta, muualta. Tällä kertaa ovat vuorossa länsisaksalaiset Schneiderit, joita Eero Sauri on käynyt Kölnissä tapaamassa.

Kerrostalo Edith-Steinstrasse 8; rakennuksen edessä isä ja tytär. Kun tarkkaan katsotte, näette Jutan huoneen ranskalaisella parvekkeella punaisen Marionin ja sinisen Jutan.

BERNHARD Schneider (50) on opettaja, reaalikoulun opettaja. Meikäläisittäin lienee selvintä ja asiallista puhua yksinkertaisesti oppikoulusta.

Mutta ei ole asiallista kutsua Bernhard Schneideria meikäläisittäin opettajaksi tai lehtoriksi. Ei — Saksassa on kohteliasta puhutella opettajaa tohtoriksi, *Herr Doktor* — vaikka asianomainen ei olisikaan arvoltaan aivan Herr Doktor.

Siis: länsisaksalainen perheemme, tavallisen, keskitason perheen pää on tri Schneider, oppikoulun opettaja.

Tri Schneider ja hänen perheensä asuvat Kölnissä, Euroopan historian suuren joen Reinin rannalla sijaitsevassa kaupungissa. Köln oli sodan ankarasti koettelemia Saksan kaupunkeja, mutta nyt, 1964, Kölnin julkisivussa näkyy enemmän rakentajan kuin sodan jälki. Uusia rakennuksia on noussut sadoittain, sortuneita kirkkoja on korjattu. Kaupungin ylpeys, Kölnin tuomiokirkko — *doomi* — on paikallaan. Ja korjausmiehet uurastavat sen kimpussa.

Kölnissä on yli 800 000 asukasta. Hyvinvoivan näköisiä ihmisiä, joilla ainakin kaupungin keskustassa asioidessaan näyttää olevan aikamoinen kiire.

Schneiderin perhe — kuusi ihmistä näistä yli 800 000:sta — asuu Deutzissa. Doomin luota, joka näkyy kaikkialla Kölnissä, ei ole sinne pitkä matka. Deutz on keskeisiä kaupunginosia, moderni sitä paitsi. Talot ovat viisikerroksisia ja kuusikerroksisia ja joskus matalampia ja joskus korkeampia. Mutta puistoja ja viheralueitakin mahtuu Deutziin. Edith-Steinstrassen varrella — sen kadun talossa numero 8 Schneiderit asuvat — on kohtalaisesti puita ja nurmikkoja. Ei nyt läheskään metsäksi asti mutta sen verran, että koiransa ulkoiluttaa.

Tri Schneider, joka oli epäillyt, etten osaisi Edith-Steinstrasselle, oli sovitussa kadunkulmassa vastassa.

— Schneider on nimeni — Toivottavasti viihdytte Kölnissä ja toivottavasti me olemme

Sunnuntai-iltapäivää Kölnin Deutzissa: perheidylliä, kahvikuppi. Vera oli sitä mieltä, että nallen ja nuken on oltava jokaisessa kuvassa.

sellainen perhe, mitä olette etsinyt.

Alaovella tohtori sanoi:

— Asumme kolmannessa kerroksessa. Ikävä vieraiden kannalta, että meillä ei ole hissiä, mutta itse kyllä selviämme. Näin pysyy nuorena, tohtori vakuutti.

Ja siellä kolmannessa kerroksessa:

— Tässä on perhe, esittelee hän. — Vaimoni Maria (45), äitini Kathleen (71), tyttäreni Jutta (22), Marion (15) ja Vera (10). Poikani Jörn (19) on parhaillaan luokkaretkellä — tänään hänen kyllä pitäisi tulla kotiin.

— Suoraan kahvipöytään, olkaa hyvä, kehottaa rouva Maria Schneider.

Astun pitkästä, käytävämäisestä, hieman ikävästä eteisestä viihtyisään olohuoneeseen. Sohva, muutama nojatuoli, iso astiakaappi, televisio, kirjahylly, isännän työpöytä.

— Me olemme aloittaneet sodan aikana, siksi meillä on paljon vanhoja huonekaluja, jotka eivät ole laadultaan yhtä hyviä kuin nykyiset. Menimme avioliittoon 1939, sanoo tri Schneider.

— Mutta mielestämme nämä ovat vielä täysin kelvollisia, huomauttaa rouva Schneider.

Niin ne ovat. Schneiderien koti ei ole upea 'paraatiasunto'; se on tavallisen länsisaksalaisen perheen kodikas koti.

Schneiderit asuvat kerrostalossa, jota tohtori kutsuu 'sosiaaliasuntotaloksi'. Saadakseen asunnon Schneiderit ovat suorittaneet taloyhtiölle 6 500 Saksan markan — 5 200 Suomen nmk:n — suuruisen summan. Pääomastaan he saavat vuosittain 3 prosenttia palautuksena. Ja jos he muuttavat pois, jäljelle jäänyt summa maksetaan takaisin. Periaatteessa järjestelmä vastaa siis meikäläistä aravaa.

Asunnon pinta-ala on 100 m². Vuokraa he maksavat — Suomen rahassa — noin 110 nmk. Lisäksi tulevat lämmityskulut. Tohtori on laskenut, että niihin menee vuosittain noin 240 nmk.

— Meillä on viisi huonetta, mutta talvisaikaan emme lämmitä aivan jokaista. Kylmimmän ajan tulemme toimeen huonetta vähemmälläkin, sanoo perheen äiti, taloudeilinen saksalainen.

— Mukava olisi tietysti asua omakotitalossa, mutta se ei oikein kannata. Tulee liian kalliiksi, arvelee tohtori.

— Mutta, lisää hän hetken kuluttua, — hieman pienempipalkkaiselle kuin minulle sosiaaliasunnot kyllä on tarkoitettu. Olen saanut jo niin monta ikälisää, että palkkani on hieman sallittua korkeampi.

Mikä sitten on tohtorin palkka? — Anteeksi että kysymme tuollaista asiaa.

— Tottahan teidän pitää kaikki saada selville, sanoo tohtori ja etsii täsmällisestä kansiohyllystään sitä oikeata.

— Ja sitä paitsi: minun kuukausipalkkani ilmenee kyllä valtion palkkataulukostakin.

— Tässä on paperi, Schneider näyttää. — Kuukausipalkkani on 1 700 Dmk — 1 350 nmk. Veroihin menee 200 Dmk, niin että kuukausittain minulle maksetaan 1 500 Dmk, 1 200 nmk.

— Ja tällä perheenne selviää? Rouvanne ei ole ansiotyössä?

— En ole, sanoo rouva Schneider. — Mutta tyttäremme Jutta joka on työssä pankissa, antaa kuukausittain rahaa myös kotiin.

Jutta, 22-vuotias pankkineiti, tyylikäs ja itsestään tietoinen nuori saksatar. Käy työssä An den Dominikanernilla, Kölnin pankkikadulla. Ansaitsee kuukausittain 505 Dmk, josta jää käteen 375 Dmk, noin 300 nmk — loppu menee veroihin. 120 nmk hän antaa kotiin, loput 180 nmk käyttää itse.

— On ilman muuta selvää, että annan rahaa myös ko-

Länsisaksalainen moderni keittiö on niin pieni, että suomalainen perheenemäntä sitä aivan säikähtäisi. Lämmin vesi ei tule keskuslämmityskattilasta vaan huoneiston omasta, pienen pienestä lämminvesisäiliöstä.

Isoäiti Kathleen (71)

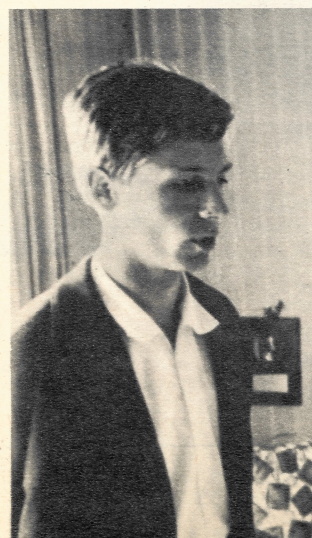

Jutta (22)

Marion (15)

Jörn (19)

tiin, Jutta sanoo. — Ja onhan minun halvempaa asua kotona kuin vuokrata huone jostakin kaupungilta ja syödä kahviloissa.

Tulevatko Schneiderit hyvin toimeen tohtorin palkalla ja Jutan ruoka- ja vuokrarahalla? Eivät niin erityisen loisteliaasti, mutta tulevat toimeen kumminkin. Elävät niin kuin tavallinen länsisaksalainen perhe.

Rouva Schneider on laskenut, että ruokaan menee kuukausittain 550 Dmk — 440 nmk. Sitten vuokra ja lämmityskulut ja monet muut menot, niin että monta kertaa rouva Schneider on saanut huokaista rahan kulumista. Perhe on suuri, vanhemmat ja neljä lasta. Monen monta reikää rahalle löytyy.

— Vaatteisiin olemme varanneet nyt 120 nmk kuukaudessa, Maria-rouva sanoo.

— Ja minä saan joskus lisätuloja oppikirjoista, joita olen mukana tekemässä, sanoo tohtori.

— Niin, ja meillä maksetaan pankissa viidentoista kuukauden palkka. Se on aika hienoa, sanoo Jutta.

— Mutta kyllä rahaa meneekin, huokaa perheen äiti. Rouva Schneider luetteli muutamia elintarvikkeiden hintoja. Liha on Suomen hintoihin verrattuna kallista, makkarat ja voi samaten. Kahvin hintaa rasittaa kahvivero, ja siksi talousihmeen maan perheenemännät mielellään lisäävät kahvin sekaan korviketta. Maidon hinta on suunnilleen sama kuin Suomessa, mutta vihannekset ja hedelmät ovat tuntuvasti halvempia. Sokerin hinta on puolet siitä mitä Suomessa ja juusto on halpaa.

Tohtori on syntynyt Aachenissa, joka on hyvin lähellä Kölniä. Hänen ensimmäinen opettajanpaikkansa oli maalla, ja toistakymmentä vuotta hän on opettanut Kölnin oppikouluikäisiä.

Hän menee aamuksi kahdeksaksi kouluun, ja yhden jälkeen hän tavallisesti pääsee kotiin. Ja samaan aikaan lähtevät koulutielleen ja koulusta palaavat myös lapset Marion, Vera ja Jörn.

Ennen kouluunlähtöä ja Jutan pankkiin menoa Schneiderin perheessä syödään aamiainen. Kauraryynejä ja banaaneja, kuumaa maitoa, kahvia, leipää, marmelaatia. Iltapäivällä, 13:n ja 15:n välillä syödään päivällinen: perunoita, lihaa, kananmunia, leipää, voita, jälkiruoaksi kahvia ja leivoksia. Viimeinen ateria on illalla puoli kahdeksan maissa. Se on iltatee, jonka kanssa Schneiderit ovat tottuneet syömään paahtoleipää, juustoa ja marmelaatia.

— Aterian jälkeen käyn aina hetkeksi ruokalevolle, huomauttaa tohtori.

Levon jälkeen töihin: niitä tohtorilla on kotonakin runsaasti. Koulutöitä ja sitten joskus oppikirjojen tekemistä ja koulupoliittisten kirjoitusten laatimista eri lehtiin.

Entä taloustyöt?

— Lapset ja mieheni auttavat minua niissä, kertoo rouva Schneider. — Mieheni laittaa aamuisin makuuhuoneen kuntoon, minä pääsen muihin töihin. Joskus hän auttaa minua keittiössäkin, ja hiilenkanto on hänen huolenaan.

— Ulkomailla kuvitellaan, että saksalaisen naisen asema on edelleen sama mitä se oli kymmeniä vuosia sitten: Küche, Kirche, Kinder — keittiö, kirkko, lapset. Mutta se on aivan väärä ja vanhentunut kuvitelma. Nykyajan saksalainen nainen on kiinnostunut myös vaatteista, kampauksesta, makeupista, huomauttaa Jutta.

— Naisen asema on Saksassa viimeisten kahdenkymmenen vuoden aikana kyllä muuttunut entisiin aikoihin verrattuna, vahvistaa isoäiti Kathleen.

— Emme esimerkiksi pese enää isoa pyykkiä kotona, vaan se viedään pesulaan. Pikkupyykin pesaisen kyllä kylpyhuoneessa, sanoo rouva Schneider.

Illat? Kuinka ne sujuvat tavallisessa länsisaksalaisessa perheessä?

— Useimmiten olemme kotona, kertoo tohtori. — Keskustelemme paljon, koko perhe. Uskonnosta, politiikasta, maailmantapahtumista ja kotoisista pikkuasioista. Lastemme probleemat ovat koko perheen probleemoja. Lapset tuntuvatkin viihtyvän parhaiten kotona, meillä ei ole koskaan ollut sitä ongelmaa, että he vetelehtisivät kaduilla.

— Katsomme televisiosta uutisohjelmat ja näytelmät, muun ajan se on enimmäkseen suljettuna. Kuuntelemme musiikkia radiosta ja levyiltä, ja sitten meillä on pieni kotiorkesteri. Luemme paljon. Heinrich Bölliä ja Goethea ja muita.

— Ja vieraita meillä käy ja me puolestamme vastavierailuilla. Tarjoamme vieraille joko kahvia tai kuohuviiniä tai olutta. Keskustelemme tässäkin piirissä paljon, politiikasta ja muusta. Mutta uskonnosta emme.

Schneiderit ovat katolilaisia. Kölnissä katolilaisia on 55 prosenttia kaupungin asukkaista, loput ovat protestantteja. Katolilaisten hartaudenharjoitus on luonteeltaan aktiivista, ja on luonnollista, että Schneiderit käyvät joka sunnuntai messussa.

— Mutta ei varhaisimmassa, naurahtaa Jutta. — Minä olen vähän huono nousemaan pyhäaamuisin, ja niin menemme vasta kello kymmenen messuun.

— Koko perhe, lisää tohtori.

Auto?

— Se on hankittu vuosi sitten. Jutalla, Jörnillä ja minulla on ajokortti, sanoo tohtori.

Lomat?

— Me matkustamme tavallisesti kotimaassamme mutta nuoret kyllä ulkomaillakin. Viime pääsiäisenä tosin olimme mieheni kanssa Roomassa — ensi kertaa. Se oli elämys, sanoi rouva Schneider.

— Minä otin Roomassa ensimmäiset värikuvani. Sain näet 50-vuotislahjaksi tällaisen hienon kameran, näyttää tohtori.

Katselimme tohtorin Rooman kuvia ja joimme kahvia ja söimme kermakakkua. Parvekkeen ovi oli auki ja sieltä tunkeutui sisään kesäinen lämmin tuulenvire.

— Oletteko tyytyväinen nykyiseen elämäänne Länsi-Saksassa? kysyin tohtori Schneiderilta.

— Kyllä olemme. Täällä on tietysti sellaisia, jotka napisevat olevia oloja vastaan, mutta minulla ei ole mitään valittamista. Perheemme on onnellinen, meillä on lämmin ja kotoinen henki. Ja se on paljon. □

HEIKKI HILPI
HELGE HEINONEN

URHEILUTOIMITT

TÄLLÄKIN TAVALLA VALMENTAUDUTAAN TOKIOON

KILPAILUN OSANOTTAJAT

Helsingin Sanomien ja Ilta-Sanomien 'Pikkuveli' Hemmo Veikkanen
Hufudstadsbladetin 'Stig' Stig Häggblom
Päivän Sanomien 'Keksa' Keijo Siitari

AJIEN TIETOKILPAILU

Suomen Sosialidemokraatin 'Askel' Helge Nygrén
Uuden Suomen Ilmo Lounasheimo
Yleisradion Juhani Haapanen

Mietteliäät miehet olympian historian visaisten kysymysten parissa myötäpäivään ovat, selin ja lähinnä tukijaa olevasta alkaen:
Suomen Sosialidemokraatin edustaja Helge Nygrén, "Askel", tunnettiin nuorempana koripalloilijana. Ei mene Tokioon.
Seuraavana on Uuden Suomen Ilmo Lounasheimo, jonka erikoisala on tänään nyrkkeily, mutta joka nuorempana juoksi 100 m aikaan 11,6 ja 200 m 23,8. Tokion-matkalainen.
Tummatukkainen "Pikkuveli" on Hemmo Veikkanen ja urheilun ystävien tuttu Helsingin ja Ilta-Sanomien palstoilta. On pelannut käsi- ja pesäpalloa, jopa Helsingin piirin mestariksi saakka.
Hufvudstadsbladetin toimittaja Stig Häggblom — "Stig" — on myös Urheilutoimittajien Kerhon puheenjohtaja.
Päivän Sanomain "Keksan" eli Keijo Siitarin oma ala oli paini, jolla hän selvisi TUL:n liittojoukkueeseen.
Tummapaitaisen Juhani Haapasen otsalla oli "outoja uurteita" hänen miettiessään, mistä paperille saisi oikeat vastaukset. Jussi tuntee erään päivälehden palstoilla nimimerkin "Otto", mutta matkaa Tokioon Noposen Paavon kanssa, sillä he hoitelevat "höyryradion" olympiaselostukset.
Poissa paikalta olivat kutsutut Suomen Television, Kansan Uutisten ja Maakansan edustajat — liekö tullut rimakauhu!

Tuomari Väinö Soininen valvoo, että "lunttausta" ei tapahdu ja toinen tuomari Tuure Vuori on kahvin ja virvokkeiden noudossa.

URHEILUTOIMITTAJIEN TIETOKILPAILU

OLYMPIALAISET, sellaisina kuin me matti meikäläiset ne näemme, ovat suurelta osalta urheilutoimittajien aikaansaannosta; television, radion ja lehdistön välityksellä he tiedottavat uutiset lukijakunnalleen, kaikkeen maailmaan. He ovat meidän silmämme ja korvamme. Joskus kuitenkin mieleen pujahtaa sellainen kerettiläinen ajatus, että mahtavatkohan nuo pojat tietää mitään muuta kuin sen mitä edessään näkevät, eikö selvää kilpailua sentään kykenisi selostamaan kuka tahansa.

Saadaksemme selville urheilutoimittajien tiedot heidän omalta alaltaan, panimme 'neekerit' tenttiin, järjestimme tietokilpailun. Yllättävän hyvin nämä herrat, jotka — kuten koko Suomen kansa — ovat urheiluinnostuksen läpitunkemia miehiä ja monet entisiä aktiiviurheilijoitakin, kilpailusta selvisivät. Eipä silti, hallitakseen alansa ja pystyäkseen sitä asiantuntevasti selostamaan urheilutoimittajan onkin tiedettävä kaikki mahdollinen sekä menneistä että tämän päivän tapahtumista. Lukijalla on nyt hyvä tilaisuus verrata tietojaan eturivin lehtimiesten muistiin ja tietomäärään.

Toimittajille esitettiin kahdeksan kysymystä, minkä lisäksi kukin heistä sai tehdä yhden kysymyksen kilpaveljilleen, joten kysymyksiä siis oli yhteensä 14. Itse esittämäänsä kysymykseen ei tietystikään saanut vastata. Kysymykset saivat kosketella kaikkia nykyajan olympialaisia kolmet työläisolympialaiset mukaanluettuna, mutta kysymysten aihepiiri rajoitettiin kuitenkin yleisurheiluun; sehän sentään on lähinnä Suomen kansan sydäntä. Vastaamisaikaa annettiin vajaa tunti, ja kilpailu suoritettiin puolueettoman tuomarineuvoston ja kolmen tunnetun urheilumiehen valvoessa tapahtumia.

KYSYMYKSET:

1. Erkki Kataja voitti 1948 hopeaa Lontoossa, mutta kuka oli ensimmäinen seiväshypyssä mitali- tai pistesijoille sijoittunut suomalainen, kisat, sijoitus ja tulos?

2. Keihäs on kahden suomalaisen kädestä lentänyt sekä kulta- että hopeamitaliin saakka. Ketkä he olivat, kisat ja tulos?

3. Eräissä kisoissa vei USA yhtä lukuunottamatta kaikki kultamitali, kuka, mistä, missä lajissa ja millä tuloksella sai tämän mitalin?

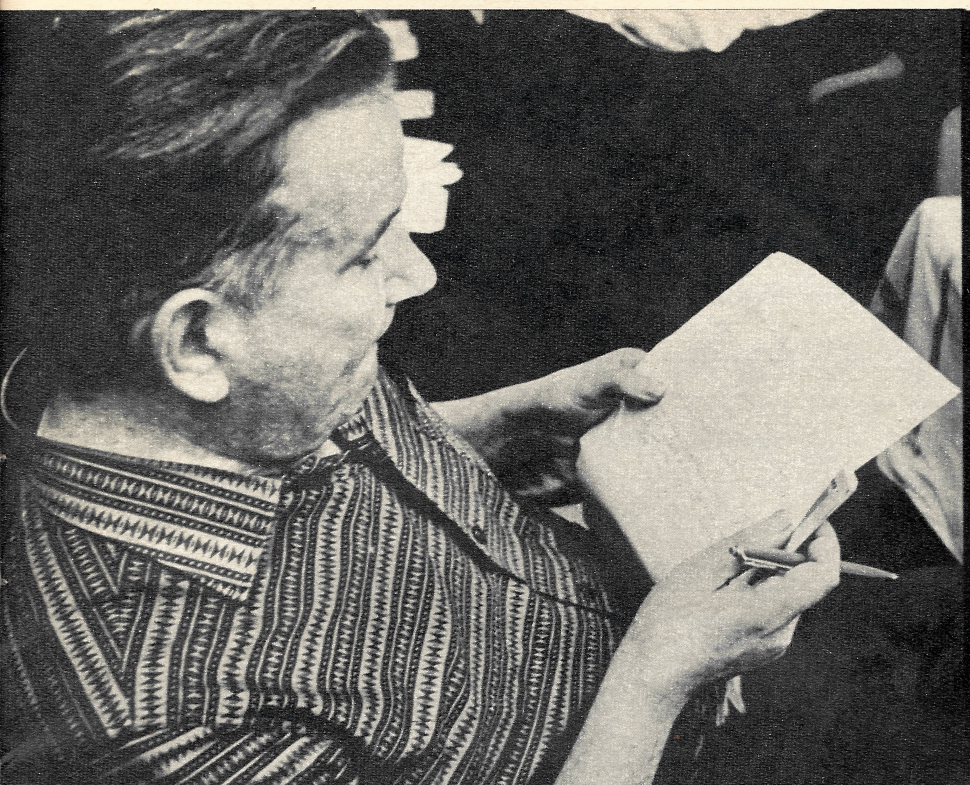
4. Charles Hoff oli seiväshypyssä oman aikansa yksinvaltias. Hänen osanottonsa ja sijoituksensa olympiakisoissa on tiedustelumme aihe?

5. Olympiakisoissa on voitettu kultamitali ME:tä paremmalla tuloksella, jota ei hyväksytty ME:ksi. Saman kilpailun hopeamitalitulos oli sama kuin ME ja esiintyy tilastoissa ME-tuloksen jakajana. Kuka tämän kultamitalin voitti, kisat, laji ja tulos?

6. Milloin olympiakisojen emämaa Kreikka sai viimeksi kultaa yleisurheilussa?

7. Missä olympiakisoissa annettiin eräässä lajissa vain kultamitali?

8. Joukko suomalaisia ME-miehiä on vailla olympiamitalia. Luettele yhdeksän.

Juhani Haapanen edusti kilpailussa Yleisradiota ja korjasi komean voiton 26,5 pisteellään.

Helge Nygrén hävisi Haapas-Jussille vain puoli pistettä.

Tuomareina toimivat

Toimitusjohtaja Jukka Lehtinen Suomen Urheiluliitosta, itsekin nuoruudessaan aktiivinen yleisurheilija, hiihtäjä, jää- ja jalkapalloilija;

Työväen Urheiluseurojen Keskusliiton varapuheenjohtaja, liikennetarkastaja Väinö Soininen, TUL:n pesäpallo-, vesipallo- ja uintimestari sekä

Työväen Urheiluliiton yleisurheilujaoston sihteeri Tuure Vuori, nuoruudessaan 400 metrin aitajuoksija, jonka tulokset yltivät sekä oman liiton että Suomen tilastoihin.

Kilpailupaikkana oli Apulehden toimituksen neuvotteluhuone.

Urheilutoimittajilla oli tavoiteltavanaan arvokas rannekello; tiedon kilpailusta he olivat saaneet pari päivää, varamiehenä paikalle joutuneet vain tuntia aikaisemmin, joten pohjakunnon täytyi olla hyvä. Eikä sitten muuta kuin kilpasille vain!

Ensimmäisenä 'saapui maaliin' *Hemmo Veikkanen*, jolloin *Juhani Haapanen* loihe lausumaan, että

— Tässä kilpailussa käytetään viimeinenkin sekunti.

— Ei voi muuta sanoa kuin että vaikeita olivat kysymykset, aikamoinen tietokone pitäisi ihmisen olla kyetäkseen antamaan kaikkiin kysymyksiin oikean vastauksen, totesi *Ilmo Lounasheimo*.

Tiukan kamppailun voittajaksi selvisi lopulta Juhani Haapanen, tosin niin niukasti, että tuomareiden piti aivan hiuksia halkomalla tehdä ratkaisunsa, joka kyllä oli yksimielinen — *Helge Nygrén* näet jäi Jussista vain puolen pisteen päähän. Haapasen tulos 26,5 pistettä Nygrénin 26 vastaan. Kolmanneksi tuli Ilmo Lounasheimo useita pisteitä huonommalla tuloksella ja seuraaviksi *Keijo Siitari, Stig Häggblom* ja Hemmo Veikkanen. Suurin mahdollinen pistesaalis oli muuten 39.

Tuomiosta ei saanut valittaa, mutta Haapas-Jussia sieti kyllä onnitella. □

TOIMITTAJIEN ESITTÄMÄT KYSYMYKSET:

9. Hemmo Veikkanen: Rooman olympiakisojen yleisurheilussa Suomella oli kolmessa lajissa useampi kuin yksi mies loppukilpailussa. Mikä ne lajit olivat?

10. Stig Häggblom: Mitkä olivat ne maat, jotka Unkarin tapauksen johdosta vetivät joukkueensa pois Melbournen kisoista?

11. Keijo Siitari: Keitä ja missä lajeissa olivat kolme suomalaista yhden pisteen miestä Lontoon kisoissa 1948?

12. Helge Nygrén: III työläisolympialaisissa Antwerpenissä 1937 saavutti 5.000 metrillä "pronssimitalin" Nurmi-niminen suomalaisjuoksija, joka hävisi maailmankuululle Serafim Snamenskille, N-l, vain 5,6 sekuntia. Mikä oli tämän Nurmen etunimi?

13. Ilmo Lounasheimo: Missä kisoissa USA saavutti viimeksi kultamitalin 4 x 400 metrin viestissä joukkueella, johon kuului vain valkoisia juoksijoita ja mikä oli joukkueen kokoonpano?

14. Juhani Haapanen: Mihin saavutuksiin Englannin Furze on päässyt työläisolympialaisissa?

Vastaukset sivulla 55

MOTELLI

EERO SAURI
Kuvat HELGE HEINONEN

Motelli on iskevä sana, kertova sana. Moottorihotelli — m-hotelli — motelli. Motelli-sana on herättänyt kiinnostusta autoilijoiden keskuudessa, motelli-sana on innostanut matkustajakotien omistajia ja bisnesihmisiä. Mutta ovatko motellin asiat silti kohdallaan? Onko Suomessa motelleja lainkaan vai onko oivallinen sana alunpitäen kärsinyt meillä inflaation?

SUOMEN ensimmäiset motellit rakennettiin muutama vuosi sitten Jyväskylän Keljonlahteen ja Espoohon Turuntien varrelle. Ensimmäisiä olivat myös Iin ja Pellon motellit, ja viimeisimmät ovat Luumäen Kivijärvellä, Porvoon maalaiskunnan Ilolassa ja Helsingissä. Kaikkiaan maassamme on nyt toistakymmentä motellin nimeä kantavaa automatkailijoiden yöpymispaikkaa.

Motellin ideana on, että se voi tarjota autoilijoille kaikki ne palvelukset, mitä tämä tarvitsee. Huoltoaseman pitäisi siis ilman muuta kuulua motellin — moottorihotellin — varustuksiin. Mutta kuinka on?

Nykyiset motellimme tarjoavat kyllä matkailijoille varsin siistejä ja halpoja huoneita tai mökkejä, mutta huoltoasemaa ei monikaan motellinomistaja ole keksinyt perustaa motellinsa yhteyteen. Puute on aikamoinen, sillä huoltoasematon motelli ei oikeastaan voi olla motelli. Se on hotelli tai matkustajakoti tai retkeilymaja — majoitustilojen laadun mukaan.

Porvoon maalaiskunnan Ilolassa esimerkiksi on alkukesästä avattu motelliksi ristitty yöpymispaikka. Se on sijoitettu suureen kartanorakennukseen, jossa on viisi siistiä, viihtyisääkin matkustajahuonetta. Vuodesijoja on yksitoista; kahvia ja voileipiä tarjotaan. Yösijan hinta on 6 markkaa henkilöltä.

Mutta motellia siinä ei ole sen enempää kuin nimi, motelli. Paikka on itse asiassa matkailijakoti — tai parhaiten: majatalo. Miksi sitä ei olekin ristitty majataloksi? Tämän majoituslaitoksen kunniakkaita perinteitä Ilolan 'motelli' vaalisi mitä oivallisimmin. Motelli se ei ole alkuunkaan, ei näöltään, ei hengeltään eikä palveluksiltaan. Mutta onko motelli nimenä 'myyvämpi' kuin majatalo?

Keljonlahden motelli noudattaa alkuperäistä motellin ideaa siinä, että matkailijoita

Luumäen Kivijärven motellissa on vuokrattavana viisi harjakattoista mökkiä. Selkäpiitä kyllä karmii, kun katsoo mökin ulkoseinän väriä: ruma ja peloittava. "Nuohan ovat kuin hautakammioita", sanoi joku motellin vieras.

↑ Keljonlahden motellin maisema on hyvin kaunis. Mökit ovat lahden rannalla rinteessä, alempana on purjehdusseuran paviljonki, joka on myös motellin ravintolana. Alue on muuten viihtyisä, mutta ruma ulkorakennus on pystytetty liian näkyvälle paikalle.

↓ Keljonlahden mökit on maalattu jokainen eriväriseksi. Kuhunkin mökkiin on varattu yösija neljälle henkilölle. Vuokra on 10 mk yhdeltä hengeltä, 16 mk kahdelta, 21 mk kolmelta ja 25 mk neljältä.

MOTELLI

varten on rakennettu yösijoiksi pieniä mökkejä. Ne ovat soman näköisiä ja sisältäkin kohtalaisen viihtyisiä. Ravintola taas on erillisessä paviljongissa.

Motellimaisin motelli on varmasti Luumäen Kivijärven rannalla. Sen rakentajat ovatkin käyneet ottamassa oppia Yhdysvalloista, ja niin tulos on varsin laadukas.

Neljälle henkilölle tarkoitettuja mökkejä on Kivijärven rannassa viisi. Soutuveneitä on vuokrattavana, moottoriveneitä ja vesipolkupyöriä. Rannassa on kaksi saunaa, mäen harjanteella ravintola- ja huoltoasemarakennus, jossa on vielä toistakymmentä matkustajahuonetta. Ravintolasali on ilmava ja tyylikäs; palvelussa sen sijaan on kovastikin toivomisen varaa.

Kivijärven motelli on ollut keväästä lähtien johtaja Veikko Parkkarin hallussa. Parkkari on toiminut viime vuodet Kanadassa liikemiehenä, ja hän on omistanut siellä ravintolan, makkaratehtaan ja itsepalvelumyymälän.

— Palasimme viime jouluaattona Suomeen. Ajoimme useasti Kivijärven ohi ja katselimme vähän omistavalla silmällä tätä paikkaa. Mieheni sanoi monta kertaa, että tässä olisi meille sopiva motelli. Monien neuvottelujen jälkeen pääsimme mukaan yritykseen, ja kenties vielä laajennammekin sitä, kertoi rouva Eila Parkkari.

Neiti Irmeli Hilden on asunut yhtä päätä Luumäen motellissa toista kuukautta. Hänen sisarensa, tullivirkailija Saila Sivinen viivähti siellä viikon ja pistäytyi sen jälkeen useasti viikonvaihteessa kesälomalla olevaa sisartaan tapaamassa.

— Täällä on paljon halvempaa viettää lomaansa kuin jossakin hotellissa. Täällä vallitsee vapaus, saa mennä uimaan silloin kun haluaa, syödä silloin kun haluaa, maata rantahietikolla. Tanssilava on kilometrin päässä. Kyllä minä viihdyn motellissa, kertoi neiti Hilden, joka on lähtenyt motelliin — ei autolla vaan mopolla.

Kotkalainen maalarimestari Uuno Kunnas oli vaimonsa ja tyttärensä perheen kanssa runsaan viikon kesälomamatkalla, automatkalla. Kunnakset eivät olleet koskaan aikaisemmin yöpyneet motellissa, mutta ensimmäinen kokemus oli kuulemma varsin hauska.

— Kyllä tällainen poikkeaminen on hyvin mukavaa, sanoi rouva Karin Kunnas. — Emme Kotkasta lähtiessämme tienneet, missä yövymme, mutta sitten yhtäkkiä näimme motellin kyltin. Ja missä olemme seuraavan yön, sitäkään emme vielä tiedä.

Vaikka Kunnakset olivat ylipäätänsä tyytyväisiä motellissa asumiseen, oli maalarimestarilla kuitenkin vähän valittamisenkin aihetta.

— Vesijohtovesi täältä puuttuu. Keittopaikan tulisi myös olla mökkien lähellä, samaten pesupaikan. Muuten tämä kyllä menee.

← Ilolan motelli on maatalossa ja enemmän majatalo kuin motelli. Majatalona se on sangen viihtyisä ja kotoinen.

Kotkalainen maalarimestari Uuno Kunnas oli vaimonsa ja tyttärensä perheen kanssa ensimmäistä kertaa yötä motellin mökissä. Mökistä perittävään vuokraan Kunnakset olivat tyytyväisiä. "Kahdeksan markkaa mökistä, se ei ole paljon", sanoi Kunnas.

Ehkäpä puutteet ajan mittaan korjaantuvat, toivottavasti. Ja ehkäpä ajan mittaan saamme uusia, motellimaisia motelleja, jotka todella ovat ulkomaisten esikuviensa mukaisia. Yhtyneiden Ravintoloiden toimitusjohtaja A. Marte esimerkiksi on sitä mieltä, että tällä hetkellä meillä on vain pari kolme motellia, joita voidaan pitää motelleina.

Yhtyneet Ravintolat kai suunnittelee motellin rakentamista Kuopion lähistölle?

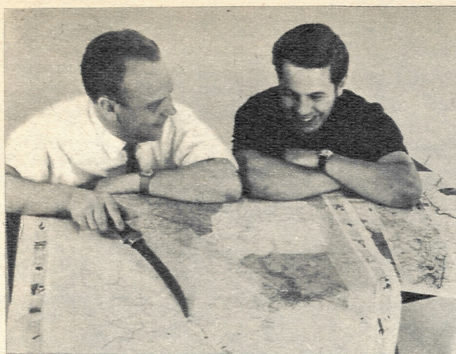
— Se on kyllä kuopiolainen ankka, vastasi toimitusjohtaja Marte. — Joitakin ajatuksia on kyllä esitetty, että yhtiömme rupeaisi rakentamaan motelliverkostoa, mutta ne ovat pelkkiä ajatuksia. Mitään ei vielä ole paperilla.

Motelliverkostomme kuitenkin kaipaisi kohennusta?

— Kyllä!

Saila Sivinen (vas.) ja Irmeli Hilden olivat pitkäaikaisia Luumäen motellin asukkaita. Sadepäivinä rouva Sivinen kutoi pukua, neiti Hilden virkkasi pitsiä. Ja sisältä mökki on aika kotoinen — vaikka ulkoseinän väri onkin kauhistuttava.

TUOMO KEKO

JA

MARTTI BRANDT

LÄHI-IDÄSSÄ

8

Egyptissä käydessään toimittajamme ja valokuvaajamme tapasivat monen monta suomalaista, enimmäkseen tilapäisesti Niilin varrella asuvia maanmiehiään. Kairon parhaassa hotellissa he yhdyttivät erään tumman miehen, joka myös osoittautui 'suomalaiseksi'. Hänestä ja hänen perheestään kertoo Keko kolmen sivun verran (osan sivujen pinta-alasta on tietenkin täyttänyt Rembrandt).

SUOMEA NIILIN HILTONISSA

MITÄ kauemmin viipyy matkalla, sitä vähemmän hämmästelee uusia olosuhteita. Mikään ei enää vaikuta räikeältä eikä silmiinpistävältä; luonnotonkin muuttuu luonnolliseksi. Ei arvokkaiden muistomerkkien eikä hienojen taideteosten näkeminen saa matkamiestä haltioihinsa, eikä liioin raajattomien kerjäläisten tapaaminen järkytä.

Olen kuullut sanottavan, että ellei ihminen olisi erittäin sopeutumiskykyinen, hän ei olisi tällä kurjalla planeetalla viitsinyt pitkään elää. Kaikkeen siis totumme, mukaudumme.

Meitä ei Kairossa liiemmälti ihmetyttänyt, että huippumodernin Niilin Hiltonin aulassa vastaamme asteli elegantti suomalainen liikemies Curt Lincolnin hahmossa tai että saman hotellin Ibis Cafén puolella kuulimme tuontuostakin puhuttavan selvää suomea. Tietenkin joka paikassa on törmättävä suomalaisiin — turhaa ei ole puhe, ettei kolkkaa maailmassa, missä suomalaista ei tapaisi.

Ja erittäinkin Kairossa tapaa suomenmaalaisia useammin ja enemmän kuin missään muussa Lähi-idän kaupungissa; siellä on melko huomattava suomalainen siirtokunta, ehkä noin 70-päinen, joista suurin osa lukeutuu Tecalexin väkeen. Suomen Kaapelitehtaan tytäryhtiöllä on Yhdistyneessä Arabitasavallassa huomattava, monta vuotta kestävä linjanrakennusurakka — sähkölinjoja vedetään pitkin ja poikin Niilin Deltalla ja vähän muuallakin suomalaisten insinöörien, teknikkojen ja rakennusmestarien johdolla.

Ei ole siis mitään kummallista, jos Kairossa kuulee suomea puhuttavan.

Eräänä päivänä istuimme Niilin Hiltonin ruokasalissa. Selailimme ruokalistaa "mitähän sitä nyt taas söisi"-mielellä. Valittavana oli monta sivua alkuruokia, keittoja, Välimeren ja Punaisen meren antimia, Hiltonin ja Egyptin erikoisuuksia, salaatteja, 'kylmiä lautasia' grillattuja annoksia, jälkiruokia ja jäätelöitä. Keskustelin ystäväni kanssa nälän kovuudesta ja ruokavalion vaihtelevuuden merkityksestä. Nyt olisi siis syötävä vaihteeksi jotakin tyypillistä egyptiläistä. Miltähän maistuisivat esimerkiksi suuret Abukirin katkaravut alkajaisiksi? Ja lämpimäksi ruoaksi voisi ottaa vaikka pitkästä aikaa *koftaa* ja *kebabia* itämaisen riisin kera ja katsoa, valmistavatko egyptiläiset nämä lihapullamaiset piirakat ja grillatut lampaanlihapalat yhtä hyvin kuin edellisissä arabimaissa?

Ranskalaisen näköinen hovimestari odotti vieressämme ja hänelle ilmoitin englanniksi toivomuksemme. Hän taittoi ruokalistan kokoon, siirsi kukkamaljakon siten, ettei se häirinnyt meitä, ja katsoi vielä, että ruokailuvälineet olivat ojennuksessa.

— Ja haluatteko mahdollisesti ennen ateriaa jonkin drinkin? hän kysyi ennen kuin lähti välittämään tilaustamme tarjoilijalle.

Juuri kun aioin vastata, ettei kylmä olut olisi pahitteeksi, tajusin tahtomattani jäljitteleväni amerikkalaisten farssifilmien tilannekoomikkoja. Niissähän joku Paksukainen saattaa hämmästyä kertakaikkisesti, kun tietyssä tilanteessa hänen vaikeasti toteutettava pyyntönsä täytetään vaivattomasti. Esimerkiksi hän on voinut marssia Ohukaisen kanssa maantietä päiväkauden, tietenkin matti kukkarossa, ja kun hän illalla nääntyneenä valittaa tovereilleen, että "olisipa edes kymppi, jotta pääsisi bussilla eteenpäin ja syömään", niin tämä ottaa rintataskustaan satasen ja sanoo: "Muista antaa sitten loppu takaisin!"

Hieman samaan tyyliin kävi minullekin, kun olin sanomaisillani, että olut maistuisi tällaisena hellepäivänä. Silloin näet tajusin, että ranskalaiselta vaikuttava hovimestari oli ehdottanut meille drinkin ottamista — suomen kielellä!

Mutta minä en hypistellyt solmiotani, rummuttanut sormenpäillä pöytälevyä enkä silmät pyöreinä tapittanut suoraan kameraan. Ajattelin, vain, että jo on Niilin Hiltonissa täydellinen ja huomaavainen palvelu, kun ainakin yksi henkilökunnasta puhuu näillä leveysasteilla niinkin tuntematonta kieltä kuin suomea.

Hovimestari, iältään hieman yli kolmenkymmenen, nauroi ja jatkoi suomen puhumista vapaasti ja lähes moitteettomasti, mistä huomasi, ettei hän ollut opetellut suomeksi yksinomaan tavanomaisia asiakaspalveluun liittyviä lauseparsia.

— Äskettäin täällä istui hyvin kansainvälinen seurue, hovimestari kertoi hymyillen, — siinä oli saksalaisia, rans-

Raili ja Mario Delaloye sekä heidän yhdeksättä käyvä poikansa Margherito kotihotellin parvekkeella. Taustalla Nile Hiltonin uima-allas.

kalaisia, ruotsalaisia ja suomalaisia liikemiehiä. Tietenkin minä keskustelin tilauksesta jokaisen kanssa hänen omalla äidinkielellään. Vieraat ihmettelivät hiukan. Sitten yksi herroista sanoi toisille englanniksi, että kun hän tilaa, niin varmasti tämä 'hovi' ei ymmärrä rahtuakaan, mitä hän toivoo. Hän puhui suomea — ja tietenkin minä vastasin hänelle suomeksi. Silloin hän katsoi minuun pitkään ja pudisteli päätään. Hän oli enemmän kummissaan kuin te.

— Te siis kesken kaiken säikäytätte täällä suomalaisia puhumalla äkkiarvaamatta suomea, sanoin.

— Tietenkin olen iloinen, kun voin käyttää suomen kielen taitoani, ja iloinen myös siitä, että tapaan täällä suomalaisia, hovimestari kertoi.

— Kerran tänne tuli eräs ulkonäöltä tuntemani tamperelainen vuorineuvos. Ohjasin hänet pöytään ja tiedustelin, mitä herra vuorineuvos haluaa? Hänkin katsoi minua läpitunkevasti ja mietti, missä hän oli minut aiemmin nähnyt. Autoin häntä kysymällä, ovatko puut jo Hämeenpuistossa lehdessä? Silloin hän muisti — Tampereellahan hän oli minut tavannut ja syönyt monta kertaa kananpoikaa hovimestarin tapaan.

— Suomalainen te ette ole; sen huomaa ääntämyksestänne, sanoin. — Mistä päin olette kotoisin?

— Sveitsistä.

— Puhutteko sitten kotioloissanne saksaa, ranskaa, italiaa vai retoromaniaa? utelin.

— En mitään niistä vaan — suomea.

Seuraavana päivänä tapasimme *Mario Delaloyen* ja hänen viehättävän suomalaisen rouvansa, Mäntässä syntyneen *Railin.* Perheen kolmas jäsen oli 8-vuotias *Margherito,* vaaleatukkainen poika, joka osaa jo melkoisesti isänsä kotimaan kieliä, mutta joka mieluimmin puhuu suomea.

— Margheritoa suomalaisempaa poikaa tuskin löydätte Suomestakaan, ilmoitti Mario Delaloye. — Hänelle Suomi on kaikki kaikessa. Koulussakin — hän käy täällä ranskalaista koulua — hän kuulemma esiintyy Suomen värien innokkaana puolustajana.

Perheen asunto oli pieni ja vaatimaton, tavallinen matkustajahuone välttämättömine kalusteineen ja väliaikaisuudesta kertovine matkalaukkuineen. Tilavampaa he eivät olleet koettaneetkaan etsiä, sillä Yhdysvalloissa oli jo odottamassa uusi toimi saman hotelliyhtymän palveluksessa. Tätä luettaessa he ovat jo muuttuneet muutamaksi vuodeksi amerikkalaisiksi.

— Te olette monta selitystä velkaa, sanoin perheelle. — Parasta on aloittaa alusta. Mikä te olette miehiänne, herra Mario?

— Sveitsiläinen, ikä 34 vuotta, kotipaikka Martigny-Ville, käynyt kauppakoulun ja Sveitsin ravintolakoulun, lateli hän. — Sitten lähdin hankkimaan Ruotsista lisäoppia, Richestä, Bernsistä, Grandista. Oppia sain ja sain myös vaimon.

Jönköpingissä hän tapasi uudenvuodenaattona 1953 vaalean suomalaisen neitosen, josta sittemmin tuli rouva Delaloye. Mänttäläiset tuntevat hänet paremmin Lammisen Railina.

— Käytyäni vielä kotimaassani tarjoilijakoulun palasin Ruotsiin ja hankin hovimestarin pätevyyden hotelli- ja ravintolakoulussa.

mään vastaavanlaiset paragraafit.

— Mitä mieltä olette suomalaisten syömistottumuksista — jätetään juomatavat käsittelemättä —, osaavatko suomalaiset syödä muuta kuin perunaa ja läskisoosia?

— Kyllä. Niinä vajaana kolmena vuotena, jotka olin Tammerissa, huomasin gastronomian harrastuksen kasvavan. Myös kotioloissa laitetaan entisenlaisista aineksista jo parempaa eli maukkaampaa ruokaa, senkin panin merkille. Perheenemännät ovat tajunneet, että olemattomalla vaivannäöllä ruoan maku muuttuu parempaan suuntaan uskomattomasti. He ovat oppineet käyttämään mausteita ja vihanneksia.

— Muistatteko jonkin ruokalajin, josta asiakkaanne erityisesti pitivät Suomessa? tiedustelin vielä Mario Delaloyelta.

— Moni tamperelainen muistaa vielä, millainen oli kananpoika hovimestarin tapaan — ja luultavasti se on vieläkin siellä ruokalistassa. Näin se valmistettiin: kananpoika paistettiin, paloiteltiin ja poltettiin konjakilla. Toisessa pannussa käristettiin hienoksi hakattua sipulia, pekoninsuikaleita ja herkkusieniä; pannuun kaadettiin punaviiniä ja keitettiin hetki. Sitten lisättiin muut kastikkeen ainekset: kerma, voinokareita, suolaa, valkopippuria, nelimaustetta. Tämä kastike kaadettiin 'poltetun' kananlihan päälle, ja niin olikin annos valmis tarjoiltavaksi valkoisen riisin ja pariisinperunoiden kera.

On Helsingissä Vantaa ja Kairossa virtaa niili. Gamal Abd un-Nasirin eli Nasserin pääkaupunkin on Afrikan suurin kaupunki ja pysyy suurimpana ainakin Niilin varrella. Kairon tornista katsottuna kaupungin keskusta näyttää komealta ja eurooppalaiselta. Vasemmalla alhaalla on Nile Hilton.

— Kotioloissako te opitte suomen kielen näin erinomaisesti? kysyin Mario Delaloyelta.

— Osittain, mutta myös ammatissa, toisin sanoen Hotelli Tammerissa, jossa työskentelin syksystä 1959 kevääseen 1962. Se oli miellyttävää aikaa. Silloin kiinnyin niin Suomeen, että pidän sitä toisena kotimaanani. Ja niin usein kuin suinkin on mahdollista, lähdemme Hämeeseen. Onneksi meillä on Mäntässä luja tukikohta, oma huvila — sinne palaavat usein ajatuksemme. Sekä mökki Sveitsissä — se on elämämme toinen kiintopiste.

— Mutta ette kuitenkaan jäänyt Suomeen, vaikka teillä luultavasti olisi ollut mitä parhaat mahdollisuudet saada alaltanne millainen paikka tahansa?

— Alani on laaja ja jatkuvasti kehittyvä. Vaimoni kanssa päätimme, että uhraamme elämästämme muutaman vuoden hotellimaailman kiertämiseen, jotta saisin täydellisen pätevyyden. Ja onni on ollut myötäinen — enkä myöskään ole hyljeksinyt hyviä tilaisuuksia. Kun lähdimme Suomesta, toimin Zürichissä maan suurimman kongressihallin tilaushovimestarina vuoden päivät. Siellä sain arvokkaita kokemuksia, miten esimerkiksi 3 000 tai 4 000 vieraan illalliset hoidetaan. Kun minulle sitten avautui mahdollisuus päästä hotellikuningas Hiltonin maailmanlaajuiseen konserniin työhön, emme epäröineet lähteä tänne Kairoon.

Nile Hilton on Lähi-idän arvostetuimpia hotelleja, rengas Hilton-hotellien idän ketjussa. Se kohosi Niilin ja Vapauden aukion väliselle rantakaistaleelle vuonna 1959. Hotellissa on 450 huonetta, useita ravintoloita ja baareja, pankki, matkatoimisto ja lukuisia myymälöitä. Henkilökuntaa on peräti 760 — "Täällä tarvitaan valtavasti työvoimaa, sillä tapana on, että toiselle määrättyyn työhön eivät muut koske; onneksi väkeä on tulossa vaikka millä mitalla" — joista 12 saksalaisia ja sveitsiläisiä ammattimiehiä, 'oppimestareita'. Koulutettuaan hotelliin ammattitaitoisen egyptiläisen henkilökunnan he siirtynevät muualle sikäli kuin malttavat Kairosta lähteä. Ja Egyptistä taas ei kukaan poistu, jos kerran on Niilin vettä juonut. Näin sanovat egyptiläiset.

Mario Delaloye ei ollut maistanut Niilin sameata vettä — eikä sitä tee luultavasti kukaan eurooppalainen kuin pakosta — ja puhui jo Amerikkaan lähdöstä. Hänen kaltaiselleen erittäin kielitaitoiselle ammattimiehelle ovat jo nyt hotellimaailman ovet luonnollisesti avoinna. Missä tahansa otetaan vastaan avosylin mies, joka taitaa moitteettomasti ranskaa, saksaa, englantia, italiaa, ruotsia ja suomea sekä tulee toimeen vielä yhtä monella muulla kielellä.

— Entäs sitten kun Amerikan-oppivuodet ovat päättyneet, minne te sitten asetutte? kysyin.

— Tietenkin Suomeen, vastasi rouva, — sinne meitä mieli vetää. Margherito lähtisi vaikka tänä päivänä, jos olisi mahdollista.

— Todennäköisesti, myönsi perheenpää. — Mielelläni palaan Suomeen, kun aika koittaa. Työtoverit ja asiakkaat olivat miellyttäviä, kaikki juuri niin kuin pitääkin olla. Yhden epämiellyttävän puolen muistan omalta alaltani: kummalliset alkoholintarjoilusäännökset. Tosin eivät ne minua yllättäneet, sillä Ruotsissa olin joutunut tenttimään vastaavanlaiset paragraafit.

Kun muutaman vuoden kuluttua Helsinkiin nousee amerikkalaisen hotelliyhtymän Intercontinentalin suurhotelli, jollaisesta on näkynyt mainintoja lehdissä, en hämmästy, jos sen ruokalistasta joskus tavaan: *Koftaa ja kebabia á la Nil.*

Silloin alan vilkuilla nähdäkseni, onko Mario Delaloye tänään vuorossa. □

SARJA JATKUU

ODETTE GUILOINEAU — Apulehdellä yksinoikeus Suomessa —

•

Järkyttävän elämäkerran ensimmäinen osa

OLIN NOITA

Meidän ei tarvitse lähteä Afrikan viidakoihin eikä kuvitella elämistä keskiajalla, kun haluamme joutua kosketuksiin noituuden kanssa. Vielä tänäkin päivänä sivistyneessä Euroopassa elää lukemattomia ihmisiä, jotka uskovat noituuteen ja elävät taikauskon, pahojen henkien ja alituisen kauhun vallassa.

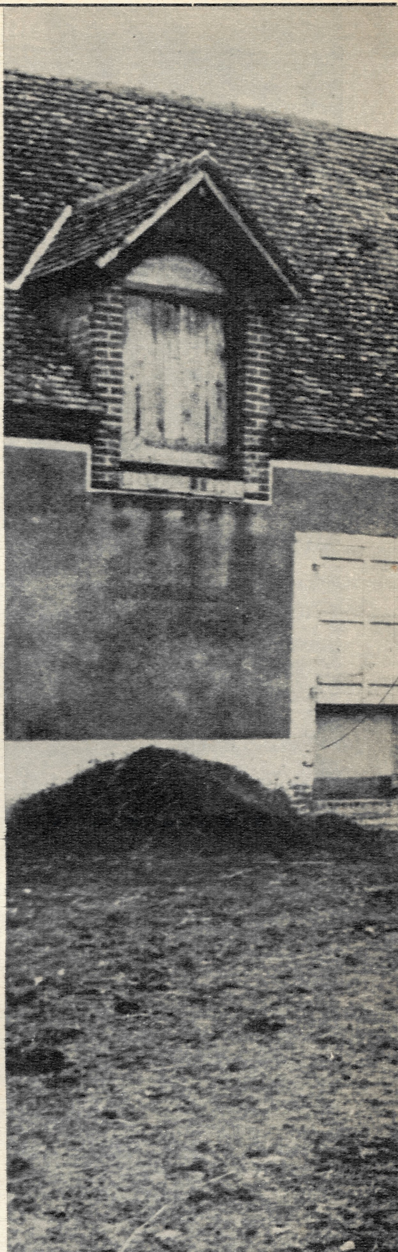
Viime vuosina on Länsi-Saksan poliisi pidättänyt lukuisia 'noitia', joiden toiminta on ollut suorastaan rikollista. Englannissa noituuden harrastamisesta on tullut kummallisen suosittu, sukupuoliorgioita lähentelevä 'seuraleikki'. Vaivihkaa puhutaan rituaalimurhista ja lapsiuhreista, joita on tehty 'mustien messujen' yhteydessä. Ranskalainen tutkija Guy Casaril väittää, että Ranskassa elää tällä hetkellä vähintään yhtä monta noitaa kuin keskiajalla. Ranskalaisissa lehdissä kerrotaan silloin tällöin surullisista, järkyttävistä seuraamuksista, joita taikauskoiset ihmiset ovat aiheuttaneet.

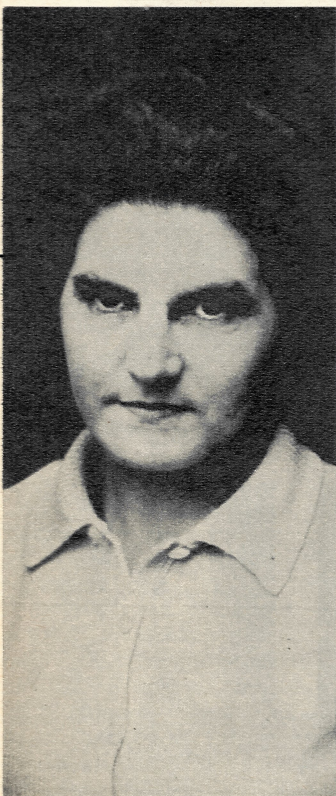
Esimerkiksi eräs isä ja äiti tuomittiin vankeuteen, koska he kieltäytyivät kutsumasta lääkäriä sairaan lapsensa avuksi — paikkakunnan 'noidan' mukaan lääkäri oli "pirun lähettiläs". Eräs talonpoika ampui taas naapurinsa kuoliaaksi siitä syystä, että tämä oli aiheuttanut 'pahalla silmällään' hänen lehmiensä kuoleman. Muutamissa lehdissä julkaistaan usein ilmoituksia, joissa kaupataan "magneettisia taikakaluja", jotka varjelevat sairauksista ja tuovat rakkautta ja onnea. Postiennakolla saa tilata "lemmenjuomaa" — parilla pisaralla toivottu henkilö taipuu iäksi kaikeksi rakkauden pauloihin.

Ranskalainen ODETTE GUILOINEAU, joka tässä ja seuraavassa numerossa kertoo elämänsä vaiheet, oli vielä muutama vuosi sitten SARTHEN NOITA. Hänen aviomiehensä Gabriel on nyt jättänyt hänet. Tuomioistuimen päätöksellä vuodelta 1960 hänelle myönnettiin ero vaimostaan tämän "rikollisen menneisyyden ja noituuden harrastamisen vuoksi". Avioparin poika määrättiin isänsä kasvatettavaksi.

Avustajamme tapasi SARTHEN NOIDAN parin sadan kilometrin päässä Pariisista, eräästä pikkukylästä, jossa hän elättää itsensä tarjoilijana. Jos hän olisi elänyt keskiajalla, hänet olisi epäilemättä poltettu roviolla. Eräänä noitasapattina hän näet surmasi oman veljensä, joka kieltäytyi uskomasta hänen salaisiin voimiinsa. Odette tuomittiin viideksi vuodeksi vankeuteen ja hän joutui psykiatrin hoitoon. Hänen äitinsä teki tämän vuoksi itsemurhan.

Nykyisin Odette Guiloineau on taas terve. Rauhallisesti hän kertoo avustajallemme mielikuvituksellisen elämäntarinansa: "Useimmille naisille tyttövuodet ovat ihanaa nuoruuden aikaa — minulle ne olivat kuin hirvittävän pahaa unta — mutta minä olinkin noita!"

← → Edellisellä sivulla julkaistu valokuva Odettesta on otettu hänen vangitsemisensa aikoihin, jolloin hän yritti saada oman puolustusasianajajansa vakuuttuneeksi, että hän on nähnyt paholaisen monta kertaa ja että hän aikoo viedä tuomarin mukanaan helvettiin. Tänään Odette on päässyt eroon "hirvittävästä pahasta unestaan" ja toimii tarjoilijana pikkukylässä, jossa kuvamme (vas.) on otettu. — Suuressa kuvassa näkyy Odetten kotitalon Binettièresin pihamaa, jolla eräänä iltana kulkiessaan hän äkkiä jähmettyi lähes liikuntakyvyttömäksi ja jonka näkeminen myöhemmin nostatti hänen ihonsa kananlihalle. Sekä Odette että hänen vanhempansa kuin myös muut uskoivat, että taloa katseli "paha silmä".

OLEN todellakin ansainnut nimityksen "Sarthen noita", minä, joka surmasin oman veljeni eräänä noitasapattina. Kuitenkin olen tänään, nyt kun olen palannut pitkältä vaellukselta keskiaikaisesta pimeydestä, aivan uusi nainen. Näen selvästi kaiken olevaisen ja tunnen seisovani jalat tukevasti maassa.

Sen vuoksi en pelkää kirjoittaa kokemuksistani.

Kaiken, mikä liittyi noituuteen ja taikauskoon, koin Sarthen kylässä, noin 250 kilometrin päässä Pariisista. Sen asukkaat ovat erittäin taikauskoisia — tuskinpa minkään viidakkokylän alkuasukkaatkaan elävät vastaavanlaisen noituuden vallassa.

Olen nyt 36-vuotias ja tammikuun 23. päivänä 1959 minut tuomittiin Mansissa viideksi vuodeksi vankeuteen veljeni surmaamisesta. Kun tuomio oli langetettu ja minut kuljetettiin oikeussalista, työntyi eräs mies ulkona odottaneesta katsojajoukosta eteeni ja sylkäsi kasvoihini:

— Sinulla oli onnea, senkin kirottu noita! hän huusi. — Ennen muinoin sinut olisi poltettu elävänä! Painu helvettiin paholaisesi luo — sinne sinä kuulut!

Mutta useimmat, jotka olivat tuomioistuimen edustalla, vaikenivat, kaiketi pelosta, että minä saattaisin noitua heidät. Siitä huolimatta, että minut oli tuomittu, he uskoivat yhä salaisiin voimiini.

Taannoin sain nähtäväkseni valokuvia, joita minusta on otettu vangitsemiseni aikoihin. Tuskin tunnen niistä itseäni. Näytän mielipuoliselta. Hoitamattomat hiukset hapsottavat ja varjostavat kasvojani. Ja muistan hyvin, kuinka vakuutin puolustus-

asianajajalleni, että olin nähnyt paholaisen ja että uhkasin viedä hänet seurakseni helvettiin.

Kymmenen vuotta asuin eräällä maatilalla, jonne Sarthen kylästä oli kahdeksan kilometriä. Ja kymmenen vuotta se oli paholaisen hallinnassa. Tänään en enää pelkää pirua enkä hänen joukkiotaan, yhtä vähän kuin niitäkään, jotka väittävät pystyvänsä noitumaan ihmisiä. Uskon, että puhumalla suuni puhtaaksi pystyn hieman hillitsemään niitä monia, jotka uskottelevat ympäristöileen, että he kykenevät kiroamaan kenet hyvänsä, ja levittävät siten kauhua ja vavistusta. Juuri nämä ihmiset saivat minut tappamaan oman veljeni Marcelin, minut, joka en ole koskaan voinut tehdä pahaa kärpäsellekään.

Kuitenkin olen lapsuudestani saakka ollut alati noituuden parissa puuhailevien henkilöiden pehmeä uhri. Muistan olleeni yhdentoista, kun kaikki alkoi — olin silloin palmikkopäinen vakavamielinen tyttö, jolla oli rikas mielikuvitus. Koulussa oli mieliaineeni luonnonhistoria ja uneksin, että minusta tulee sairaanhoitaja, kun kasvan isoksi; tämän ammatin valinneita ihailin sen jälkeen, kun olin käynyt Mansin sairaalassa. Siellä kaikki oli hienoa, valoisaa ja puhdasta — aivan päinvastoin kuin kotitilallani, jossa asuin vanhempieni kanssa.

Pukki morsiuspuvussa

Vielä vuonna 1936 talossamme ei ollut sähkövaloa. Talvisin paloi keittiön suuressa takassa valkea ja sen liekit muodostivat seinille omituisia häilyviä kuvioita huoneen nurkkien jäädessä pimentoon. Ulkona tuuli puhalsi aution maalaiskylän yli, se vinkui ja valitti.

Eräänä marraskuun iltana kuulin pihalta laulua. Isoäitini kuiskasi:

— Siellä se pirun porukka taas kokoontuu! Velhot rupeavat taas häpäisemään sapattia!

Sitten hän selitti, että yöllisen vaelluksen tarkoituksena on vahvistaa seudun noitien keskinäisiä liittoja.

Pihalla näin morsiuspukuun puetun pukin, jonka kumpaankin sarveen oli sidottu

Vapaduttuaan vankilasta, jossa Odette Guiloineau istui viisi vuotta veljensä murhasta tuomittuna, hän huomasi olevansa yksin. Hänen miehensä oli ottanut hänestä avioeron ja saanut heidän poikansa Gerardin tuomioistuimen päätöksellä kasvatettavakseen. Eräänä muistona pojastaan, jota hän ei ole nähnyt viiteen vuoteen eikä toistaiseksi saa tavatakaan, hän säilyttää tämän villapaitaa.

palava kynttilä. Sen perässä marssi joukko ihmisiä. Oudon kulkueen päämääränä oli eräs kukkula, jolle kauan sitten oli pystytetty risti. Siellä pukin jalat sidottiin ja pakotettiin se tanssimaan. Yksi miehistä istui koko seremonian ajan omenapuussa ja ulvoi kuin koira, kun taas muuan nainen päästeli taukoamatta samanlaisia huudahduksia kuin kissapöllö.

Kahdesti kuukaudessa tämä kulkue marssi kukkulalle. Kun seuraavan kerran illanhämärässä aloin kuulla ulkoa laulua, sain vavistuskohtauksen. Pian minulla oli aistiharhoja; kuulin ääniä, melua, jota toiset eivät kuulleet. Niinä iltoina, jolloin noidat olivat matkassa, isäni kiirehti lataamaan kiväärinsä. Äitini, joka myös oli taikauskoinen, teki suuria ristinmerkkejä, yhden kuhunkin ilmansuuntaan. Tämä kaikki toistui joka toinen tiistai. Julmasti oli minut yksitoistavuotiaana sysätty taikauskon kahlehtimaan maailmaan.

Mutta aikaa myöten minusta itsestäni oli kasvava noita!

Paha silmä

Kun minä eräänä päivänä tulin kotiin — olin silloin kuudentoista —, huomasin, että sinne oli tullut käymään laiha ja mustahiuksinen naapurinrouva, joka juuri oli tekemässä noitakonstejaan — niiden tarkoituksena oli auttaa erästä emäntää, joka väitti serkkunsa petkuttaneen häntä jossakin perintöjutussa. Silmät pyöreinä tarkkailin naapuriamme. Isoäiti ja pari muuta naista istui keittiön pöydän ääressä. Noita-akka kääntyi emännän puoleen.

— On täyden kuun aika — sopiva hetki! hän sanoi. — Antakaa minulle olkikimppu ja juuri munittu muna! Minä rankaisen teidän serkkuanne!

Sitten hän nosti katseensa kattoon ja lausui neljä minulle käsittämätöntä sanaa. Hän otti kananmunan, jonka kuoreen hän kynällä kirjoitti kolmeen kertaan serkun etunimen. Hän sulki silmänsä, mumisi muutamia loitsuja ja asetti munan oljille.

Äkkiä minä kirkaisin. Dramaattisesti elehtien oli noita-akka, jonka kasvot olivat vihan vääristämät, iskenyt munan rikki. Sitten hän kehotti tulemaan lähemmäksi.

— Olemme onnistuneet, hän riemuitsi. — Katsokaa munaa, niin näette serkkunne silmän!

Kurkottauduin eteen päin toisten mukana. Ja niin minä kuin muutkin uskottelimme näkevämme munassa kuolleen silmämunan.

Viikkoa myöhemmin kuulin kerrottavan, ettei noiduttu voinut ollenkaan nukkua. Hänen yönsä olivat kauhistuttavia ja tuskaisia, oli uhri kertonut; hän 'näki' ympärillään tanssivia irvisteleviä paholaisia, jotka huusivat hänelle "varas!"

Uhrin nimi oli Francoise ja hän asui kahden kilometrin päässä meiltä. Hänen mielenrauhansa ei palautunut ennen kuin hän oli luovuttanut vääryydellä anastamansa perintöosan sen oikeille omistajille.

Noitakirjoja

Pian tämän tapahtuman jälkeen me muutimme uuteen taloon, jonka nimi oli Binettiéres. Siellä meillä oli jo sähkö; isä oli ostanut punaisen traktorin ja puhui joulun alusviikkoina 1947 jopa radion

hankkimisesta. Juuri samaisena jouluna, tarkasti sanottuna jouluyönä, minä ahmin ensimmäiset tietoni noituudesta ja poppakeinoista; silloin luin ensimmäiset noituudesta kertovat kirjat. Sinä yönä luin sekä 'Ison Albertin', teoksen jossa mm. kerrottiin, "miten saatte ystävänne tanssimaan ilman rihman kiertämääkään yllään", että 'Punaisen lohikäärmeen'. Jälkimmäisen pääsisältönä olivat sellaiset menetelmät, joilla paholainen manataan tulemaan luokse.

Minua on sanottu noidaksi ja minua on syytetty miltei mistä tahansa taivaan ja maan välillä. Mutta tahdon vannoa — rakkaimpani ja kalleimpani kautta, jonka omistan, oman poikani kautta —, että en ole koskaan yrittänytkään käytännössä kokeilla, mitä kirjoista opin. En ole koskaan halunnut vahingoittaa ainoatakaan ihmistä, ja vaikka luinkin noita vanhoja kirjoja, oli se pelkästään lapsellista uteliaisuutta.

Vain yhden kerran olen valmistanut rakkaudeneliksiirin. Olin silloin yhdeksäntoistavuotias ja työskentelin väsymättömästi maatilallamme. Eräänlaiseksi palkkioksi ahkeruudestani sain ensimmäisen kerran luvan mennä kylätansseihin. Olin nuori ja niihin aikoihin melkoisen sieväkin. Laitoin itseni niin hienoksi kuin taisin — pistin jopa basilikan oksan käsilaukkuuni onnea tuottamaan.

Sinä iltana näin ensimmäisen kerran Jean Larquierin, 21-vuotiaan poikamiehen, joka asui naapuritilalla. En saanut katsettani irroitetuksi tuosta kookkaasta pojasta, joka valitettavasti tanssi koko illan muiden tyttöjen kanssa.

Kun me seuraavina viikkoina tapasimme silloin tällöin, olin kuin ilmaa hänelle. Silloin päätin valmistaa lemmenjuoman. Eräänä iltana lukitsin huoneeni oven ja tein pienen reiän vastamunittuun kananmunaan. Siitä työnsin sisään rullalle kierretyn Jeanin pienen valokuvan, jonka olin onnistunut hankkimaan. Sen jälkeen sijoitin kananmunan tyynyni alle. Minun ei tarvinne sanoa, että sinä yönä nukuin tuskin rahtuakaan, sillä pelkäsin munan särkyvän. Aamulla join munan sisällön ja huusin samalla kolmasti Jeania — näin minua oli neuvottu. Tällä konstilla sarthelaiset uskoivat ja uskovat yhä pääsevänsä tekemisiin toivomansa henkilön kanssa vähintään kolmen päivän kuluessa.

Onnettomuudet alkavat

Jyskyttävin sydämin menin seuraavana lauantaina jälleen tansseihin ja siellä näin Jeanin. Muutaman sekunnin ehdin jo ajatella, että Jean olisi tullut minun tähteni ja astellut minua kohti, mutta valitettavasti komea mies ei osoittanutkaan minua kohtaan minkäänlaista kiinnostusta. Lemmenjuomani ei ollut tehonnut. Pettyneenä heitin taikakirjani menemään. Ne olivat hyödyttömiä.

Koska Jean ei ollut huomannut lainkaan olemassaoloani, päätin yrittää uutta keinoa. Puhuttuani vanhempani ympäri sain heiltä luvan ja pääsin käymään kaupungissa. Viivyin siellä muutaman päivän ja sitten palasin täydellisesti — ulkonaisesti — muuttuneena. Olin käynyt kampaajalla permanentissa ja ostanut kauniita vaatteita. Niiden teho oli hämmästyttävä. Jean huomasi minut heti, kun ilmestyin tanssipaikkaan. Kahdeksan kuukauden kuluttua olimme jo kihloissa. Olin keksinyt paremman keinon Jeanin "pyydystämiseksi" kuin mitä olivat kaikenlaiset lemmenjuomat — keimailun.

Mutta minun olisi pitänyt kätkeä onneni, pitää onneni omana tietonani. En kuitenkaan voinut. Käsi kädessä kuljimme rakastuneina kylän tiellä ja herätimme siten pahoja puheita ja kateutta.

Eräänä päivänä muuan ystäväni varoitti minua:

— Ole varovainen, Odette. Sinun elämänilosi raivostuttaa joitakuita. Nyt jo puhutaan, että tässä on noituudella jotakin tekemistä.

Tämän hän sanoi ajattelemattomasti, mutta eihän hän tiennyt, että olin kasvanut mustan magian painostavassa ilmapiirissä. Pelästyin hänen sanojaan. Siitä silmänräpäyksestä alkaen onnettomuudet tuntuivat lakkaamatta vyöryvän ylitseni. Minä aloin todella uskoa, että olin 'noiduttu'.

Olisi ollut aikaa paeta. Minun olisi pitänyt lähteä ystävieni luo johonkin kaupunkiin, iloisten ja järkevästi ajattelevien ihmisten pariin, mutta onnettomuudekseni en tullut lähteneeksi. Jouduin mielisairauden partaalle, kunnes tein rikoksen . . .

Halvaantuneena

Kaikki paha alkoi siitä, että sairastuin äkillisesti ja selittämättömästi.

Oli sysimusta yö. Tähteäkään ei näkynyt taivaalla. Olin tulossa navetasta päärakennukseen, kun yhtäkkiä tunsin jalkojeni puutuvan. Ne tuntuivat työntyvän maahan. Tahdoin paeta, tahdoin juosta, mutta en voinut. Jalkani olivat kivettyneet. Kaikki, mitä saatoin tehdä, oli huutaa, huutaa.

Huusin niin paljon kuin keuhkoni antoivat myöten. Seisoin keskellä pihaa kävelykykyni menettäneenä.

Tietenkin huutoni kuultiin ja minut kannettiin huoneeseeni. Paikalle kutsuttu lääkäri ei pystynyt sanomaan, mikä minua vaivasi. Parin päivän kuluttua olin jo jalkeilla. Näytin yhtä virkeältä kuin ennenkin; tunsin oloni erittäin hyväksi. Mutta kun astuin pihalle ja aloin jälleen lähteä työhöni, toistuivat äskeiset kokemukset. Kykenin ottamaan vain pari askelta, nekin yli-inhimillisin ponnistuksin. Minusta tuntui kuin tuttu kotipiha olisi muuttunut pohjattomaksi hetteeksi, joka uhkasi nielaista minut minä hetkenä hyvänsä.

Sairastin vuoden päivät. Olin kauhuissani, kieltäydyin astumasta hetkeksikään pihalle. Binettiéresin pihan pelkkä näkeminenkin sai ihoni nousemaan kananlihalle. Olin varma, että pihalla tai navetassa, liiterissä tai vanhassa vartiotornissa asusti piru itse.

Useat lääkärit tutkivat tapaustani, mm. mansilainen erikoislääkäri Drouin. Kaikki päätyivät samaan tulokseen: minulla oli hermokriisi. Mutta mitä tuo sana oikeastaan merkitsi? Vanhempieni ja omasta mielestänikin kaiken pahan alkusyynä oli paholainen.

"Sinä olet noita"

Me emme olleet ainoita, jotka uskoivat, että olin noidutttu. Paikkakuntalaiset tulivat usein katsomaan minua. Pelokkaina ja uteliaina he seisoivat vuoteeni vieressä, eivät juuri puhua pukahtaneet. He nyökyttelivät ja juttelivat vaivihkaa toisilleen:

— Sanokaa mitä sanotte, mutta Odetten sairaus ei ole normaalia. Tässä koko jutussa on jotakin käsittämätöntä!

Eräänä päivänä tuskani hävisivät, mutta masentunut mieleni ei parantunut; en ollut vapautunut ja iloinen. Päinvastoin olin peloissani, odotin mitä nyt tapahtuisi? Eikä minun tosiaan tarvinnutkaan kauan odottaa.

Tällä kerralla oli kysymys sulhasestani Jean Larquierista. Ihmiset olivat uskotelleet hänelle kaikenlaista. Hän pelkäsi minua pohjattomasti, ikään kuin olisin ollut ruton saastuttama. Hän jopa lopetti vierailunsa kodissani.

Kun parannuttuani tapasin hänet, tiesin, mitä hän sanoisi, ennen kuin hän oli ehtinyt avata suutaan:

— Minä en halua enää olla kanssasi missään tekemisissä, hän sanoi. — Sinusta on tullut oikea noita! Niin kaikki sanovat!

— Jos minä sinut naisin, hän jatkoi, — minusta tulisi samanlainen kuin sinä, ja hullu kaiken lisäksi!

Halusin unohtaa Jeanin niin pian kuin mahdollista. Ryhdyin työskentelemään vanhempieni apuna kaikin voimin, olan takaa. Mutta minun iloisuuteni oli kaikonnut. Sisäinen ääni muistutti minua yhtä mittaa, että taloamme katseli 'paha silmä' — se viipyi Binettiéresin yllä. En ollut väärässä.

Toukokuun 10. päivänä 1949 isäni kuoli mystillisissä olosuhteissa.

Odetten kertomuksen jälkimmäinen osa seuraavassa numerossa.

Monet Linnanmäen heinäkuun ohjelmaa katsoneet eivät tietäneetkään, että taitavan akrobaattinumeron esittänyt Benjamin on entinen olympiavoimistelijamme Bernt Lindfors. Harjoittelunsa lomassa hän kertoi hiukkasen sirkusartistin arkipäivästä.

OLAVI SALMI

Kuvat
HELGE HEINONEN

← Bernt Lindfors on niitä ainoita sirkustaiteilijoita, jotka pystyvät seisomaan yhdellä sormella. Hän on ottanut esikuvakseen Linnanmäelläkin nähdyn Tay-Run ja itävaltalaisen Unuksen.

→ Tämä kuva piti alunperin ottaa maailmanpyörän korkeimmalla kohdalla, mutta istuinten kattorakennelma ei olisi kestänyt. Lindfors pitää tapanaan harjoitella vaikeata nojavaakaa kotonaan viidennen kerroksen parvekkeen kaiteella.

Käsilläkävelijän kivinen tie

JOTKUT pysyvät tukevasti maan kamarassa kiinni yhden sormen varassakin, vaikka toisille ei tahdo riittää kaksi jalkaakaan, mutta kun kaiken kukkuraksi pitäisi elää elämänsä hymyillen, niin se tuntuu joskus liian suurelta vaatimukselta. Hymyn nähkääs odotetaan olevan myös luonteva ja arvostelijat kehottavat kärkkäästi panemaan patenttihymyt naftaliinipussiin. Se akrobaatti *Bernt Lindforsia* hiukan sapettaa, vaikka hänen taiteilijanimensä onkin *Benjamin*, ilon lapsi siis.

— Maailmassa ei ole montaakaan yhden käden miestä, joka kykenee tekemään hyvän nojavaa'an — siinä asennossa ei ole kovinkaan helppo hymyillä vapautuneesti. Olen itsekin selvillä siitä, että ohjelman 'myyminen' on minulle vaikeinta, mutta tietäessäni lehtimiesten olevan katsomossa yritin parastani. Kun sitten käsketään heittää patenttihymyt naftaliinipussiin, niin joskus, totta vie, tekisi mieli luopua koko hommasta.

Katsomo näyttää siis koko lailla erilaiselta rampin toiselta puolelta katsottuna — vallankin jos vielä seisoo yhden sormen varassa pää alaspäin. Mutta oikeastaan Bernt Lindforsin ei itsensä huolisikaan niin kovin paljon välittää ohjelman myymisestä, riittää kun hän tekee liikkeensä hyvin, sillä onhan hänellä vaimonsa Toini, joka miehensä suunnittelemassa välkkyvän vihreässä paljettipuvussa on ollut Linnanmäen heinäkuun ohjelman todellinen sensaatio, suurempi kuulemma kuin yksiosaiset uimapuvut.

— Niin, kyllä vaimoni todellakin minun ohjelmani 'myy'. Hän sai ulkomailla erittäin hyvät arvostelut; hän on onnistunut avustajan osassaan alusta alkaen, vaikkei ensimmäiseen julkiseen esitykseemme jäänytkään harjoitteluaikaa kuin kaksi viikkoa. Mutta en minä sentään tiedä, onko hänen pukunsa yhteydessä syytä puhua 'yksiosaisista' — sehän on yksiosainen!

Lindforsit ovat esiintyneet yhdessä tasan viisi vuotta, joten on aihetta onnitella heitä taiteilijajuhlan johdosta. Taiteilijanimi 'Benjamin' on monen erehdyttänyt luulemaan esiintyjiä ulkomaalaisiksi eikä monikaan äkkipäätä osaa yhdistää Lindforsin nimeä Helsingin ja Melbournen olympialaisiin. Bernt Lindfors nimit-

Bernt Lindforsin "originaalitrixi" on kepin varassa hyppiminen. Hänen hallussaan on jopa 'seiväshypyn epävirallinen maailmanennätys': 10 metriä.

täin on entinen edustusvoimistelijamme, joka molemmissa olympialaisissa kuului pronssia voittaneeseen joukkueeseemme ja joka Melbournessa lisäksi selvisi nojapuilla parhaana suomalaisena kuudenneksi, vaikka rekki ja renkaat varsinaisesti olivatkin hänen vahvimmat telineensä.

— Itse asiassa ammatin vaihtaminen oli minulle pakko, hän kertoo. — Olin työssä eräässä lihakaupassa, mutta pienestä liikkeestä ei voitu järjestää harjoittelu- ja kilpailulomia niin paljon kuin olisin tarvinnut. Sillä tavalla tämä sirkushomma alkoi, tässä samassa paikassa muuten — nyt olen Linnanmäellä kolmatta kertaa. Varsinaisia sirkushommia kuitenkaan en ole välittänyt tehdä, sillä urani alussa kiersin Panacos-sirkuksen mukana, mutta sitä en kestänyt kuin viisi viikkoa, koska palkka jäi saamatta. Sen takia sirkuksesta tuli hiukkasen paha maku suuhun. Enimmäkseen olen esiintynyt ravintoloissa, niitä silmällä pitäen olenkin rakentanut ohjelmani.

Nyt 32-vuotias Lindfors suunnitteli aluksi itselleen rekki- ja trampoliininumeron, mutta hän ei löytänyt sopivaa kumppania ja niin hän päätyi nykyiseen ohjelmaansa. Ratkaisevasti siihen vaikutti Linnanmäellä esiintyneen Tay-Run näkeminen, jota Lindfors itävaltalaisen Unuksen ohella pitääkin oppi-isänään.

— Jospa kerran pääsisikin samaan maineeseen kuin Unus, hän huudahtaa. — Vaikka Unus toisten tietojen mukaan on jo 70-vuotias, on hän edelleenkin ehdoton ykkönen 'yksikätisten' miesten joukossa. "Mies joka kumoaa painovoiman."

— Minun originaalitrixini on puolitoistametrisen kepin varassa hyppiminen — sitä en ole kenenkään muun vielä nähnyt tekevän enkä muuta toivokaan kuin että saisin pitää sen yksityisomaisuutenani mahdollisimman kauan, kertoo Benjamin. — Hyvät numerot nimittäin 'varastetaan' melkein heti, mutta eiköhän muilla sentään liene koko lailla puremista ennen kuin oppivat kepillä hyppimisen. Minä olen leikilläni joskus sanonut, että olen epävirallinen seiväshypyn maailmanmestari: hypinhän minä sillä peräti kymmenkunta metriä.

Lindforsin monet suoritukset ovat tosiaankin maailman vaikeimpiin liikkeisiin katsottavia; tunnustuksen saaminen on silti sirkusmaailmassa kiven takana. Joku lehtiarvostelija mm. neuvoi Lindforsia ottamaan oppia 5 Olanders-nimisestä akrobaattiryhmästä, jonka vauhdikkaat hypyt saavat katsojat haltioihinsa.

— Se on vähän samanlaista kuin käskisi nuorallatanssijan ottamaan oppia kyyhkystenkesyttäjästä. Mehän painimme kokonaan eri sarjoissa, ohjelma rakentuu eri pohjalle.

Mainittu arvostelija ei varmaankaan muistanut, että Bernt Lindfors oli aikoinaan erinomainen mattohyppyjen suorittaja. Vuonna 1952 hän vei SVUL:n erikoismestaruuskilpailuissa niin sanoaksemme 'koko potin' voittaessaan sekä B- että A-sarjan. Lindforsin 'originaalitrixeihin' kuului jo silloin voltti taaksepäin suorin vartaloin koko kierteellä, jota ei moni poika teekään eikä kaksoisvoltti taaksepäin matolla ole sekään kenen tahansa hallittavissa.

Mutta, kuten sanottu, Bernt Lindfors on tukevasti maan kamaralla — yhden sormen varassakin. Hän ei elättele turhia luuloja jostakin satulevaisuudesta ("Leipänsä tällä alalla saa, ei sen enempää. Tay-Ru, nyt jo ikääntynyt mies, ajaa nykyisin linja-autoa..."), vaan tekee sitkeästi työtä omalla sarallaan ja käy puhumassa jopa valtiovarainministeriössä saakka muidenkin suomalaisten artistien puolesta, joiden työmahdollisuuksia verotuskäytäntömme ratkaisevasti huonontaa. Huviveroa maksamaan joutuvat ravintolat esimerkiksi eivät kovinkaan halukkaasti palkkaa esiintyjiä, ja jos ne palkkaavatkin, niin ne ottavat mieluimmin epämääräisen strip-teasetanssijattaren. Yhdellä kädellä kävelijällä on kivinen tie.

— Puhe suomalaisesta pakkoperiaatteesta minua erikoisesti suututtaa, Lindfors jatkaa. — Jossakin lehdessä kirjoitettiin, että Linnanmäki muka pakosta ottaa joka kuukausi yhden suomalaisen esiintyjän. En minä ymmärrä, mistä tällainen käsitys johtuu, siitäkö, että kotimainen esiintyjä sijoitetaan aina ohjelman ensimmäiseksi. Sen minä olen palkkioksi saanut, mitä olen pyytänytkin. Onko se sitten jotakin pakkoperiaatetta?

Linnanmäellä arki on vapaa-aikaa ja vapaa-aika totisinta arkea. Keskipäivällä auringon paahtaessa kuumasti kirkuvanväristen pelipömpelöiden keskellä on melkeinpä idyllinen tunnelma. Saksalainen sirkusmies, joka Asser Walleniuksen entisellä Eläintarhanautolla ajeluttaa taiteilijoita, hoputtaa Lindforseja vapautumaan haastattelijasta, yksi italialaisista kolmosista ("yksi syntynyt Napolissa, toinen Roomassa, kolmas Kakolassa") työntelee nuorimmaistaan istuinvaunuissa, nuori kaunisvartaloinen nainen, jolla on ranskalaiset piikkikorkoiset kengät, takoo päärynäpalloa kuin vihollista. Eliane Knien papukaijat kiroilevat ja pitävät vimmattua rähinää pukuhuoneessa.

Idyllistä — minun mielestäni, mutta Bernt Lindforsilla ei ole varaa unohtaa harjoittelua hellepäivänäkään ja nytkin on koko ajan valmistauduttava illan esitykseen. Sitä paitsi, pikku tyttärellekin on keksittävä selitys, miksi uimarantaan meno jäi siltä päivältä mokoman valokuvaamisen takia. □

Toini Lindforsia pidettiin Peacockin heinäkuun ohjelman todellisena sensaationa. Miehensä suunnittelemassa vihreässä paljettipuvussa hän oli viehättävä katseenvangitsija.

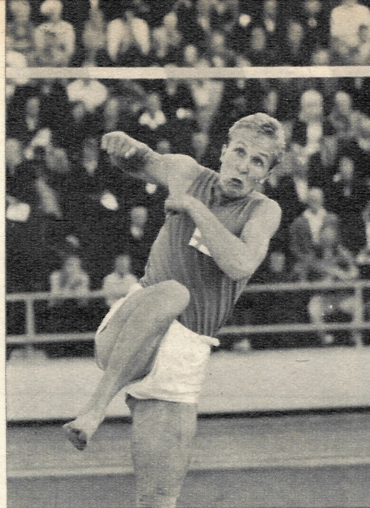
BRITTI ISKI

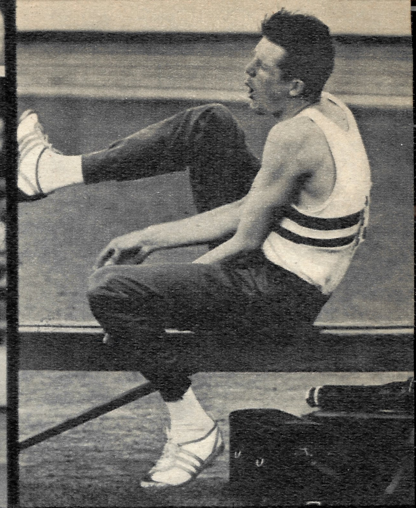

Uskottiin että Jouko Kuha 3000 metrin esteissä lyö kiilan brittirintamaan, mutta isorokkorokotuksen (laastari käsivarressa!) heikentämä poika ei sitä jaksanut. Hän uuvutti kuitenkin itsensä aivan loppuun. Tulos 9.09,0.

TEKSTI OLAVI SALMI

•

KUVAT MARTTI BRANDT

↖ ↑ Henrik Hellen (vas.) hyppäsi hienosti 212 eikä neljänneksi sijoittunut Crawford Fairbrother (180) voinut olla eläytymättä hänen suorituksiinsa.

← 1.500 metrin raivokas loppukamppailu, toisena osapuolena — kukapa muu kuin Tankki-Salonen, joka maalikameran kuvan perusteella julistettiin toiseksi. Vasemmalla John Whetton, 1.500 metrin kolmas.

Saarivaltakunnan urheilijoiden näytöstyylinen ottelu Stadionilla riitti täysin murtamaan edustusjoukkueemme eikä meikäläisillä ollut mahdollisuuksia voittoon maaottelun missään vaiheessa. Suomalaisjoukkueen lopputulos ylitti minimin vain 25 pisteellä, mikä tosiaankaan ei ole paljon 20 lajin kilpailussa; jo pelkällä kilpailuun osallistumisella näet päästäisiin 58:aan pisteeseen — nyt suomalaisten pistesaalis oli 83 brittien 129:ää vastaan. Tulokset tosin muodostuivat kohtalaisiksi, mutta — kuten sanottu — varsinaista kamppailua ei vanhan hyvän ajan maaottelutyyliin käyty kilpailun missään vaiheessa. Sitä paitsi, jos huvin vuoksi vertaamme näitä tuloksia kolmimaaottelun tuloksiin, ei sekään yhtään lohduta, koska Ruotsinkin voittaminen Iso-Britannia—Suomi -ottelun suorituksilla olisi ollut varsin kyseenalaista.

Varsinaiset ilonaiheet suomalaisten kannalta olivat Hellenin Suomen ennätys 212 korkeushypyssä sekä seiväshyppääjien ja keihäänheittäjien kaksoisvoitot, joskaan keihästulokset eivät päätä huimanneet, mutta sairastelleen Kinnusen voitto (77.39) osoitti silti kiitettävää taistelutahtoa. Simo Salorannalle pitää myös antaa 'pointseja' mainion tuloksen johdosta (5000 m 13.53,4) samoin kuin Muskulle ja Virkkalalle hyvästä 200 metristä sekä tietysti vanhalle uskolliselle Eikka Oksaselle, joka juoksi 10.000 metrillä ajan 29.46,2, vaikkei koskaan ole kympin juoksija ollutkaan mutta joka

John Whetton protestoi 1.500 metrin jälkeen selittäen Olavi Salosen töninеen takakaarteessa. Edellisellä aukeamalla olevan kuvankin perusteella näyttää siltä kuin Whetton voittaisi Salosen jalkaterän mitalla, mutta maalikameran kuva otetaan toisesta kulmasta, suoraan sivulta.

aina on altis ottamaan harteilleen raskaatkin edustustehtävät. Tankki-Salonen Kaipolasta taisteli jälleen tapansa mukaan peräänantamattomasti, mutta en tiedä onko hänelle tällä kertaa syytä antaa erityisempää kiitosta ainakaan rehdistä urheilumielestä, sillä 1500 metrin loppukaarteessa moukarihäkin kohdalla hän tönäisi englantilaista ehdottomasti liian rajusti — aivan ruotsalaistyyliin. Ei maalikameran kuvan tutkimiseenkaan uskoisi tuomareilta menevän koko iltaa — nythän 1500 metrin lopputulos (kolmella ensimmäisellä sama aika 3.44,0) saatiin selville vasta ensimmäisen maaottelupäivän lähetessä loppuaan.

"Sisu on muuttanut Englantiin!" otsikoi maan suurin päivälehti maaottelua selostaessaan, eikä se kovin väärässä taitanut ollakaan. No, se siitä, briteille emme mitään mahda, mutta kyllä meidän poikammekin parhaasta päästä silti ovat Tokioon kelvollisia. □

Ilmari Turja

NEVANLINNA AKATEMIASSA

PARAS tuliainen kesämökille on päivän lehti. Aivan yhdentekevää nykyään, minkä puolueen. Niiden poliittinen jauhatus on samanarvoista ja ulkomaanuutiset ovat samaa asiaa: kaikki kauhistuvat mister Goldwateria, joka näyttää nousevan valtaan kuten ennen Hitler, hitaasti, varmasti ja laillisesti — Lontoon ja Pariisin voivotellessa nyrkki housuntaskussa. Kotimaan uutiset käsittelevät päivän auto-onnettomuutta, jossa noin kolme kuoli ja neljä joutui sairaalaan. Sitten on samasta asiasta pääkirjoitus, jossa kerrotaan, että auto-onnettomuuden syynä on ollut joko suomalaisten huono viinapää, puutteellinen ajokoulutus taikka maanteittemme kurja kunto. Haukotellen panemme lehden pois.

Mutta sattuipa tänäkin kesänä valon pilkahdus. Pääkaupungin päivälehdessä heinäkuun alussa kerrottiin, että

"Jyväskylän kesän kiistattomaksi huipputapahtumaksi osoittautui odotetusti Suomen Akatemian jäsenen, prof. Rolf Nevan-

linnan esitys kansallisesta ja kansainvälisestä kulttuurista."

Tuopa kannattaa lukea, Nevanlinna ei puhu puuta heinää. Tuntuu siltä, että hän ymmärtää oikein korkean asemansa. Kun olin lukenut selostuksen hänen puheestaan, havaitsin, että hän raivaa Suomen Akatemialle tien ja tehtävän. Paljonhan piireissä viimekin talvena keskusteltiin siitä, että mainittu laitos on tarpeeton ja turha. Mutta se on ennenaikaista puhetta, täytyyhän akatemian antaa toimia parikolmesataa vuotta ja katsoa sitten vasta.

Nevanlinna valitti sitä, että kirjallisuudessa on viime aikoina esitetty historialliset tosiasiat vääristeltyinä ja lausui pelkonsa, että nämä kuvaukset jäävät historialliseksi todistusaineistoksi.

Hän puhui opiskelevan nuorison väärinkäsityksistä siinä arvostelussa, joka kohdistuu maamme kehitykseen tällä vuosisadalla. Hän väitti, että Ylioppilaslehden omituinen toimitustapa johtuu pelosta ja arkuudesta. Ylioppilaitten ei pitäisi puuttua rotuongelmiin vaan omiin ongelmiinsa. Yleensä Nevanlinna toivoo maanmiehiltään enemmän rohkeutta, siviilirohkeutta, huolimatta siitä, että meillä ei ole "täyttä puhe- ja kirjoitusvapautta tässä maassa."

Valitettavasti Nevanlinnan puheen selostus oli niin ylimalkainen, että puheesta ei saanut täyttä käsitystä. Se olisi pitänyt julkaista kokonaisuudessaan. Mutta eikö paljon parjattu Suomen Akatemia voisi julkaista omaa lehteään, edes minimimäärää neljä kertaa vuodessa. Halpa paperi, mutta kallis hinta. Siinä esitettäisiin akatemian saavutukset ja kannanotot. Siitä nähtäisiin, onko akatemia tarpeellinen vai ei ja mikä se on. Täten akatemian ääni kantautuisi joka mökkiin, sillä tätä lehteä muut lehdet lainaisivat viimeistä piirtoa myöten.

On monta asiaa, jossa kansalaiset odottaisivat homeeroksen mielipidettä ja apua. Ei ole instanssia, jonka silmä valvoisi sananvapauden oikeutta, vaikka se on perustuslakiin naulattu. Tänäkin vuonna sitä on radio- ja televisiotoiminnan alueella rikottu roimasti. Ei olisi pahitteeksi, että akatemiassa olisi joku korkeasti oikeusoppinut. Entä hyvinoppinut lääkäri tai muu hygieenikko, sillä Suomessa leviävät sydän- ja syöpätaudit enemmän kuin muualla. Mikä yhteys näillä on elintarvikkeiden väärennyksiin ja sen alan puutteelliseen tutkimukseen Suomessa? Ja johan Nevanlinna valitti, että hän pelkää historian väärentämistä. Aivan oikein akatemian tehtäviin kuuluu tämänkin laatuisen väärennyksen oikaiseminen.

Ei ole siis yhdentekevää, ketä akatemiaan valitaan. Ellei ole sopivaa Sibeliusta tai Sillanpäätä, niin ei sinne pidä valita sellaisia, jotka akatemiaan päästyään nukahtavat runonsa tai haitarinsa viereen. Vaan pitää valita vapaita ja rohkeita miehiä, joilla on käsi ja sydän ajan valtimolla. Ei sovi, että akateemikko kirjoittaisi nimensä perään kuten entinen nimismies:

"Kulloinkin voimassa olevan hallituksen nöyrin palvelija".

IRENE HAMMAR

Rakkau ylistyks

He katsoivat toisiaan, miettiv ätmitä kaikkea uskaltaisi ja voisi sanoa, mitä oli tämä väreily heidän ympärillään…

den

eksi

OLI heinäkuun 14. päivä, Ranskan kansallispäivä, he olivat kääntyneet meluisalta Boulevard Saint-Micheliltä pienelle sivukadulle ja astuneet madame Aubertin hiljaiseen pikku ravintolaan. He puhuivat englantia, olivat englantilaisia ja viettivät kuherruskuukautta Pariisissa. Koko kaupunki kohisi heidän vastasyntynyttä onneaan.

— Bon soir madame, bon soir monsieur.

He hymyilivät toisilleen, mies kosketti naisen kättä, he katsoivat toisiaan, miettivät mitä kaikkea uskaltaisi ja voisi sanoa, mitä oli tämä väreily heidän ympärillään. Mies näytti terveeltä kuin kaali, hänen ruumiinrakenteensa oli ulkoilijan, iho rusottava, leukaluut hyvin kehittyneet, hän kesti meri-ilmastoa ja vietti jotensakin säännöllistä elämää.

Hänen ensimmäinen vaimonsa ei ollut aivan nuori mutta näytti tytöltä. Vaalean otsatukan alla hänen pitkäkkäät jännittyneet kasvonsa etsivät oikeata tapaa suhtautua ympärillä olevaan; kun hänet yllätettiin hän hymyili säästeliästä pakenevaa hymyä. Heillä oli samanlaiset silmät, siniset niinkuin kapteeni Cookilla.

Boulevard Saint-Micheliltä kantautui huutoa ja pelimannimusiikkia. Arvattavasti nuori pariskunta lähtisi illallisen syötyään ottamaan vastaan Ranskan kansallispäivää. Pikku hotellien ovilla oli jo aamusta riippunut kylttejä joissa luki *'au complet'*, täynnä.

Minä istuin peiliseinän vieressä ja pidin seuraa itselleni tietoisena englantilaisen pariskunnan kuhertelusta ja peiliä kiertävistä kullatuista viinirypäletertuista. Poltellessani piippua kirjoitin suhteettoman pieneen lehtiöön suhteettoman suurta tarinaa. Olin myös äsken ollut Saint-Michelillä, kun riehaantunut opiskelijajoukko oli huuhtonut bulevardia kuin parvi heinäsirkkoja. Muuan käsi oli koskettanut minua, pehmeä, eloisa musta käsi, olin tuntenut käsivarttani pitkin oudon sähköisen kosketuksen joka oli herkkä kuin kasvin, merkilliset sileät sormet, ne synnyttivät minussa musiikkia. Ajattelin millaista olisi ollut olla tyttö. Kun kosketus heltisi ja käännyin, näin välähdyksen soikeista tummista pojankasvoista, hohtavat silmänvalkuaiset, keskellä ruskea kivi. Miksi olet tullut Pariisiin? Mitä teet Pariisissa?

Olen täällä istuakseni rauhassa madame Aubertin pikku kapakassa ja katsellakseni sievää ulkomaalaista pariskuntaa joka aterioi kevyttä vaaleaa linnunlihaa ja jolla on yhteinen kosketuskohta katseitten puolivälin etäisyydellä ja käsien arassa lupaa kysyvässä hipaisussa. Onneksi olkoon kaunis pariskunta, onneksi olkoon taiten uurrettu kapealla kauluksella merkitty tytönpuku, onneksi olkoon kaikki Pariisin pikkulinnut ja kiiltävähameiset ilotytöt...

Kuvittelin säveltäväni vaikka tosiasiassa tein jokseenkin kuivia muistiinpanoja lehtiööni. Olin jo jonkin aikaa tarkannut englantilaisen pariskunnan oikealla puolella istuvaa miestä ja naista. Heti kun he olivat astuneet sisään, sain vaikutelman että noissa ihmisissä oli meneillään jokin tapahtuma. Yritin kuunnella mutta en saanut miehen puheesta selville muuta kuin katkelmia. Ymmärsin että mies tahtoi saada naisen rauhoittumaan, vakuuttumaan että asia on päivänselvä. Miehen eleet olivat liioiteltuja, suurellisia. Nainen ei katsonut mieheen kertaakaan tämän puhuessa, pudisti vain äänettömänä päätään, hän oli väsynyt, miltei turta, olisiko hänen pitänyt uskoa ja kuunnella tuota miestä joka levitteli käsiään niinkuin olisi harjoittanut julkista huutokauppaa.

— En minä, nainen sanoi ja ravisti päätään. Hän oli tuollaista pehmeää raskasveristä tyyppiä niinkuin barokin espanjalaiset vallasnaiset. En tiedä huomasiko hän ettei mies nähnyt suurestikaan vaivaa selitellessään asiaansa, todennäköisesti uskottomuutaan.

Tilasin lisää kahvia ja olin kirjoittavinani uutterasti ja tekeväni nerokkaita kokonaisratkaisuja, vaikka pääasiassa pidin silmällä noita kahta pöytää, joista toisessa esitettiin englantilaista kamarinäytelmää ja toisessa keskinkertaista ranskalaista triangelia.

Oliko ranskatar aivan sokea?

Mies vilkuili kiinnostuneesti madame Aubertiin samalla kun hän julisti pitkään ja sujuvasti, ettei mikään ollut muuttunut, että nainen oli turhan epäluuloinen, että jäähyväisillallisia ei pidä järjestää ennen aikojaan.

Nainen ei syönyt.

— *Tu ne m'aimes pas.* Sinä et rakasta minua, nainen sanoi alistuneesti. Miehen puhe ei ollut tehnyt häneen mitään vaikutusta, hän ei viitsinyt kuunnella, hän ei halunnut ruveta enää uskomaan ja pettyä toistamiseen. Mies ei ollut yrittänyt edes olla hellä. Hän katsoi voivansa hoitaa asiat pelkästään selittelyillä. Miehellä oli kauniit tummanruskeat viikset ja hänen pukunsa oli viiksien värinen.

Englantilainen nainen pujotti sormensa miehen sormien lomaan, sillä tavoin he etsivät toisiaan toistensa käsistä ja heidän silmänsä alkoivat hehkua kuin joulukuinen taivas. Tästä hyvästä liitosta syntyisi kuninkaallisten näköisiä lapsia, jotka varttuisivat tiedossa, viisaudessa ja tasapainossa Britannian arvoisiksi alamaisiksi. Minä juon maljan tämän lemmikkisilmäisen rakkauden ylistykseksi kun maailma on täynnä purppurankarvaista nukkaa.

Ranskatar tuijotti nyt eteensä hiileenmustin silmin, hänen asentonsa oli kuuntelevan jännittynyt. Hän avasi käsilaukkunsa ja otti sieltä kirjeen. Ajattelin että se oli yksi noita onnettomia kirjeitä, joita ei koskaan pitäisi kirjoittaa ja jotka ovat väärinymmärryksen väärinymmärryksiä. Nainen oli miettinyt kaiken valmiiksi. Mitä hän ei ollut osannut sanoa, sen hän oli tallettanut kirjeeseen jota hän nyt ojensi miehen luettavaksi. Miehen lukiessa kirjettä nainen heltyi omista äänettömistä sanoistaan. Minä näin naisen silmistä mitä tuossa kirjeessä oli, siinä oli: toivoa, menneisyyden lupaus tulevaisuudelle. Äkkiä minusta tuntui

kuin joku olisi huutanut apua. Ääni kadulta, lämpimässä heinäkuun ilmassa.

Luettuaan kirjeen mies laski sen pöydälle niinkuin se olisi sisältänyt jakoavaimien esittelylehtisen. Nainen ei piitannut miehen eleestä, hän eli menneisyyttä, jonka hän oli kertonut, muuttanut tarinaksi, antanut kuvitelmalle jatkuvuuden, toteutumisen hahmon. Hän sulki silmät ja hymyili luomien pimeyteen, hurmaantuneena, unohtaen todellisuuden, unohtaen kuka on, kuka oli, kuka istuu vieressä ja koskettelee kauniin tummanruskeita viiksiään paksuhkoilla tylppäsormisilla käsillään. Kun he poistuivat nainen painautui miestä vasten ja miehen käsi kiertyi naisen ympäri.

Minä, juuri täysi-ikäisyyden saavuttanut nuorukainen, tunnen jonkinlaista ylemmyyttä ajatellessani että minun on mahdollista harjoittaa rakkautta tuhannen ja yhden yön taiteena. Minulla on päivä, minulla on yö, minä kerron tytölleni satuja. Minä sanon: Annette, nyt minä kerron sinulle satua. Ja Annette nauraa. Kävelemme pitkin Seinen rantakatua, hänen niskasta sidottu tukkansa heilahtelee iloisesti, minä tartun puunrunkoon ja yritän ravistella lehtiä hänen päälleen, paljon vihreitä kesänlehtiä.

Sinä olet hupsu, hän sanoo.

Entä jos menisimme naimisiin?

Minä käyn koulua, hän sanoo. Ja Paul on tukkukauppiaan poika.

Entä jos minä olen murheellinen?

Et ole jos suudellaan, Annette vastaa.

Tyttö, tyttö, minä suutelen sinua ja se on vakavaa, vaikka me leikimme että Paulista tulee sinun aviomiehesi. Annette, kellään ei ole sellaisia silmiä kuin sinulla. Kun minä katson niihin, on kuin tuhat aurinkoa alkaisi kiertää minun päässäni. Minä suutelen sinua mahtipontisen sillan alla kun Seinen vesi loiskii kivilaitaa vasten hinaajan edetessä virran suuta kohti. Mitä me olemme luvanneet toisillemme? Tavata huomenna keskipäivän aikaan Notre Damen luona? Aurinko paistaa ja sinä istut puiden varjossa ja olet niin pieni, että minä rupean ajattelemaan sinua sisarenani.

Sinä lähdet pois, Annette sanoo.

Ajatteletko sinä sitä?

En minä tiedä. Katso miten kauniita pilviä, aivan kuin hopeisia lintuja.

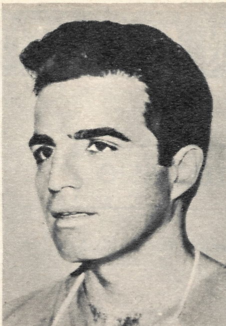
Annette, minä en sano sitä.

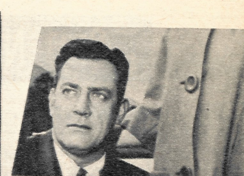
Nyt sinä sanoit sen jo, Annette vastaa, ja minä olen mennyttä. □

VIIKON TYTTÖ

Laya Rakia sanotaan Saksan Brigitte Bardot'iksi, ja tiedä vaikka työissä jotain yhdennäköisyyttä olisikin. Laya filmaa tätä nykyä Turkissa, mutta kuva otettiin hänestä Münchenissä Saksassa Layan näyttäessä miten turkkilaiset haaremitanssijattaret pitävät käsiään silloin kun he haluavat erityisesti miellyttää herraansa ja sulttaaniaan.

TEKNILLINEN HÄIRIÖ

TV

KATSELUVIIKKO 2. 8.—8. 8.

LEENA, KUULUTTAJA

SIRKKA-LIISA ESKOLIN
HELGE HEINONEN

Me näemme harva se päivä kuvaruudussa kuuluttajatytön sievät ja huolitellut kasvot. Hän tulee niin tutuksi, että joskus vahingossa tervehdimme häntä kadulla. Mutta mitä muuta hänestä tiedämme? Osaammeko esimerkiksi arvata, että hän inhoaa kampaajalla istumista?

Leena Vermaa, Tessin kuuluttajatyttö inhoaa sitä ihan sydämestään. Kuvitelkaa, rakkaat kanssisaret, meitä on sellaisiakin. Kukapa senkin uskoisi, kun katselee kuvaruudusta Leenan sieviä ja huoliteltuja kasvoja. Tai katselee häntä ihan elävänä ilman kuvaruutua, sirona ja hienostuneena nuorena naisena.

Mutta totta se on. Leenan käytännöllinen luonne sotii sitä ajantuhlausta vastaan, mitä jokapäiväinen kammattavana istuminen merkitsee. Se tosiaan vie aikaa ja Leenalla ei ole sitä tuhlattavaksi asti.

Leena on opiskelijatyttö. Hänellä on meneillään luvut kahdessa tiedekunnassa, historiallis-kielitieteellisessä ja valtiotieteellisessä ja tunnen Leenan niin hyvin, että uskallan väittää hänen aikanaan valmistuvan molemmista.

Sitten Leenalla on musiikki. Hän muun muassa laulaa Hämäläis-Osakunnan laulajissa ja se tietää jatkuvia harjoituksia. Tänä vuonna niitä on ollut tavallista enemmän, sillä jokavuotisen kiertueen lisäksi oli ohjelmassa konserttimatka Saksaan. Leena oli tietenkin mukana.

Mutta ihan niitä kaikkein rakkaimpia on sittenkin työ. Se, kuten niin monet mukavat asiat, alkoi vahingossa. Tamvisiossa Leena ensimmäisen kerran kuulutti, voisi sanoa hätätilassa. Mutta se kävi hyvin ja luontevasti, ja kun Leena siirtyi Helsinkiin opiskelemaan, sai Tesvisio valmiiksi oppineen kuuluttajan.

— Me pyrimme siihen, että kuulutus olisi ennen kaikkea luonteva, kertoo Leena. — Siksi emme kirjoitakaan niitä etukäteen ja opettele ulkoa. Meillä on edessämme vain sama ohjelma, joka julkaistaan lehdissäkin. Loput keksimme siinä noin vain. Sille ei voi mitään, että ulkoluku tavallisesti kuulostaakin ulkoluvulta.

— Viime talvena kuulutimme sellaisen korkean jakkaran nenässä istuen, mutta se on lievästi sanottuna epämukavaa. On täysi työ, kun pysyttelee edes joltisessakin asennossa ja varoo, ettei tipahda. Paperi oli silloin vain kädessä.

— Ensi syksynä aion taas hankkia pöydän ja tuolin, se on paljon turvallisempaa, vakuuttaa Leena.

Tessin kuuluttajan työ eroaa Suomen TV:n kuulutustyöstä siinä, että Tes ei käytä valmiita tauluja, joissa lukee "Teknillinen häiriö" tai "Yhteys poikki" tai muuta yhtä mukavaa. Tessissä jää kuuluttajatytön selitettäväksi, miksi kaikki ei sujukaan niinkuin pitäisi.

Se on tosiaan varsin epäkiitollinen tehtävä ja merkitsee myös, että kuuluttajan on oltava valmiina ilmestymään ruutuun milloin hyvänsä.

Leena myöntää, että kuulutustyö on vienyt paljon aikaa ja viivästyttänyt hänen opintojaan. Mutta sittenkään hän ei halua jättää sitä. Se on antanut hänelle niin kovin paljon. Hän on oppinut olemaan kotonaan televisiostudion kiehtovassa ja vähän jännittäväsäkin ilmapiirissä.

— Meillä on siellä niin kodikasta, kertoo Leena. — Siellä on koko joukko herttaisia ja ymmärtäväisiä ihmisiä, jotka ovat väkisinkin tulleet tutuiksi ja läheisiksi. Kuulutusten välillä voi lukea tai tehdä käsitöitä tai useimmiten vain jutella ja keittää kahvia. Meillä on mukavaa.

Leena Vermaalla on Helsingissä oma asunto, niin merkillisessä paikassa, että sinne kelpaa osoitteeksi neljä eri kadun nimeä. Nyt se on kuitenkin tyhjänä, sillä Leena on lomalla Teiskossa.

Leena huokaisee haikeasti, että hän on perheen ainokainen. Sisarettomuus ja veljettömyys tuntuu olevan Leenan kohtalo. Kun hän kouluaikoinaan lähti vuodeksi stipendiaatiksi Yhdysvaltoihin, hän toivoi pääsevänsä perheeseen, jossa olisi paljon lapsia. Mutta kuinka kävikään, perhe oli lapseton. Ilmeisesti Leena kuitenkin oli siellä Ohiossa herttainen tytär, koska pariskunta pian hänen lähdettyään adoptoi pienen tytön. Leena tapasi heidät kaikki viime kesänä Libanonissa.

Sellainen tyttö kätkeytyy noiden kuvaruudun hymykuoppaisten kasvojen taakse. Siro ja herttainen perhetyttö, jolla kuitenkin on yllättävästi tarmoa ja rohkeutta ja lujat periaatteet. Kiltti tyttö.

SUNNUNTAI

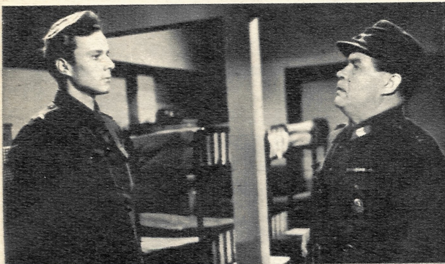
elokuun 2.

SUOMEN TELEVISIO

18.15 Viritysmusiikkia. Count Basie soittaa Neal Heftin sävelmiä.
18.30 Ratapyöräilyn SM-kilpailut. Ikämiesten eräajo, naisten 3 km takaa-ajo, yleinen 4 km takaa-ajo, nuorten eräajo, yleinen eräajo (loppukilpailut). Selostus: Voitto Raatikainen. TV-ohjaus: Raimo Piltz. (Velodromi, Helsinki)

MAINOS-TV:

19.30 Kolme poikaani. Toimittajan painajaisuni.
Miken liiallinen itsevarmuus karisee, kun hän joutuu toimittamaan koulun sanomalehteä.

Heikki Heino ja Reino Valkama illan elokuvassa.

20.00 Kasarmin tytär. Kotimainen elokuva vuodelta 1954. Pääosissa: Elina Pohjanpää, Tauno Palo ja Heikki Heino. Ohjaus: Aarne Laine.
21.15 Urheiluruutu.
21.40 Sää ja uutiset.

MAINOS-TV:

22.00—22.30 Lapsuuteni maisema. Kirjailija L. Onerva ja akateemikko Kustaa Vilkuna. Suunnittelu: Jaakko Jahnukainen. Ohjaus: Jouko Sorjanen.

TESVISIO

21.25 Viritysmusiikkia. René Blochin orkesteri mambon tahdissa.
21.40 Televisiouutiset.
22.00—22.55 Wagon Train. 'Emmett Lawtonin tarina.' Pääosissa: Dennis Hopper, Stanley Adams, Ric Roman, Richard Devon ja Scott Miller.
— Duke Shannon saapuu kaupunkiin, jota Monte Westin miehet tyrannisoivat. Duke on sitä mieltä, että kaupunkilaisten olisi päästävä eroon pahamaineisesta Westin joukkiosta, joka ei ole kohdellut Emmett Lawtoniakaan kovin hellävaraisesti.

MAANANTAI

elokuun 3.

SUOMEN TELEVISIO

19.15 Viritysmusiikkia. The Kingston trio laulaa ja soittaa.

MAINOS-TV:

19.30 Beaver. Wallyn vaalitaistelu.
Wally oppii, ettei aina ole hyvä seurata isän neuvoja. Pääosassa: Jerry Mathers.

20.00 Kiviset ja Soraset. Retun tähtitoiveet.
Kuulun iskelmälaulajattaren Ann-Margrockin esiintymismatka Kivikylään herättää Retunkin kunnianhimon.

20.25 Ihminen ja ruoka. Ahmatit asialla. Ohjelmaa suhtautumisesta syömiseen ja ylensyömiseen. Tuotanto: Norjan Televisio.
20.50 Kohti Tokiota. Mukana juoksija Jaakko Tuominen, painijoita, voimistelijoita, 5-ottelijoita ja uimareita. Koonnut Seppo Kannas.
21.20 3. elokuuta. Elokuun päiviä almanakan lehdiltä. Tuottaja: Olli Launis. Ohjaus: Arja Laine.
21.40 Sää ja uutiset.

MAINOS-TV:

22.00—22.30 Vuosisatamme. Syvyyksien salaisuuksia.
Tänä iltana seuraamme merivirtoja pinnasta kohti syvyyksiä sekä tutustumme uusiin menetelmiin, joilla tiedemiehet koettavat tutkia merta ja sen ilmiöitä.

TESVISIO

20.10 Viritysmusiikkia. Solistit ja orkesteri Fritz Lehmannin johdolla esittävät katkelmia Donizettin oopperasta Don Pasquale.
20.25 Katsaus.
20.40 Missä viipyy ilmailumuseo? Ohjelmassa pohditaan maamme ilmailuhistorian tallettamismahdollisuuksia ja keinoja, miten estää vanhan lentokaluston romuttuminen. Suunnittelu Börje Sjögren, kuvaus T. W. Nyman.
21.00 Kaupunki kasvaa. Ohjelmassa selvitellään Helsingin kehitystä: miksi kaupunkikuvasta tuli tämä minkä me ympärillämme näemme eikä sitä kuin oli ajateltu. Suunnittelu Aila Rantala, kuvaus Esko Nurminen, ohjaus Jarmo Porola.
21.25 Kentän laidalta. Kai Pahlmanin urheiluaiheinen pakinatuokio.
21.40 Televisiouutiset.
22.00—22.30 Pitäjien aarteet. TAMVISIO. Kamera tarkastelee Sääksmäen pitäjää, sen asujamistoa ja esineistöä. Suunnittelu: Pekka Kosonen, kuvaus Matti Wallinoja, selostus Pekka Koskinen.

MERKITSI MUISTIKIRJAANSA

— Kun nyt lähdet pitkälle matkalle, niin muistakin olla uskollinen.
Mies ottaa esille mustikirjansa, merkitsee asian ja lupaa pitää mielessään.
— No, eihän sitä nyt olisi tarvinnut kirjoittaa muistiin!
— Kun on oikein tärkeätä, ei uskalla luottaa muistiinsa.

TIISTAI

elokuun 4.

SUOMEN TELEVISIO

19.15 Viritysmusiikkia. Iskelmäneljännes.

MAINOS-TV:

Ben Pollack

19.30 Aikamme rytmejä. Tänä iltana soittaa 'Ben Pollack & His Pick An Rib Boys'.

20.00 Sadepäivän askareita. Isä Kaseva ja lapset askartelevat.
20.30 Maan kesä. 'Mehiläinen meiän lintu, metsän kukkien kuningas.' Mehiläistarhureina Kaarina Kuurma, Kauko Lindberg ja Matti Kohva.
20.45 Michelin kasvot. Ranskalainen elokuva pikku Michelin, orpokodin kasvatin, kiihkeästä kodinkaipuusta ja katkerista pettymyksistä. Ohjaus: Edouard Luntz.
21.10 Musiikkimuistojen museo. Vierailemme Åbo Akademin Sibeliusmuseossa. Haastateltavina prof. John Rosas ja mus.opisk. Pirkko Nurmi. Tuottaja: Ulla-Maija Aaltonen.
21.40 Sää ja uutiset.

RUOTSINKIELISTÄ OHJELMAA:

22.00 Högsommar på Haukila. Årets gång i lantbruket skildras av Hans Näsman och Fredrik Hackman.
22.20 Fyrmastade barken Pommern. P.-H. Nyman går ombord i Mariehamn.
22.50—23.05 Sommardoktorn. Mer än magen tål. Gunvor Hustich samtalar med medicinelicentiaterna Kristina och Jarl Eklund.

TESVISIO

20.10 Viritysmusiikkia. Jazz-pianisteja.
20.25 Katsaus.
20.40 Robin Hood. 'Kavala tilanhoitaja'.
Veli Tuck näkee lordi Ambrosen tilanhoitajan kiristävän runsaasti ruokatavaraa ja rahaa veroina köyhiltä talonpojilta ja otaksuu, että jotakin on vinossa. Robin Hood tuntee lordi Amborosen jaloksi ja armeliaaksi mieheksi ja ryhtyy ottamaan selvää tilanhoitajan saamien veronkanto-ohjeiden todellisesta sisällöstä.

21.05 Terve sielu? Kuinka lakkasin juoksemasta ja opin rakastamaan koneita. Ilkka Kortesniemi tarkastelee urheilukysymyksiä. Ohjaus Jarmo Porola.
21.20 Palovartija vain. Käsikirjoitus Tuulikki Niva, kuvaus Ossi Isokääntö.
21.40 Televisiouutiset.
22.00—22.55 Pyhimyksiä ja syntisiä. 'Loistoa ja kyyneliä'. Pääosissa: Ann Blyth, Robert Lansing ja Nick Adams.
Nick saa vihiä julkisuudelta ankarasti varjellusta vahingonlaukauksesta ja tulee uteliaaksi. Jäljet johtavat tähtien pariin.

KESKIVIIKKO

elokuun 5.

SUOMEN TELEVISIO

19.15 Viritysmusiikkia. Laula kanssamme äiti!

MAINOS-TV:

19.30 Kesämökillä rapujen aikaan. Suunnittelu: Anna-Maija Karvonen ja Markus Similä. Ohjaus Veikko Kerttula.

20.00 Sotilaskarkuri. Amerikkalainen elokuva vuodelta 1936. Pääosissa: Wallace Beery ja Barbara Stanwyck. Ohjaus George Marshall. Kielletty alle 16-vuotiailta.

Kuuban itsenäisyystaistelun aikana, vuosisadan lopulla, muuan amerikkalainen luutnantti saa tehtäväkseen toimittaa viestin kenraali Garcialle. Kuubassa hän palkkaa erään onnensoturin johtamaan hänet Carcian luo, mutta ennenkuin miehet saapuvat perille he joutuvat moniin vaarallisiin tilanteisiin ja seikkailuihin.

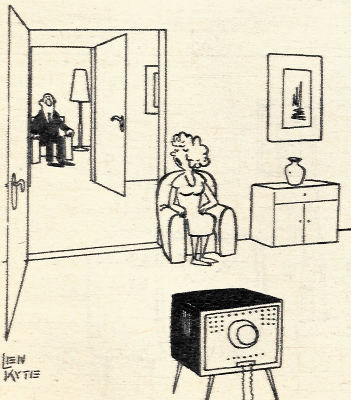
21.25 Varsova-konsertto. Kuvasommitelma Richard Addinsellin elokuvamusiikkiin. Esittely: Aarno Walli. Lavasteet: Seppo Heinonen. Ohjaus Riitta Degerholm.
21.40 Sää ja uutiset.

MAINOS-TV:

22.00—22.30 Sea Hunt. Kalastajan kosto.
Vanha kalastaja luulee valtamerentutkijoita syyllisiksi huonoon kalaonneensa ja ryhtyy kostotoimenpiteisiin. Ohjaus: Leon Benson. Pääosassa: Lloyd Bridges.

TESVISIO

20.10 Viritysmusiikkia. Haiti Chérie — Caterina Valente ja Silvio Francesco.
20.25 Katsaus.
20.40 'Hämppi'. TAMVISIO. Vuorokausi kesäistä Hämeenkatua. Kuvaus Pertti Räsänen, teksti Matti Rosvall, selostus Tapio Parkkinen.
20.55 Sähikäisestä Atlakseen. Antero Lepistö tarinoi raketeista ja ohjuksista.
21.20 Alkmaarista tulee voitto. TAMVISIO. Elokuvakertomus Hollannista, tuulen ja pilvien maasta. Suunnittelu: Osmo Suominen, kuvaus: Mauri Aalto, selostus: Pekka Koskinen.
21.40 Televisiouutiset.

— Kyllä sinun olisi tehtävä jotakin tuon kaukonäköisyytesi korjaamiseksi!

TORSTAI

elokuun 6.

SUOMEN TELEVISIO

19.15 Viritysmusiikkia. Balettimusiikkia.

MAINOS-TV:

19.30 Tyttö tuli taloon. Kati kohtaa prinssin.
Ilmielävä prinssi kiinnostuu Katista enemmän kuin herra Morleyn mielestä olisi suotavaa. Ohjaus: Paul Nickell. Pääosassa: Inger Stevens.

20.00 Kurkotamme uudelleen. Onni Gideon leikkaa ja kokoaa esitettyjä nuorison musiikkiohjelmia.
20.30 Kaupunki puistossa. Myös Tammisaaren elämä saa tahtinsa tehtaista, puutarhahoito on ajanvietettä. Suunnittelu ja ohjaus Ulla-Maija Aaltonen ja Reino Paasilinna.
20.55 Jawaharlalal Nehru. Dokumenttielokuva suuren valtiomiehen elämäntyöstä.
21.40 Sää ja uutiset.

MAINOS-TV:

Ohjelman henkilöt: rva Tikka — Anneli Haahdenmaa (vas.) ja rva Rastas — Leni Katajakoski

22.00—22.30 Mitä tehdä? Toisten ihmisten kakarat. Käsikirjoitus: Raija Artimo. Aiheen esittelee Kaija Siirala. Henkilöt: rouva Tikka — Anneli Haahdenmaa, rouva Rastas — Leni Katajakoski. Ohjaus Ritva Pipinen. Lavastus: Liisa Luotola.

TESVISIO

18.55 Viritysmusiikkia. Mustalaisviuluja — Sandler orkestereineen.
19.10 Niksulan TV. Peikkopojat Pim ja Pom jatkavat seikkailujaan ja heidän tarinaansa saatte seurata tänään setä Pim-Pomin luona yhdessä Niksun kanssa. 'Isokorva lähtee tiehensä' on elokuvan nimenä ja se kertoo, kuinka Niksu suututti peikko Isokorvan. Mutta mitä sitten tapahtui, se nähdään Bio Pitkiksessä. Suunnittelu Irja Ranin, ohjaus Jarmo Porola.
19.40 Kodin ilta, isäntänä Matti Hakkarainen. Riitta Virkkunen, Erkki Niinivaara ja Vilho Närhi keskustelevat katselijoiden kirjeiden johdosta.
20.25 Katsaus.
20.40 Tohtori Kildare. 'Kuolemantuomio'. Pääosissa: Richard Chamberlain, Raymond Massey, Suzanne Pleshette ja George Kane.
Tohtori Kildare on vaikean tehtävän edessä; hänen kerrottava nuorelle naiselle, että tämä on kuoleva kahden viikon sisällä parantumattomaksi todettuun sairauteen.

21.40 Televisiouutiset.

PERJANTAI

elokuun 7.

SUOMEN TELEVISIO

19.15 Viritysmusiikkia. Säveliä elokuvasta Viattomuus seikkailee.

MAINOS-TV:

19.30 Spede-Show. Pitkän kesäloman jälkeen Spede Pasanen palaa kuvaruutuun ystäviensä riemuksi. Ohjaus Juhani Kauppinen.
19.45 Tuulilasi. Suunnittelu: Matti Tuura. Ohjaus: Jorma Molarius.

20.00 Kalajuttua ja kalajuttuja. Kalaisissa merkeissä ovat kokoontuneet Arno V. V. Mikkola, Ilmari Viljamaa, Erkki-Mikael Salmi, Pekka Kotkavuori sekä Marjatta Leppänen. Tuottaja: Pekka Kotkavuori. Ohjaus: Heikki Seppälä.
20.30 Retki romantiikkaan. Marion Cito ja Claus Beelitz häämatkalla Svend Saaby-kuoron sävelten tahdissa.
21.00 Sofian kevättä. Kamera kiertää Bulgarian viheriöivässä pääkaupungissa.
21.10 Maailmannäyttämöllä. Katsaus kansainvälisiin tapahtumiin.
21.40 Sää ja uutiset.

MAINOS-TV:

22.00 Sääruutu. Maisteri Tapani Peltonen.
22.10—22.40 Postilinja. Taistelu maatilasta.
Taistelu maatilasta kahden miehen välillä johtaa kohtalokkaisiin seurauksiin. Ohjaus: Peter Maxwell. Pääosassa: Peter Graves.

TESVISIO

19.55 Viritysmusiikkia. Ikivihreitä ralleja.
20.10 Unelma karjamajalla. Kotimainen elokuva vuodelta 1945. Pääosissa: Sirkka Salonen, Kille Oksanen, Kirsti Hurme, Aku Peltonen ja Kyösti Erämaa. Ohjaus Teuvo Tulio.
21.40 Televisiouutiset.
22.00 Unelma karjamajalla. Elokuva jatkuu.

PERJANTAINA klo 20.10 esittää Tesvisio kotimaisen elokuvan Unelma karjamajalla. Kuvassa Kirsti Hurme.

LAUANTAI

elokuun 8.

SUOMEN TELEVISIO

15.45 Viritysmusiikkia. Ranskalaisissa tunnelmissa.
16.00—18.15 Soudun EM-kilpailut. B-loppukilpailut sijoista 7—12. Selostus: Anssi Kukkonen. (Amsterdam, Eurovisio)
19.10 Viritysmusiikkia. Italialaista cembalomusiikkia 1600-luvulta.
19.25 Sana sunnuntaiksi. Pastori Arvo Hatakka puhuu.

MAINOS-TV:

19.30 Me Tammelat. Tiirikka-Virtanen tulee taloon. Ohjaus Eine Laine. Henkilöt: äiti — Liisa Nevalainen, isä — Heimo Lepistö, Vesa — Vesa Jaarva, Tiirikka-Virtanen — Eino Hyvönen. Tv-ohjaus: Ilkka Linnasalmi.

20.00 Kaupunkikamppailu Hanko—Tammisaari. Speakerina Hangossa Jukka Virtanen, ohjaajana Ilkka Keltanen. Speakerina Tammisaaressa Ere Kokkonen, ohjaajana Riitta Degerholm.
21.10 Nyt mennään Maximiin. Mykkäelokuvia vanhasta korttelielokuvateatterista. Tuotanto: Ruotsin Televisio.
21.40 Sää ja uutiset.

MAINOS-TV:

22.00 Dick Van Dyke.
Rob toimii oikeudessa valamiehistön puheenjohtajana ja yleisön ihmeeksi ystävystyy kauniin tytön, Marla Hendrixin kanssa, jota syytetään timanttien salakuljetuksesta. Pääosissa: Dick Van Dyke ja Mary Tyler Moore.

22.30—00.25 Kaksi kohtaloa. Neuvostoliittolainen elokuva vuodelta 1961. Pääosissa: Nikolaj Rybnikov, Vjatsheshlav Tihonov ja Ella Netshajeva. Ohjaus Leonid Lukov. Kielletty alle 12-vuotiailta.
Elokuvatarina Venäjän vallankumouksen vuosilta kaartin upseerista, kauniista ruhtinattaresta ja rivimiehestä, jotka kohtaavat toisensa vuosikymmeniä myöhemmin vieraassa maassa varsin erikoislaatuisissa olosuhteissa.

TESVISIO

19.45 Viritysmusiikkia. Yö Venetsiassa.
20.00 Avaruusalus XL-5. Nukke-elokuvan sankarit Steve Zodiac, Miss Venus, professori Matic ja Robert Robotti uusissa seikkailuissa.
20.25 Katsaus.
20.40 Donna Reed. 'Uranuurtaja'. Pääosissa: Donna Reed, Carl Betz, Shelley Fabares ja Paul Petersen.
21.10 Kurkihirsi. Vanha Saarijärvi muistelee. Entistä elämänmenoa pitäjäläisten silmin. Kertojina maanviljelijät Jalmari Lunttila ja Jussi Tarvainen, uittotyömies Vihtori Tapper, kätilö Beda Rimmi sekä kauppias Riku Vallivaara. Vanhaa pelimannimusiikkia esittävät Riku Vallivaara ja Valde Varvikko. Suunnittelu ja selostus Tauno Vuoristo, kuvaus Ossi Isokääntö, ohjaus Claire Aho.
21.40 Televisiouutiset.

Jos meitä katsojina usein harmittaakin televisio, niin hyvä on joskus pysähtyä ajattelemaan, ettei niillä sielläkään helppoa ole. Harmitelkaa pois vain ohjelmia, kyllä niiden kohdalla on lupa olla vaativainen, enkä minä niitä tarkoitakaan. Tarkoitan lähetysaikoja.

Ohjelmien lyhentyessä totesin niin kuin televisiokin, että on hyvä kun ei töllötin houkuttele kesäiltoina sisällä istumaan, ja sitten lisäsin omasta puolestani: kuunnelkaa hyvät ystävät nyt radiota, sieltä tulee hyvää ohjelmaa. Sillä eihän jokainen kesäilta kaunis ole.

Mutta kun sitten yleisönosastosta luen vanhuksen kysymyksen, miksi ei oteta huomioon niitä, jotka eivät voi muuta kuin olla sisällä koska eivät kykene liikkumaan, huomaan, että tosiaan, emmehän me kaikki ole terveitä. Ja kun on päivän mittaan lueskellut ja kuunnellut radiota, odottaisi illalla televisiolta hiukan enemmän kuin tätä laihanpuoleista kesäohjelmistoa. Ja kuten lienemme kaikki huomanneet, usein radion paras ja television paras menevät päällekkäin.

Ja sitten ne lähetysajat. Yksi huutaa: miksi niin myöhään? Onhan monien noustava varhain ja siis mentävä levolle varhain. Toinen huutaa: miksi niin aikaisin? Olisi niin mukava rentoutua television ääressä, kun on ensin ollut lasten kanssa ja sitten pienellä iltakävelyllä.

Ainoa tapa tosiaan olisi lähettää ohjelmaa klo 17—24 ja luottaa katselijoitten luonteenlujuuteen, siihen että he eivät unohda kesää televisiolta. Mutta kun niiden televisiolaistenkin pitää saada kesälomia . . .

Minua on alkanut harmittaa eräs asia. Se tuli taas mieleeni, kun katselin Ilkka Kortesniemen laatimaa ja puhumaa ohjelmaa **Tiiliskivet ja mikrofoniasunnot** (Tesvisio). Pirteä ja persoonallinen ohjelma, ei suunnittelussa mitään vikaa. Mutta se näkövinkkeli! Kuinkahan monta kertaa taas tuli siinäkin esille ajatus: mitä ulkomaalaisetkin sanovat? Siitä näkökulmasta oli koko ohjelma ulosajateltu.

Emmehän me kotiammekaan vieraille pystytä, vaan itsellemme. Muistui mieleen Karin piirros, jossa isäntä puheisiin hermostuneena tosiaan korjasi lantakasan tien puolelta pois. Kun kysyttiin, minne, hän ilmoitti siirtäneensä sen pihan puolelle.

Tottakai turismia pitää edistää. Mutta tärkeintä ei ole tehdä maasta jonkinlaista edustussaliа, jota passaa vieraille näyttää, vaan järjestää heille mahdollisuus asua ja syödä kohtuuhintaan sellaisessa ympäristössä, joka kutakin miellyttää. Tottakai olisi hyvä, jos esim. Seutulasta Helsinkiin johtavan tien varsi olisi silmien ilo. Mutta jos vertaa esim. Pariisin ympäristöön, niin kyllä se melkein onkin. (Minua muuten ihmetytti Ilkka Kortesniemen irvistely tuon tien yli rakennettavalle sillalle. Mitä rumaa on rakennustyömaassa? Tottahan jokainen ymmärtää, että kaikki valmis on joskus ollut kesken, ei kukaan rakentamisesta pahennu.

On aivan oikein paheksua kulttuurin puutetta, joka ilmenee siinä että puretaan vanhaa ja arvokasta ja rakennetaan tilalle lasilaatikoita. Mutta se on surullisinta meidän itsemme kannalta.

Viime viikolla kummastelin 'Maan kesän' yhteydessä television ohjelmien 'suunnittelijoita'. Sitä suunnittelua kun ei aina suinkaan huomaa. Sana on paikallaan juuri esim. Kortesniemen ohjelman kohdalla. Mutta kun katsoo esim. **Heinäkuun rapsodiaa,** ei kyllä näe mitään suunniteltua, vaan vain kokoonkyhättyä. Jo alussa tunsi kiusausta painaa sulkijaa, kun Aarne Laurila seisoi heinäpellossa ja puhui puhuttavansa — paperista. Jos nyt nähdään niin paljon vaivaa että mennään ulos studiosta niitylle, niin pitäisi päästä irti papereistakin. Studiossa niitä kyllä sietää, mutta ei luonnossa.

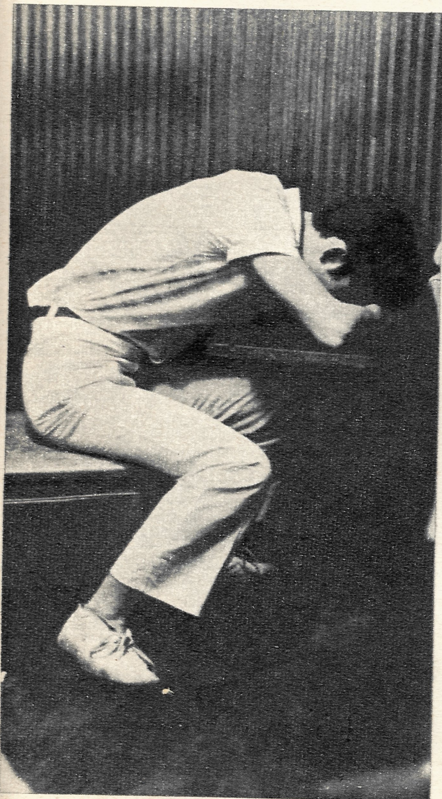
Lopuksi vielä kiitos Tessille sellaisista todella suunnitelluista ja huolella tehdyistä ohjelmista kuin **Harrastuksena vesihiihto** ja **Judo — ikivanha uusi urheilu.** Niissä on puolituntiseen tosiaan saatu mahtumaan melkein koko kuva eikä vain vilaus.

Veduta

Uuden vapauden papitar Maho (keskellä) mellastelee kuppikuntineen etsimässä öisiä huvituksia.

ZEN BEATNIKIT

Beatnikeilla on omat luolansa, joissa olutpullon ääressä imetään kiihkeinä savukkeita ja Armstrongin ja Brubeckin jazz-rytmejä.

Tungoksessakin tulee yksinäisyyden tunne, pelko ja masennus: mihin tämä johtaa?

BEATNIKIT ovat niitä nuoria, jotka eivät sopeudu yhteiskuntaan ja tuovat sen esiin elämäntavoissaan. Beatnikkien maailmantuskaan liittyy aina taiteen tai filosofian kysymyksiä: ne kuuluvat asiaan yhtä olennaisesti kuin pitkät parrat tai roikkuvat villapaidat Pariisin St. Germain-des-Prèsissä tai New Yorkin Greenwich Villagessa.

Japanin muinainen tarkka ja ankara yhteiskunta- ja perhejärjestelmä on nyt räjähtänyt rikki, länsimaisuus on tunkeutunut maahan, jazz, amerikkalaisuus, elokuvat, elintason nousu ja aivan uudet aatteet. Tuloksena on ollut, että Japanin nuorison keskuuteen on muodostunut läntisen esikuvan mukaan beatnik-sakkeja, joitten pukeutuminen ja käytös matkii muitten maitten beatnikkejä. Kuunnellaan jazzia, luetaan Ginsbergiä ja kaikkeen tähän sekoittuu vanhojen itämaisten uskontojen perinnäinen mystiikka ja ongelmat Uusi vapaus on hämäävä, miten se yhdistetään vanhaan zen-budhalaisuuteen, kaikkiin niihin itämaisiin filosofioihin, jotka vuorostaan leviävät läntisten beatnikkien keskuuteen niin että Helsinginkin kadulla saattaa tulla vastaan partaniekka kourassaan kirja jonka kannessa lukee: "ZEN!"

ROBERT C. ACKWORTH

MUSTA TAPPAJA

Kuva LIISA LEPPINIEMI

SHERIFFI EUSTIS oli ehtinyt tulla jo hyvinkin tutuksi vanhan Bertonin kanssa, kun lääkäri määräsi tämän hiljentämään tahtiaan. Jompi kumpi, hevoset tai henkenne, tohtori sanoi. Ralph Berton luopui hevosten kasvatuksesta, niin vaikeaa kuin se hänelle olikin. Berton möi toistasataa hevosta ja jätti jäljelle vain muutaman. Sheriffi Eustis saattoi edelleen tulla ratsastamaan Bertonin kanssa. He olivat oikeastaan hyvin sopiva pari ratsastelemaan yhdessä, vanha farmari, jonka sydän ei enää kestänyt ponnistuksia ja sheriffi, joka oli opetellut ratsastamaan vasta yli kolmenkymmenen ikäisenä, vasta tutustuttuaan vanhaan Bertoniin. Mutta vaikka Eustis ei ollutkaan kasvanut kiinni hevoseen eikä hallinnut kaikkia ratsastuksen hienouksia, tiesi hän hevosesta enemmän kuin moni muu. Berton oli hyvä opettaja. Hän puhui hevosista mielellään ja Eustis oli innokas kuuntelija.

Eustis ymmärsi hyvin sen, ettei Berton seurannut niitä neuvoja, joitten mukaan hänen olisi pitänyt myydä koko farmi ja ostaa itselleen osake kaupungista ja siirtyä sinne viettämään helppoa elämää. Mitä hyötyä olisi Bertonille ollut muuttamisesta ympäristöön, jossa hän ei olisi viihtynyt? Nyt, kun farmilla ei enää ollut väkeä eikä hevosia kuin muutama, oli siellä yksinäistä. Mutta kaupungissa olisi ollut vielä tyhjempää.

Päivänä muutamana palasi Ralphin nuorempi veli Lloyd kotiin. Hän oli kaksikymmentä vuotta veljeään nuorempi ja oli ollut vuosia merillä. Lloyd oli levoton luonne; ehkä enemmänkin kuin levoton, Eustis oli kerran joutunut vastaamaan tiedusteluun, jossa Kalifornian poliisi kyseli Lloyd Bertonin menneisyyttä.

Näytti siltä, ettei Lloydin saapumisesta farmille oikein pidetty.

— Luuleeko se mies olevansa prinssi, aina odottamassa että hänet huomattaisiin ja että häntä palveltaisiin, rouva Howell, Bertonin vanha taloudenhoitaja tuhisi sheriffille eräänä päivänä.

Samaa sanoi tavallisesti melkein puhumaton hevostenhoitaja Thomas, joka murisi toivovansa, että Bertonin sydän olisi vielä niin vahva, että se sallisi potkaista nuorempaa veljeä oikein kunnolla.

Eläimetkin saattavat kertoa julki ajatuksensa, eikä se ole aina kaikille ihmisille onneksi.

Lloyd Berton oli ystävällinen ja kohtelias mies, mutta sheriffistä tuntui joskus siltä, että mies oli liian liukas, että hän makeili. Että hän oli muka luopunut lupaavasta urasta merillä tullakseen tukemaan vanhempaa veljeään ja että hän oli ollut huolissaan tämän terveydestä jo vuosia ja niin edelleen. Olisi ollut paljon rehellisempää sanoa, että hän, Lloyd, oli tullut odottamaan, koska perisi vanhemman veljensä farmin ja varat. Sillä sen jälkeen kun veljesten sisar Anita oli kuollut, oli Lloyd pääperillinen.

Lloyd ratsasti joskus yhdessä veljensä ja sheriffin kanssa. Näytti siltä, ettei hän ollut mikään hevosten ystävä, vaikka oli kasvanutkin farmilla. Sheriffi Eustis oli oppinut vuodessa enemmän hevosista kuin Lloyd ilmeisesti koko nuoruudessaan. Mutta se kaiketi johtui siitä, että Eustis piti hevosista.

Lloydin tulo Bertonin farmille aiheutti sen, ettei Eustis käynyt siellä enää niin usein kuin ennen. Hän vieraili nyt useammin Rainesin luona. Tämä oli seudun toinen hevostenkasvattaja, joka oli ostanut suuren osan Bertonin hevosista.

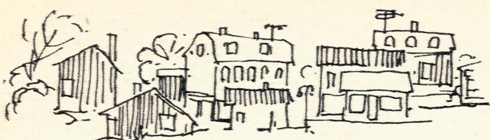
— Sinun pitäisi tulla katsomaan hankalinta hevosta, mikä minulla on koskaan ollut, sanoi Raines eräänä päivänä. Kaunis musta ori, mutta jostakin syystä niin oikukas ja vihainen, että minä en saa sille mitään. Olen yrittänyt soitella Bertonille, että hän tulisi hakemaan Mustan talliinsa. Vain Berton pystyisi kasvattamaan siitä hevosen.

Päivänä muutamana Raines kertoi, että Berton oli tullut käymään ja ihastunut kauniiseen hevoseen ensi silmäyksellä. Tietysti hän tekisi parhaansa ja kasvattaisi Mustasta hyvän hevosen.

Eustis lähti Bertonin farmille. Olisi ehkä varoitettava vanhusta rasittamasta itseään liikaa. Näytti siltä, että Berton oli hyvin iloinen nähdessään pitkästä aikaa sheriffin.

— Anteeksi, sanoi Berton, minä olen nyt vähän semmoisissa ja tämmöisissä vaatteissa, mutta se johtuu Mustasta. Kun pidän aina näitä samoja

Jatk. s. 51

ALASTON KAUPPALA

Rökring käväisi Panaman kanavalla

KUN koitti se hetki, jolloin kaikki kunniastaan kiinnipitävät Alastoman kauppalan asukkaat matkustivat ulkomaille kesänviettoon, opintomatkoille, liikematkoille tai muille sellaisille, asteli myös laivanvarastaja R. Rökring ulos majastansa. Ensimmäiseksi hän poikkesi vaatetusliikkeeseen ja osti Panamahatun. Sitten hän meni matkatoimistoon ja osti muutamia mukavuuslippuja. Näin varustettuna hän matkusti Panamaan tutustumaan kanava-asioihin. Kanavan laidalla seisoi Aristoteles Onassis ja Rökring tervehti tuttavallisesti.

— Kanava on hyvä, ja erityisesti minua ilahduttaa siinä vallitsevan liikenteen vilkkaus, Rökring toteaa.

Vielä ei ole tietoa siitä, mitä Rökring aikoo tuoda tuliaisina kotipuoleen. Joka tapauksessa on varmaa, että hän menomatkalla osti Tangerin Täkytorilta muutamia isoja rysiä ja sijoitti ne sittemmin taitavasti Panaman kanavan molempiin päihin.

Epäonnea Sarveksella

Kauppalanjohtaja Huugo Sarves, jota kauppalanjohtajatar Lilly Sarves tälläkin kertaa seurasi kuin hai laivaa, matkusti ensimmäiseksi Baijeriin ja sitten Pariisiin.

— Tässä on vaimoni. Tulemme Baijerista, Sarves sanoi tuttavilleen Pariisissa.

— Montako koria olutta sinä otit mukaasi Baijeriin? tuttavat kysyivät.

Närkästyneenä Sarves matkusti Renoon, avioerojen luvattuun kaupunkiin, nähdäkseen kuinka se oikein tapahtuu. Lilly Sarves kainalossaan hän sittemmin kulki pitkin Renon katuja. Kun tuttavia tuli vastaan, he vetivät Sarveksen syrjemmälle.

— Täältäkö olet hänet löytänyt? tuttavat sanoivat. — No älä sure. Pääset kyllä hänestä, ovat ne aikaisemmatkin päässeet.

Ateena kiehtoo Toimi Tuhatrautaa

Asunnonvälittäjä Toimi Tuhatrauta, joka muutti Alastomaan kauppalaan aivan äskettäin, mutta on jo ehtinyt kohota paikkakunnan rikkaimpien miesten joukkoon, teki kesämatkansa Ateenaan.

— Tämä on opintomatka, Tuhatrauta kertoo. — Ateena on aina kiehtonut minua.

— Erityisesti minua kiehtovat nuo rauniot. Niiden asukkaista tulen ottamaan tarkan selon. Luulen, että siitä on minulle hyötyä siellä kotona arkisessa ammatissani.

Amanda Yli-Kilo Arabimaissa

Lihakauppaneuvoksetar Amanda Yli-Kilo, joka Alastomassa kauppalassa oli kuullut mielikuvituksellisia juttuja eräiden arabimaiden lihamarkkinoista, matkusti heti tilaisuuden auetessa Kuwaitiin. Markkinoille päästyään hän kuitenkin joutui katkerana toteamaan, ettei hänellä siellä ollut mitään myymistä enempää kuin ostamistakaan.

Paluumatkalla hän korvauksen ottaakseen poikkesi Egyptiin ja osti muutamia muumioita.

— Aion laajentaa liikettäni säilykkeiden suuntaan, hän kertoo.

Ei mitään uutta Intiasta

Maanviljelijä Y. Jyvis teki matkan Intiaan, mutta palasi pian.

— Miksi juuri Intiaan? kysyttiin.

— Halusin vain nähdä, millaisia ne pyhät lehmät ovat, Jyvis vastasi.

— No millaisia ne olivat?

— Siinäpä se, siinäpä se. Ne olivat aivan samanlaisia kuin Suomessakin.

Gryndäri Ceylonilla

Urakoitsija R. Gryndäri matkusti Ceylonille ja käytti aikansa tutustuakseen tarkasti saarivaltakunnan asunto-oloihin. Kun hän heinäkuun lopussa palasi, hänellä oli mukanaan runsaasti erilaista havaintomateriaalia ja todistusaineistoa.

— Matkani oli erittäin hyödyllinen, Gryndäri kertoo. — Vakaumukseni vahvistui! Nyt pystyn kiistattomasti todistamaan asiakkailleni, että ihminen voi asua bambumajassakin.

Camping-matka halki Euroopan

Hotellinomistajatar Alma Lisäpeti (ent. Yli-Toivola) teki matkan halki Euroopan, mutta vietti kaikki yöt camping-alueilla yksiosaisessa teltassaan.

— Miksi teltassa, rouva Lisäpeti? kysyttiin.

— Minä tunnen hotellit! rouva Lisäpeti vastasi.

(— Ja hotellit tuntevat minut, hän sitten lisäsi hiljaa itsekseen.)

— Kertokaapa vielä vähän tuosta elämänne suuresta rakkaudesta jolla oli punainen tukka... Mikä hänen puhelinnumeronsa olikaan?

— Ei se ollut tarkoitus — en minä tiennyt että se oli ladattu!

Alastomassa kauppalassa on enää 7 999 817 tarinaa, mutta kyllä niiden määrä vielä siitäkin tulee vähenemään.

Haljanen näki juomarahoja

Kapakoitsija Alfons Haljanen matkusti New Yorkiin ja asettui asumaan Waldorf Astoriaan.

— Vaihtelu on niin virkistävää, Haljanen sanoo. — Halusin nähdä ympärilläni asiakkaita, jotka maksavat laskunsa ja antavat jopa juomarahaa.

— Millaisia juomarahoja te itse annoitte, herra Haljanen?

— Juomarahoja? Kai te ymmärrätte, etten minä itse jakele juomarahoja. Enhän minä maksanut laskujanikaan. Täytyy sitä tässäkin ammatissa jotain oppia.

Uolevi Röyskä myöhästyi

Sahansoittaja Uolevi Röyskä, joka kotipaikkakunnallaan on suosituin ja arvostetuin muusikko, matkusti Wienin kansainvälisille musiikkijuhlille, mutta myöhästyi pahan kerran.

— Myöhästyminen oli hänelle epäilemättä onneksi, sanovat Wienin musiikkikriitikot. — Tuskinpa hän olisi menestynyt edes omassa sarjassaan.

— Instrumenttini takavarikoitiin tullissa, sanoo Röyskä itse. — Ja totta onkin, ettei minulla ollut työlupaa.

Leenamaija Ronkainen vaiteliaalla päällä

Kun koitti elokuun 1. päivä, tiedettiin Alastomassa kauppalassa kaikki ylläkuvatut asiat ja paljon muita lisäksi. Tästä kiitettiin yleisesti sanansaattaja Leenamaija Ronkaista. Kävi ilmi, että Leenamaija Ronkainen oli ollut kaikkialla.

— Minulla oli kuukausilippu, joka oikeutti matkustamaan kaikilla liikennevälineillä kaikissa maissa, hän kertoi.

— Mistä te sen saitte, neiti Ronkainen? kysyttiin.

— Mitä te kuvittelette? En minä kaikkia kerro!

Näin sanoessaan Leenamaija Ronkainen iski silmää ja viittasi merkitsevästi Kauppalantalolle päin.

Alastomassa kauppalassa on enää 7 999 807 tarinaa. Näin rapukauden huipentuessa saatatte hyvinkin kuulla muutamia niistä.

Hätäaputoimittaja

MUSTA TAPPAJA . . .

Jatk. sivulta 49

vaatteita, niin se tottuu paremmin minuun, mutta taidan kyllä näyttää aika törkyiseltä. Vain siltä miltä Lloyd Berton näytti tavallisesti, ajatteli Eustis itsekseen. Se mies ei paljoa piitannut puhtaudesta, ei totisesti.

— Mitäs hevosen ja tallin hajussa on vikana, Eustis sanoi.

Musta oli totisesti kaunis hevonen. Se liikahteli hermostuneesti mutta salli Bertonin silittää itseään.

— Jokainen hevonen on syntyessään villi, Berton sanoi. — Tämä on tavallista kaksin kerroin villimpi, mutta on sillä muitakin avuja vastaavasti enemmän. Nyt se tuntee minut jo hyvin, kyllä minä sen vielä totutan tottelemaan muitakin . . .

Musta oli kavahtaa pystyyn, Bertonin oli vaikea hillitä sitä.

— Lloyd, parasta että et tule talliin, Berton huusi. — Se ei pidä sinusta, mene ulos, äkkiä.

Lloyd seisoi ulkopuolelle.

— Tuo on tappajahevonen, se pitäisi lopettaa ja äkkiä.

— Älä puhu turhia, Lloyd, siitä tulee vielä kiltti kuin lammas.

Lloyd Berton meni synkkänä pois. Ralph Berton toi Mustan tallista ulos ja kävelytti sitä.

— Katsos mitkä liikkeet!

Hevonen näytti levottomalta.

— Mitä se nyt vierastaa kun Lloyd meni pois?

— Minä luulen että se haistaa myrskyä, minusta näyttää siltä. Et usko mitä kaikkea hevonen aistii suurilla sieraimillaan.

Sheriffi Eustis palasi kotiinsa ja totesi muutaman tunnin kuluttua Ralph Bertonin olleen oikeassa. Satoi, salamoi ja jyrisi niin ettei paremmasta väliksi. Onni, että oli kotona neljän seinän sisällä niin ettei tarvinnut lähteä minnekään.

Myrsky oli tyyntymässä kun Lloyd Berton soitti. — Ralph on saanut surmansa, hän sanoi.

Sheriffi Eustis oli harvoin nähnyt niin ruman näköistä jälkeä kolaripaikoillakaan kuin mitä oli Bertonin tallissa. Siellä vallitsi nyt hiljaisuus, joka oli yhtä kammottava kuin se ruumis, jonka ylle tohtori Wiley oli kumartunut.

— Hän on tietenkin voinut saada sydänkohtauksen samaan aikaan, se voisi olla mahdollista. Mutta miltei jokainen noista kavion potkuista olisi jo yksistään ollut tappava. Tohtori oli nyt noussut pystyyn.

Sheriffi katsoi Mustaa. Se seisoi niin hiljaa kuin se olisi ollut patsas, kuollut ja eloton. Mutta silloin, kun Eustis oli taluttanut sen pois ruumiin luota, se oli näyttänyt siltä, kuin se olisi halunnut itkeä. Se ei ollut vastustellut, se oli ollut aivan lauhkea. Lloyd Berton oli sanonut, että talliin meneminen olisi ollut itsemurha ja että Musta olisi ollut ensin ammuttava. Mutta

Jatkuu siv. 72

— Kauhea tungos tänään bussissa. Pihistin vahingossa oman lompakkoni.

10 KYSYMYSTÄ

ja 30 pistettä. Kustakin oikeasta vastauksesta saatte 1-5 pistettä kysymyksen vaikeusasteesta riippuen. Laskekaapa kuinka monta pistettä saatte kokoon.

KUVA 1

KUVA 2

1. **Mikä merkki tämä on?** .... **2 pist.**
2. **Mikä merkki tämä on?** **2**
3. **Kuka oli Olavi Lauri?** **3**
4. **Montako lasta on Englannin prinsessa Margaretilla?** .. **3**
5. **Kuka voitti tänä vuonna Ranskan ympäriajon?** **5**
6. **Mikä on zeniitti?** **5**
7. **Mistä yhteydestä ovat nämä kirjain- ja numeroyhdistelmät 220D, 2CV, R4L, 1000e?** **2**
8. **Minkä maan kansallispäivää vietetään 14. 7.?** **5**
9. **Mikä on tavallisen kirjeen postimaksu?** **1**
10. **Mikä on monokini?** **2**

Yht. 30 pist.

Leppävaaran paras runoilija Kalevi Rahikainen onnistui yllätykseksen arvaamaan prinsessan lapset oikein, mutta urheilu ja autot olivat kirjantekijälle vieraita. Tulos oli 23 pistettä.

OIKEAT VASTAUKSET SIVULLA 67

PIKKUVÄEN KILPAILU 31

ETSINTÄKUULUTUS

Miltä sivulta löydätte tämän?

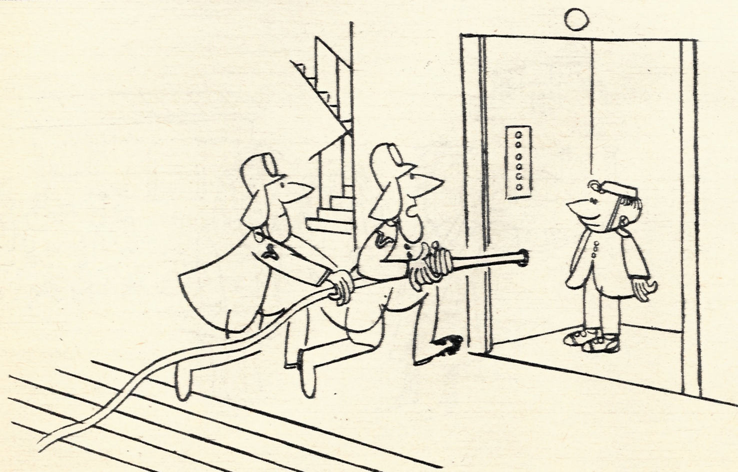
Ratkaisut lähetetään siten, että ne ovat perillä viimeistään elokuun 15. päivänä kello 12. Osoitteeksi merkitään APU 1000, Helsinki 200 ja kuoreen lisäksi tunnus: PIKKUVÄEN KILPA 31. Postimaksu on —:35.

Palkintoina arvotaan jälleen Hellaksen makoisaa Ruusu-suklaata seuraavat määrät:

1. palkinto 5 kiloa
2. palkinto 3 kiloa
3. palkinto 1 kilo

Pikkuväen kilpailun n:o 27 ratkaisu löytyi sivulta 54. Suklaata saivat: 5 kg Antero Laukka, Hahtoranta, Kempele; 3 kg Terttu Kaponen, Siuntionkatu 3 a 16, Helsinki ja 1 kg Otto Villman, Teppana, Kajaani.

— Kahdeksas kerros!

— Seuraava erä televisioidaan!

HARKITTU TESTAMENTTI

Kankkusen huoleton ja hevoseton poika oli viettänyt varsin surutonta elämää siinä hartaassa toivossa, että kun rikas vanha täti aikanaan kuolee, ovat huolet jälleen perinnön tultua pyyhkäisty ohi. Täti kuolikin aikoinaan ja testamentti luettiin. Kiroileva Kankkunen tapasi erään ystävänsä ja selitti kiukusta puhisten:

— Ajattele sitä vanhaa hyypiötä. Joka ainoan pennin testamenttasi vaivaisten ja mielisairaitten hyväksi . . .

Tuttava totesi rauhoittavasti:

— No, ota rauhallisemmin. Tulethan sinäkin sitten saamaan osasi . . .

TIESI MITÄ TIESI

Andersson on innokas tenttimään lähimmäisiään. Muukkoselta hän kysyy:

— Tiedäks viis sellasta elukkaa ku tekee papanoita?

Muukkonen miettii aikansa ja vastaa:

— Lammas, pässi, vuohi, laama, hirvi.

Andersson hyväksyy vastauksen ja jatkaa tenttiä:

— No sano sitte seittemän kaupunkia jotka on Perussa ja Paragyayssa?

Muukkonen miettii, mutta ei saa kokoon kuin yhden Perun pääkaupungin Liman. Andersson toteaa halveksivasti:

— Kyllä minä sen jo arvasin, että kyllä sä noi sonta-asiat tunnet oikein tarkkaan, mutta kunnon asioita et ollenkaan . . .

SEURAMATKALLE

PUOLESTA

Toimitusjohtaja Erkki Palonkorpi:

— Sanalla seuramatka ei enää pitäisi olla sitä kaikua, mikä sillä oli vielä kymmenkunta vuotta sitten. Nykyisellään seuramatkat ovat aivan toisenlaisia kuin silloin. Valtaosa niistä, kokonaista kaksi kolmasosaa suuntautuu johonkin lomakohteeseen. Tällöin matkailija on vain varsinaisen matkan ajan sidottu muuhun seurueeseen, perillä voi kukin viettää aikaansa parhaaksi katsomallaan tavalla. Luoja on antanut meille suomalaisille kielen, jota ei maan rajojen ulkopuolelle varmasti kukaan ymmärrä. Kielitaidoton yksinään matkustava on kuin pussissa. Häntä ei ymmärrä kukaan eikä hän ymmärrä ketään. Seuramatka tarjoaa matkailijan käytettäväksi kielitaitoisen ja asioista perillä olevan oppaan ja suo näin kielitaidottomallekin mahdollisuuden nauttia matkustamisen iloista. Lisäksi seuramatka on taloudellisesti ehdottomasti edullisin matkustustapa. Suurille ryhmille on saatavana kaikenlaisia alennuksia sekä matka- että oleskelukustannuksiin ja kaikki ne koituvat matkustajan hyödyksi. Ja seuramatka on huoleton matka.

VASTAAN

Lainop. kand. Antti Palmunen:

— Matkalle kyllä lähden oikein mielelläni, jos vain varat myöten antavat, mutta en koskaan enkä missään nimessä seuramatkalle. En tosiaan halua olla sidottu laumaan ventovieraita ihmisiä, joista ei tiedä etukäteen tuon taivaallista ja jotka mahdollisesti paljastuisivat varsin hankalaksi matkaseuraksi. Seuramatkalle lähtö merkitsee mielestäni henkilökohtaisen vapauden riistoa. Kulkea nyt laumassa oppaan hätistämänä kuin lammaskatraassa. Tutustua juuri niihin paikkoihin, jotka kuuluvat ohjelmaan eikä niihin, jotka mahdollisesti itseä kiinnostaisivat. Liikkua, syödä ja nukkua aikataulun mukaan. Ja ennen kaikkea ne vieraat ihmiset. Haluan matkustaa oman aikatauluni mukaan ja mennä minne haluan ja valita itse matkaseurani. Lisäksi matkalla nähdäkseni pitäisi ainakin yrittää tutustua asianomaisen maan väestöön ja missä välissä siihen on seuramatkalla mahdollisuus. Myönnän seuramatkan tietyt edut: halpuuden ja vaivattomuuden, mutta ennemmin sittenkin uhraan vähän enemmän rahaa ja vaivaa ja säilytän henkilökohtaisen vapauteni.

— Poika on yhdeksän vuotta ja mieheni kolmekymmentäyhdeksän . . .

— Saanko kulkea ohitsenne, herra everstiluutnantti?

Näin se ratkaistiin lakituvassa

VEIKKO PAJUNEN

TÄMÄN PÄIVÄN RISTEYSKOLARI

KA

HA

Kun nykyinen tieliikennelainsäädäntömme luopui risteyssäännösten kohdalla oikealta tulevalle annettavasta ehdottomasta "etuajo-oikeudesta" ja jakoi ajon risteyksessä kahteen perustapaukseen, ilmaantui välittömästi mielipiteitä, joiden mukaan paluu aikaisempiin määräyksiin katsottiin välttämättömäksi ja ainoaksi tieksi risteyskolareiden lukumäärän vähentämiseksi. Ensimmäinen vuosi eli vuosi 1958 kului näiden uusien määräyksien voimassaoloaikana erinomaisen hienosti ja risteyskolareiden lukumäärässä saattoi nähdä jopa jonkinverran vähentymistäkin, mutta tätä ei kestänyt kuitenkaan kuin tuon yhden ainoan vuoden ja sitten alkoi ryske ja räiske oikein toden teolla kuulua risteyksestä kuin risteyksestä. Tuon yhden vuoden onnistumisen salaisuus, selitettiin piilleen siinä, että kukaan meistä ei oikein ollut varma siitä, mikä loppujen lopuksi oli oikea tapa risteysajon kohdalla ja näin ollen tuo meidän epävarmuutemme tuli esiin normaalia suurempana varovaisuutena. On vaikea sanoa nykyisellään heijastaako meidän ajotapamme risteyksessä oikeutettua varmuutta risteysajon sääntötuntemuksesta vai liekö itsevarmuutemme saanut alkunsa silloin kun havaitsimme, ettei kukaan muukaan oikein tiedä miten risteyksissä aina tulisi ajaa. Täytyy ainakin leikkiä kovaa pokerinaamaa.

Totuuden nimessä on myönnettävä, että risteysajosääntöjä voi perustellusti pitää vaikeasti omaksuttavina ainakin, jos ajattelee niiden käytännöllistä soveltamista. Jos kuitenkin lähtökohdaksi otetaan näiden säännösten tärkein määräys eli määräys nopeuden hiljentämisestä jokaiseen risteykseen saavuttaessa, ei voitane enää puhua vaikeatajuisuudesta ja vaikeasta soveltamisesta mitään. On sitten kokonaan toinen asia, jos meillä on ilmeinen taipumus ja halu osallistua suomalaiskansallisen ruletin pelaamiseen eli ajamiseen risteykseen nopeutta vähentämättä. Mahdollisuudet tässä ruletissa ovat melkoiset, sillä varmuudella joka toinen kerta tulee risteykseen samanaikaisesti oikealta toinen ajoneuvo ja joka toinen kerta ei tule, mutta valitettavasti nämä kerrat eivät aina ole perätysten. Siinähän tuon ruletin kiehtova salaisuus ilmeisesti juuri onkin.

Tällä kertaa esillä oleva risteysruletti voidaan yksilöidä á la Kuusankoski ja vaikkakaan sen tapahtumasarjassa ei olekaan mitään normaalista poikkeavaa, kerrottakoon jutun alkuvaiheista kuitenkin jotain.

Virallinen syyttäjä näki suoritettujen tutkimusten perusteella virheen henkilöautoa kuljettaneessa autoilijattaressa, koska tämä ei ollut kuljettaessaan autoaan risteykseen, jossa näkyvyys oli kasvillisuuden vuoksi rajoitettu, väistänyt risteykseen samanaikaisesti oikealta saapunutta kuorma-autoa, mistä laiminlyönnistä oli syyttäjän näkemyksen mukaan aiheutunut autojen yhteenajo ja vaurioituminen. Samassa yhteydessä olivat autoilijatar sekä hänen matkustajansa loukkaantuneet. Loukkaantunut matkustaja yhtyi syyttäjän esittämään rangaistusvaatimukseen sekä vaati lisäksi myös kuorma-autoa ajaneelle rangaistusta ja erinäisen määrän korvauksia yhteisvastuullisesti molemmilta kuljettajilta.

Autoilijatar katsoi puolestaan, että syynä yhteenajoon oli yksin ollut se, että kuorma-auton kuljettaja oli lähestyessään risteystä laiminlyönyt noudattaa olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vahingon välttämiseksi siten, että kuorma-auton kuljettaja ei ollut ajoissa vähentänyt autonsa nopeutta riittävän alhaiseksi eikä väistänyt risteysalueella jo kokonaan ollutta henkilöautoa. Näin perustellen autoilijatar vaati kuorma-autonkuljettajalle rangaistusta.

Kihlakunnanoikeus, jossa virallinen syyttäjä vaati nyt myös kuorma-auton kuljettajalle rangaistusta autoilijattaren esittämiin perusteisiin nojautuen, katsoi selvitetyksi, että autoilijatar oli syyllistynyt siihen mistä hänelle oli vaadittu ran-

KAKS/.

— Mutta minähän sanoin vain nimeni! Sukunimeni on Veräjä ja etunimeni Ville!

SIRKUS

TERRY BROWNE

— Soh, Liru! Anna sen pitää luunsa . . .

gaistusta ja myös kuorma-auton kuljettaja oli menetellyt varomattomasti liikenteessä jättämällä kerrotuin tavoin ajoissa vähentämättä autonsa nopeutta. Sen vuoksi kihlakunnanoikeus, samalla kun kuorma-auton kuljettaja tuomittiin sakkorangaistukseen varomattomuudesta liikenteessä, tieliikenneasetuksen 17 §:n 2. kappaleen a-kohdan ja tieliikennelain 6 §:n 1. momentin nojalla tuomitsi autoilijattaren varomattomuudesta liikenteessä 50 päiväsakon suuruiseen sakkorangaistukseen. Tämän ohessa kihlakunnanoikeus, katsoen autoilijattaren suuremmassa määrin syylliseksi yhteenajoon, velvoitti autoilijattaren korvaamaan 2/3 kuorma-autolle aiheutuneista vahingoista, mutta loukkaantuneelle matkustajalle aiheutuneet vahingot tuli molempien korvata yhteisvastuullisesti.

Hovioikeus muutti kihlakunnanoikeuden päätöstä vain korvausten osalta siten, että loukkaantuneelle matkustajalle aiheutuneet korvaukset oli osapuolten korvattava keskinäisen vastuunsa mukaan eli autoilijattaren 2/3 ja kuorma-auton kuljettajan 1/3. Hänen oikeudenkäyntikulunsa tuli osapuolten kuitenkin edelleen korvata yhteisvastuullisesti.

Korkein oikeus katsoi, ettei ollut aihetta muuttaa hovioikeuden päätöstä muuta kuin eräiden korvausmäärien osalta. Tämän oikeusasteen ratkaisussa ansaitsee erityismaininnan erään erimieltä olleen jäsenen kannanoton perustelut. Eriävän mielipiteen esittänyt jäsen katsoi, että koska oli näytetty autoilijattaren lähestyneen risteystä ennen kuorma-autoa ja yhteenajo oli aiheutunut siitä, ettei kuorma-auton kuljettaja puolestaan lähestyessään risteystä, jossa näkyvyys oli huono, ole käyttänyt riittävän alhaista nopeutta, olisi syyte autoilijatarta vastaan ajettuna hylättävä.

URHEILUTOIMITTAJIEN TIETOKILPAILU jatkoa sivulta 19

1. H. Pennola, Ateena 1906, VI 325.

2. J. Saaristo, Tukholma 1912, keihäs II 58,66 ja yht.tul. I 109,42, T. Rautavaara Antwerpen 1937 II 63,92, Lontoo I 69,77.

3. E. Desmartrean, Kanada, painonheitto 10,46,5.

4. Hän ei osallistunut milloinkaan seiväshypyssä o-kisoihin — todennäköisesti riitaannuttuaan liittonsa kanssa — mutta oli sen sijaan 8. 1924 Pariisin 800 m:llä ja osallistui myös 400 m:lle, mutta karsiutui välierissä.

5. 1932 Los Angelesissa voitti Irlannin Robert Tisdall 400 m:n aidat ajalla 51,8, kaatoi viimeisen aidan ja sai kultaa, mutta ei ME:tä. Toinen oli Glenn Hardin 52,0 = Morgan Taylorin ME, sillä ennätykseksi kelpasi silloin vain "puhdas" juoksu.

6. Tukholmassa 1912 vauhdittomassa pituudessa C. Tsiclitiras 337.

7. Lontoo 1908 400 m:n ensimmäinen loppukilpailu keskeytettiin jenkki Carpenterin tönittyä Englannin W. Halswellea. Carpenter diskattiin, kaksi muuta jenkkiä jäi toisesta loppukilpailusta pois ja niin Halswell juoksi yksinään ajan 50,0. Alkuerissä hän oli jo tosin paras ja sai ajan 48,4.

8. E. Anttila 1.000 m, O. Salsola ja O. Salonen 1.500 m, T. Mäki ja V. Heino 10.000 m, V. Kyrönen, E. Tamila ja M. Hietanen 25.000 m, V. Sipilä ja A. Viskari 30.000 m, B. Sjöstedt 110 m aidat, O. Rinteenpää ja P. Karvonen 3.000 m esteet ja S. Nikkinen keihäs sekä P. Nikula seiväs.

9. Maratonilla Oksanen, Manninen ja Viskari, 10-ottelussa Kahma ja Suutari sekä seiväshypyssä Landström ja Sutinen.

10. Varsinaisesti Hollanti ja Sveitsi.

11. V. Rautio, 3-loikka, Y. Lehtilä, kuula ja V. Nyqvist, kiekko.

12. Kosti.

13. 1932 Los Angelesissa joukkueella Fuqua, Ablovich, Warner ja Carr.

14. Toinen sekä 5.000 että 10.000 m:llä Wienissä 1931.

LIIKEASIA

Liikemies yritti puhelimitse tavoittaa muuatta asiakastaan. Puhelimeen vastattiinkin, mutta vastaaja oli äänestä päättäen perin nuori. Niinpä liikemies tiedusteli:

— Mahtaneeko isäsi olla kotona?

— Ei oo.

— Entä äitisi?

— Ei sekään oo.

— Onko siellä sitten ketään muuta kotosalla?

— Sisko on.

— No saisinko häntä puhelimeen?

Nyt tuli pitkä hiljaisuus. Vihdoin kuului pojan epävarma ääni:

— Mä en tiedä jaksanks mä nostaa sitä lastenvaunuista ...

AMERIKAN LÖYTÄJÄ

Opettaja pyysi Villeä näyttämään luokan kartalta Amerikan mantereen. Hieman epäröityään Ville nousi paikaltaan ja näyttikin aivan oikein. Opettaja:

— Mainiota. Sanopa nyt kuka sen löysi?

Ville innokkaasti:

— Kyllä mä löysin sen ihan itse — kukaan ei kuiskannut ...

HYVÄT OLIVAT

Vankilan pastori oli sitä mieltä, että suurin osa rikollisista oli onnettomien olosuhteitten uhreja. Murto-Kalle saapui ties monettako kertaa muurien väärälle puolelle. Kun vankilan johtaja oli pastorin läsnäollessa tehnyt Kallelle asiaankuuluvat kysymykset tiedusteli pastori vuorostaan, teoriaansa todistaakseen:

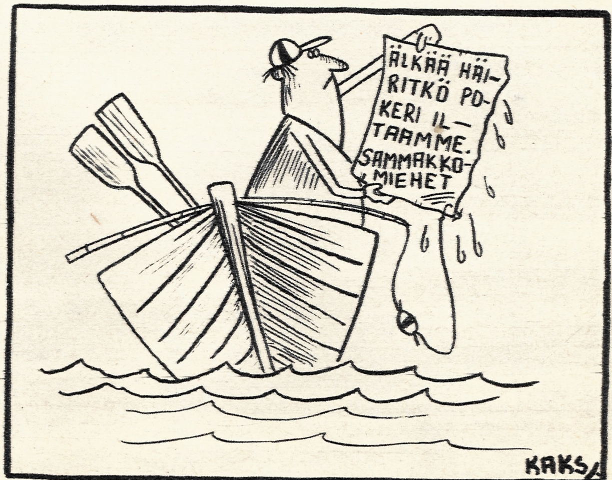
— Niin. Minkälaiset olivat teidän olosuhteenne rikosta suorittaessanne?

Kalle vastasi tyytyväisenä:

— Olosuhteissa ei kyllä ollu mitään vikaa. Ne oli päin vastoin suorastaan erinomaisen hyvät ... poliisia ei näkyny missään.

— Onko joku mahdollisesti jättänyt tänne litran viskipullon?

VERONICA
PARKER JOHNS

Ei

Tarina rakkaudesta, joka ei horju eikä kaihda uhrejakaan. Tarina naisen rakkaudesta omaan itseensä.

HAZEL ei tehnyt mitään puolinaisesti. Kun hän kyllästyi mieheen, hän ei tyytynyt pesemään tätä vain hiuksistaan; hän lojui tuntikausia nautiskellen vaahtokylvyssä, sillä se oli paras hänen tietämänsä keino toipua juuri päättyneestä rakkausjutusta.

Hän käänsi punakyntisillä varpaillaan hanaa. Lämmintä vettä tulvi hänen ympärilleen, ja vaahto kohosi hänen olkapäittensä tasalle. Hän sulki silmänsä ja päätti vielä viimeisen kerran ajatella Danielia, vain Danielin parhaita puolia, tämän voimakkuutta ja kiharaista tukkaa, joka sai Da-

jälkeäkään

nielin näyttämään yksisarviselta faunilta. Sillä tämän jälkeen hän ajattelisi vain Danielin vähemmän miellyttäviä ominaisuuksia — pitkäveteisiä selostuksia uusimmista urheilutapahtumista, puhumattakaan hänen täydestä lahjattomuudestaan kaikessa muussa paitsi rakkaudessa ja vetelehtimisessä.

Hazel sulki hanan ja kuunteli. Totta, hän oli kuullut oikein. Hänen miehensä oli makuuhuoneessa ja kutsui häntä.

— Walter! hän huudahti. — Mitä teet kotona tähän aikaan päivästä?

— Minulle sattui pieni tapaturma, rakkaani. Pieni tapaturma vain, joten älä ole huolissasi.

— Minä tulen, Hazel vastasi, nousi ammeesta, kietoutui flamingonpunaiseen kylpytakkiin ja tassutteli paljain jaloin makuuhuoneeseen.

Walter makasi hänen sängyssään, ei omassaan. Toinen kenkä oli liannut hänen peitteensä, ja Hazel aikoi juuri kärkevästi kysyä, miksi Walter ei liannut omaa sänkyään, kun hän näki miehensä toisen jalan. Se oli ilman kenkää ja siteessä, eikä mies ollut ilmeisesti jaksanut kävellä kauempana samassa huoneessa olevaan omaan sänkyynsä. Hän ihmetteli, kuinka mies ylipäänsä ollenkaan oli selviytynyt kotiin, ja kysyi sitä.

— Rouva Devin saattoi minut kotiin taksilla, Walter vastasi. — Hän on keittiössä laittamassa minulle jotain juotavaa. Velman pitäisi antaa minulle ruokaa.

— Velmalla on tänään vapaapäivä, Hazel vastasi. — Osaako sihteerisi laittaa ruokaa?

— Varmasti. Ryöstäköön jääkaapin minun laskuuni. Olin juuri menossa lounaalle, kun tämä tapahtui.

— Mitä sitten tapahtui? Habel kysyi.

— Joku ajoi päälleni. Tiedäthän toimiston takana olevan kapean kujan?

— Tiedän, Hazel vastasi. Hän oli kerran käynyt Walterin toimistossa ja muisti hyvin sen vastenmielisen kujan, jota Walter käytti oikotienään käydessään lounaalla.

— Hän ajoi kuin hullu, Walter sanoi. — En ehtinyt edes nähdä, millainen auto se oli.

— Etkö nähnyt rekisterinumeroakaan?

Walter ravisti päätään. — Onneksi sattui vain jalkaan.

Ilmeisesti Walter oli astunut ajotielle katsomatta ympärilleen, Hazel ajatteli. Niin Walterin tapaista. Tällä oli aina niin kova kiire rakkaan työpöytänsä ääreen, ettei kunnolla ehtinyt syödä lounasta.

— Parantuminen kestää ainakin viikon, Walter sanoi melkein anteeksi pyytäen. — Mutta yritän tuottaa sinulle mahdollisimman vähän vaivaa. Rouva Devinin on tietenkin tultava tänne joka päivä pariksi tunniksi, mutta yritämme toimia mahdollisimman ripeästi.

— Etkö olisi voinut mennä sairaalaan? Hazel kysyi tahdittomasti. Walterin silmät tummuivat kuten aina Hazelin pahoittaessa miehensä mielen, ja hän yritti korjata: — Tarkoitan vain, että eikö sinun olisi parempi olla sairaalassa, missä parantuisit pikemmin?

— Lääkäri arveli, että minun olisi parempi olla kotona rakkaitten omaisteni parissa. Mutta hän olikin vieras lääkäri, Walter lisäsi hieman ivallisesti. — Poliisi oli kutsunut hänet paikalle.

Pitkä ruskeatukkainen nainen tuli huoneeseen lasi kädessä. Walter esitteli heidät toisilleen ja sanoi, että oli aikakin heidän tutustua toisiinsa ottaen huomioon, kuinka paljon he joutuivat keskustelemaan keskenään puhelimessa.

— Meistä tulee varmasti hyvät ystävät, Hazel sanoi. — Meillä on paljon yhteistä.

Hazel pyysi anteeksi ja meni pukeutumaan. Valikoidessaan itselleen leninkiä, hän mietti tilanteen sietämättömyyttä. Jane Devin, hänen miehensä sihteeri, oli Danielin vaimo.

Hän valitsi lopulta Danielia erityisesti miellyttävän punaisen leningin tietäen hyvin sen lisäävän miehen tuskaa hetkellä, jolloin hän sanoisi kaiken olevan lopussa. Sillä Daniel ei vielä tiennyt sitä. Hazel oli kirjoittanut viimeisen näytöksen ilman Danielin myötävaikutusta, ja se oli Danielille vain oikein. Sillä näytelmän alkaessa Daniel oli johtanut ensimmäistä näytöstä ja määrännyt hänelle osan antamatta hänelle tilaisuutta edes yhteen harjoituskertaan.

Ensimmäinen näytös: joulukuinen tiistaiaamu, neljä kuukautta sitten. Rouva Hazel Cranshawin vuoteen vieressä oleva puhelin soi. Hazel nostaa kuulokkeen. — Täällä on Daniel Devin, Daniel sanoo. Haluaisin keskustella kanssanne. Asia koskee vaimoani, joka on miehenne palveluksessa. Hehän ovat liikematkalla, eikö niin?

— Kyllä, kyllä he ovat, Hazel vastaa hämmästyneenä.

— Te siis uskotte heidän olevan liikematkalla. Saanko tulla luoksenne ja kertoa teille joitakin pikkuseikkoja.

Hazel pyysi miestä tulemaan heti ja kulutti odotusajan kävelemällä edestakaisin kauhistellen ajatusta, että Walterin puhelimeen vastaava lempeä ääni kuuluikin seireenille, joka halusi houkutella häneltä hänen miehensä.

Jane Devin. Hazel inhosi pelkkää nimeäkin. Rouva Devin oli tehnyt Walterille toimistosta kodin. Hän oli maailman paras sihteeri ja niin edelleen...

Daniel astuu sisään. Hän on kookas ja vaalea ja täysin erilainen kuin Hazelin viimeiset kolme rakastajaa, jotka olivat olleet hieman latinalaistyyppisiä.

Daniel ilmaisi Hazelille heti käyntinsä todellisen syyn. Hän oli nähnyt Hazelin kuvan eräässä lehdessä eikä ollut sen jälkeen pystynyt ajattelemaan mitään muuta.

Ettäkö hänen vaimonsa muka huvitteli Hazelin miehen kanssa? Ei ikinä! Jane oli hyveellisyyden perikuva, ikävystyttävä olento, jonka kanssa hänen ei olisi pitänyt mennä naimisiin. Hän olikin oikeastaan käyttänyt Janea vain välikappaleena päästäkseen Hazelin tuttavuuteen...

Hazel antoi Danielin jäädä lounaalle. Ja päivälliselle ja aamiaiselle, koska Walter kerta ei ollut kotona. Kotiapulainen sai lähteä seuraavana aamuna tuntuva rahasumma taskussaan ja evästyksenään ankara määräys, ettei hän saanut ottaa uutta paikkaa lähempää kuin Connecticutista.

Se olikin ainoa kerta, jolloin Daniel kävi heidän asunnossaan. He vuokrasivat huoneen kaupungin länsilaidalta, missä kukaan ei tuntenut Hazelia. Talossa asui ainoastaan ahkeria työssäkulkijoita, jotka eivät olleet kotona silloin, kun Hazel ja Daniel kävivät huoneessaan.

Sinne Hazel nyt oli menossa kertomaan Danielille, että kaikki oli lopussa heidän välillään.

Yksin ollessaan Daniel enimmäkseen nukkui. Nytkin hän nukkui nojatuolissa ikkunan vieressä, vaikka hänellä olisi ollut yllin kyllin muutakin tekemistä. Vuode oli sijaamatta, tuhkakupit tyhjentämättä, tiskipöytä täynnä likaisia astioita. Daniel oli asustanut huoneessa jo useita päiviä. Edellisenä perjantaina hän oli jättänyt Janen edes etukäteen keskustelematta asiasta Hazelin kanssa. Jos Hazel olisi sen tiennyt, hän olisi ehdottomasti kieltänyt. Daniel silloin tällöin oli ihana — mutta alati Daniel; se oli jo ajatuksenakin sietämätön. Kun Daniel oli puhunut hänelle lähdöstään, hänestä oli tuntunut, kuin hän olisi löytänyt suuren vaativan pikkulapsen kynnykseltään. Sillä hetkellä hän oli päättänyt tehdä lopun tästä asiasta.

Hän antoi Danielille aikaa herätä, jotta tämä varmasti käsittäisi hänen sanansa. Sit-

ten hän virkkoi: — Daniel, en rakasta sinua enää.

Daniel hypähti tuolista. — Mitä ihmettä sinä puhut, senkin hölmö?

— Sanoin, etten rakasta sinua enää. En mahda sille mitään, olen sellainen. Saatan olla hirveän rakastunut, ja sitten yhtäkkiä kaikki on lopussa. On parasta, että palaat takaisin Janen luo.

— Noinko puhut miehelle, Daniel sanoi, joka yritti tänään tehdä sinusta rikkaan lesken?

Hazel unohti huolellisesti miettimänsä repliikit. — Sinäkö se olit? hän kysyi. — Autolla? Kujassa?

— Tietenkin. Menin sinne tavatakseni Janen. Pyysin häneltä avaimia voidakseni hakea asunnosta muutamia tavaroita. Hän ei antanut avaimia. Hän sanoi, että voisin tulla sellaiseen aikaan, jolloin hän on kotona, jotta voisimme keskustella. Olisin halunnut puhua puhumiset toimistossa, mutta Jane sanoi, ettei hänellä ollut aikaa, koska johtaja halusi sanella pari kirjettä, ennen kuin lähti lounaalle. Ja sitten Jane meni hänen huoneeseensa ja sulki oven. Näin miehesi takin ja hatun naulakossa ja ajattelin kujaa, jota kautta hän tavallisesti kulkee mennessään lounasravintolaansa, ja sitä kuinka mukavaa meillä olisi, ellei häntä olisi. Ja sitten ajoin kujalle ja jäin odottamaan hänen takkiaan ja hattuaan.

— Senkin typerä idiootti, Hazel kivahti. — Ajattele, jos joku olisi nähnyt ja tuntenut sinut!

Daniel otti viskipullon ja kaatoi heille kummallekin lasillisen.

— Joku todellakin näki minut, hän sanoi. — Toivon hartaasti, ettei hän tuntenut minua, mutta luultavasti hän tunsi. Sillä hän näki minut, kun juttelin Janen kanssa. Tarkoitan toimiston lähettipoikaa. Hän juoksi kujalle juuri ajaessani sieltä pois. Tosin miehesi kiljui kuin tapettava sika, joten lähettipoika ehkä ei kiihdyksissään ehtinyt nähdä minua.

Lasi kilisi Hazelin täydellisiä hampaita vasten. — Varmasti hän tunsi sinut. Walter sanoo, että poika on harvinaisen nokkela. Poliisi on varmasti jo jäljilläsi. Hyvä luoja, mitä teemme? Ajattele, jos poliisit saavat tietää meistä kaiken! Jos tästä tulee julkinen skandaali, Walter ottaa varmasti avioeron.

— Minä en ikinä anna sinua ilmi, rakkaani, Daniel sanoi.

Ei ehkä tahallaan, Hazel ajatteli. Mutta Daniel oli huonosti varustettu selviytyäkseen poliisikuulustelun kaikista kavalista salakuopista. Hazel oli saanut opetuksen — ikinä enää hän ei rakastuisi lahjattomaan mieheen. Rakkaussuhteessa tarvittiin viekkautta, diplomaatin joustavuutta ja alati valppaita aivoja. Kaikki nämä ominaisuudet puuttuivat Danielista.

Hazel itse oli asiantuntija. Hänen elämässään ei ollut jälkeäkään Danielista. Mutta mitä se hyödytti silloin, jos vastapeluri oli idiootti.

— Minun on nyt lähdettävä, hän sanoi jyrkästi. — En voi antaa miesparkani odottaa. Sinun täytyy palata Janen luo. Poliisi suhtautuu sinuun lempeämmin, jos asut yhdessä Janen kanssa.

— Tarkoitatko todella, ettet enää halua tavata minua?

— Tarkoitan. En halua tavata sinua enää ikinä.

— Mutta en halua palata Janen luo, Daniel sanoi itsepäisesti. — Olen kyllästynyt olemaan kasvatettavana. Joskus minusta tuntuu, että Jane meni kanssani naimisiin vain saadakseen kasvattaa minua.

— Tee niinkuin tahdot. Mutta yritä pysyä poissa näkyvistä. Vuokra on maksettu kuun loppuun asti.

— En halua jäädä tänne. Tämä huone käy hermoilleni. Matkustaisin mieluummin Floridaan. Katsoen Hazelia suoraan silmiin Daniel lisäsi: — Nukkuisit rauhallisemmin, jos tietäisit autoni rekisterinumeron olevan Floridassa sen sijaan, että se on täällä poliisien nähtävissä. Mutta valitettavasti minulla ei ole rahaa.

Kiristystä. Mutta sillehän ei mitään mahtanut.

— Hyvä on, Hazel sanoi. — Menen ensi töikseni aamulla pankkiin.

Voisihan hän antaa Danielille muutaman satasen. Asia oli sen arvoinen.

Sanoilla "ensi töikseni aamulla" Hazel ei suinkaan tarkoittanut päivän sarastusta. Hän istui vielä aamiaispöydässä Janen tullessa yhdeltätoista. Janen kauniit kasvot olivat itkusta turvonneet.

— Mieheni nukkuu, Hazel sanoi. — Lupasin herättää hänet, kun tulette, mutta ehkä joisitte ensin kupin kahvia.

— Kiitos, mieleläni, Jane sanoi ja purskahti itkuun. — On parasta, että kerron heti koko jutun, ennen kuin kuulette sen joltain toiselta. Tiedättekö, Pete, lähettipoikamme, sanoi minulle jotakin hirveätä! Hän sanoi, että mieheni ajoi herra Cranshawin päälle. Pete näki onnettomuuden ja väittää, että näytti siltä, kuin mieheni olisi tehnyt sen tahallaan.

— Tahallaan? Hazel henkäisi äänekkäästi. — Mutta miksi miehenne olisi sen tehnyt?

Jane punastui. — Ette varmasti usko korvianne, ainakin toivon niin. Pete sanoo, että mieheni oli mustasukkainen, sillä hän epäili herra Cranshawin ja minun välillä olevan jotakin.

— Taivas, Hazel sanoi helpottuneena. — Millaisia tyhmyyksiä!

— Voi, kuinka hauskaa, että suhtaudutte siihen noin. Pete on kertonut poliisille, että yliajaja oli mieheni, ja poliisit kävivät illalla kysymässä häntä, mutta en tiennyt hänen olinpaikkaansa. Minun täytyi ilmoittaa heille Danielin auton rekisterinumero. Poliisit eivät puhuneet mitään siitä, että Daniel olisi ajanut tahallaan miehenne päälle; ehkä Pete ei sittenkään ollut uskaltanut sanoa sitä poliisille. Sehän on aivan mahdoton ajatus. Daniel ajaa kuin hullu. Olen aina sanonut, että jonain päivänä hänelle vielä tapahtuu onnettomuus.

Hazel nousi. — Suokaa anteeksi, minun täytyy nyt mennä. Ilmoitan miehelleni, että olette täällä.

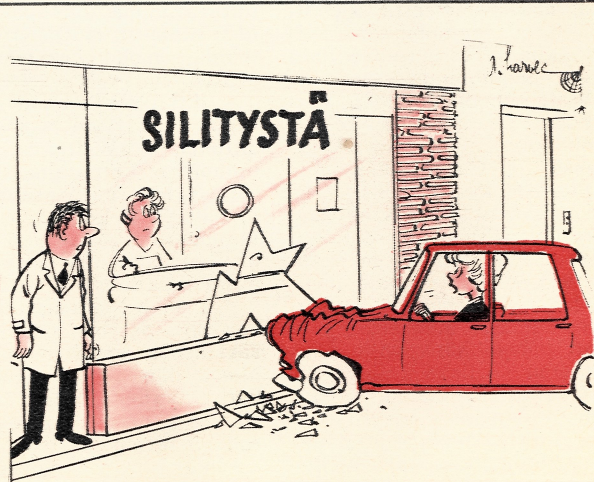
Hazel pukeutui kiireesti. Hänen täytyi tavata Pete. Jos poika ei ollut vielä ehtinyt sanoa poliisille, että Walterille sattunut onnettomuus oli murhayritys, hänet ehkä voisi lahjoa pitämään suunsa kiinni.

Hazel soitti toimistoon puhelinkioskista. — Täällä on rouva Cranshaw, hän sanoi Peten tultua puhelimeen. — Älä mainitse nimeäni. Haluaisin keskustella kanssasi. Voisimmeko tavata jossakin?

Pete ehdotti erästä pientä kahvibaaria. Hazel ilmoitti

— Olen aivan varma, että minulla on käsilaukussani jossakin pikkurahaa, mutta turha sitä on etsiä, sillä menen kuitenkin seuraavalla pysäkillä pois!

punaisen hatun tuntomerkikseen, ja Pete löysi hänet heti.

— Kuulin, että olet levittänyt juoruja miehestäni ja rouva Devinistä, Hazel sanoi ja loi poikaan nuhtelevan katseen.

Pete väisti hänen katsettaan. — Minä vain arvelin, hän mutisi.

— Olet arvannut ihan oikein. Hazel huokaisi syvään. — Ikävä kyllä se on totta. Sekä herra Devin että minä olemme siitä tietoisia. Herra Devin soitti minulle muutama kuukausi sitten ja kertoi minulle asiasta, ja sen jälkeen olemme keskustelleet siitä monta kertaa. Olemme molemmat sitä mieltä, että siitä ei kannata olla tietävinään. Ennen kaikkea siitä ei pidä puhua. Sinä olet itse asiassa vain pahentanut tilannetta.

— Olen pahoillani, Pete mutisi.

— Eikä siinä kaikki. Herra Devin järkyttyi kovasti kuullessaan, että väität hänen tahallaan ajaneen mieheni päälle. Sehän oli pelkkä onnettomuus.

Pojan kasvot saivat itsepäisen ilmeen. — Hän ajoi suoraan herra Cranshawia kohti.

— Tietenkin voidaan ajatella, että hän alitajuisesti näki siinä tilaisuuden päästä eroon kilpailijastaan ja toimi hetken mielijohteesta, Hazel sanoi. — Mutta jos niinkin olisi, hän joka tapauksessa katuu katkerasti ja varmasti antaisi sinulle mitä vain, jos unohtaisit näkemäsi ja kertoisit toimistossa vain keksineesi koko jutun. Ethän ole vielä kertonut siitä poliisille?

— En, Pete vastasi. — En vielä.

— Olen kuullut, että olet tarmokas poika. Käytkö ehkä iltakoulua?

— Kyllä.

— Kuinka paljon se suunilleen maksaa?

— No jaa, ehkä siinä seitsemänsataa.

Hazelin katse ei värähtänyt. Walterilla oli rahaa. Hän sanoi: — Kerron siitä herra Devinille. Hän varmasti antaa sinulle koko summan, jos voit tavata hänet illalla. Sopiiko sinulle kahdeksalta?

Silloin olisi jo pimeä. Daniel voisi lähteä pimeän turvin kaupungista. Ja Hazelissa itsestään ei olisi jälkeäkään. Heidän huoneensa lähellä oli kreikkalainen ravintola, jossa hän ei ollut koskaan käynyt. Sen nimi oli 'Galliopolis'. Hän kirjoitti paperilapulle ravintolan nimen ja osoitteen ja antoi Petelle kympin.

— Se on taksia varten, hän sanoi. Tule täsmälleen kahdeksalta. Herra Devin odottaa sinua ulkopuolella.

Hazel meni pankkiin ja nosti rahat. Daniel nukkui hänen tullessaan, mutta Hazel herätti hänet ja selitti, mitä hänen piti tehdä.

Sinä yönä Hazel nukkui hyvin. Aamulla hän heräsi puhelimen soittoon ja ehti vastata ennen Walteria. Mutta puhelu olikin toimistosta. Hän kuuli Walterin sanovan: — Sehän on hirveätä! Walter sanoi vielä muutakin, mutta Hazel ei kuunnellut. Hän halusi nukkua, mutta Walter ravisteli häntä ja sanoi: — Ajattele nyt rouva Devin parkaa! Niin ihmeellinen ihminen ja kuitenkin kuin kovan onnen vainoama! Eilen hänen miehensä ajoi autollaan jalkani yli, ja eilen illalla mies on ajanut itsensä kuoliaaksi New Jerseyn moottoritiellä!

— Mitä kauheata sinä puhut? Hazel huudahti nousten istumaan. Sitten hän painoi päänsä tyynyyn ja hymyili. Kuollut Daniel ei voisi häntä vahingoittaa.

— Ja kuitenkin rouva Devin tuli toimistoon kuten tavallisesti. Se osoittaa, kuinka ainutlaatuinen ihminen hän on. Hän on nyt tulossa tänne.

Hazel pyysi apulaista tuomaan aamiaistarjottimen, ja se ja rouva Devin saapuivat yhtä aikaa. Jane ojensi Walterille päivän postin.

— Rouva Devin, Walter sanoi ja otti hänen molemmat kätensä omiinsa. — Olemme syvästi pahoillamme. Voimmeko jotenkin auttaa teitä? Tarvitsetteko ehkä rahaa selviytyäksenne vaikeimman hetken yli?

— Kiitos, en tarvitse, Jane vastasi. — Danielilla oli suuri summa rahaa mukanaan, ja rahat on luovutettu minulle. Viisituhatta markkaa.

Hazel oli pudottaa kuppinsa. Daniel ei siis ollutkaan maksanut Petelle! Siitä ei Pete ilahtuisi, eikä myöskään vaikenisi!

— Ja Pete parka on murhattu eilen illalla. Lyöty puukolla selkään. Hänet löydettiin kadulta.

Hazel hieroi raivokkaasti peitteessä olevaa kahvitahraa. — Jos olisitte tarkkaavaisempi sihteeri, tietäisitte, että esimiehenne lukee sanomalehdet lopusta alkuun, hän huomautti jäätävästi.

— En tiennyt sitä, Jane vastasi tyynesti. — Jos olisin tiennyt, en olisi kertonut Petestä näin yhtäkkiä.

— Mitä vähemmän puhutte Petestä, sitä parempi, Hazel sanoi purevasti. — Ettekö muka tiedä, kuka hänet murhasi?

— Mitä tarkoitatte? Jane kysyi ja näytti niin viattomalta, että Hazel oli vähällä heittää kahvikannun hänen päähänsä.

— Teidän ihmeellinen miehenne tietenkin. Kenelllä muulla olisi ollut syytä? Petehän kertoi jokaiselle, joka vain viitsi kuunnella, että miehenne oli ajanut tahallaan miehenі päälle.

— Mutta Hazel! huudahti Walter. — Häpeä vähän! Ajattele, mitä rouva Devin on saanut kokea...

— En minä siitä välitä, Jane sanoi hilliten itsensä nopeasti. — Mutta teidän ei pitäisi puhua pahaa kuolleesta, joka ei voi puolustautua, rouva Cranshaw. Sitä paitsi poliisi epäilee naista. He kävivät aamulla toimistossa. He olivat kahvibaarissa kuulleet, että Pete oli ollut siellä eilen, ja hänen seurassaan oli ollut harvinaisen kaunis vaalea nainen, jolla oli ollut minkkiturkki ja punainen hattu. Ja Peten taskusta oli löydetty paperilappu, johon merkityn osoitteen läheltä hänet löydettiin murhattuna. Osoite oli kirjoitettu naisen käsialla.

Jane otti lehden ja käänsi esille sen neljännen sivun. — Täällä on valokuva osoitteesta, hän sanoi ja ojensi lehden Walterille.

Hazel työnsi tarjottimen sivuun ja nousi vuoteesta. Tietenkin Walter tuntisi hänen käsialansa.

Walter katsoi häneen. — Hazel, hän sanoi, miksi lähetit toimistoni lähettipojan tuohon osoitteeseen? Et suinkaan vain ole kuherrellut hänen kanssaan?

— En! hän huudahti.

— Miksi sitten? Walter kysyi tyynesti.

Hazel ei kuolemakseenkaan keksinyt vastausta. Jos hän kertoisi totuuden, Walter eroaisi hänestä.

— Teidän on parasta lähteä, rouva Devin, sanoi Walter ystävällisesti. — En halua rasittaa teitä yksityisasioillani.

Jane nousi, mutta Hazel sulki häneltä tien.

— Rouva Devin, hän sanoi. — Teitäkin varmasti kiinnostaa kuulla, mitä minulla on sanottavana.

Totuus. Hänen täytyi sanoa totuus avioeronkin hinnalla. Toinen vaihtoehto olisi vankila, sillä tietenkin häntä syytettäisiin joko Peten murhasta tai osallisuudesta siihen.

— Daniel Devin oli rakastajani, hän sanoi jäykästi. — Se tapahtui vastoin tahtoani. Hän vietteli minut. Hän tuli tänne eräänä päivänä monta kuukautta sitten ja alkoi hakkailla minua. Vastustelin ensin, mutta sitten eräänä heikkona hetkenä annoin perään. Ja eilen hän soitti ja vaati, että minun täytyi järjestää niin, että hän saisi tavata Peten; muussa tapauksessa hän paljastaisi kaiken miehelleni. Kuvittelin hänen vain aikovan lahjoa pojan. Jos olisin osannut epäillä, että hän ajatteli murhata tämän...

— Valehtelet, Hazel, sanoi Walter. — Käytät vain hyväksesi herra Devinin kuolemaa selviytyäksesi tästä. En usko hänen olleen ollenkaan tässä mukana. En edes usko sinun tunteneen häntä.

— Voin todistaa sen, Hazel aloitti, mutta vaikenikin. Sillä *miten* hän voisi todistaa? Vetoaisiko kotiapulaiseen, joka oli ollut heillä Danielin käydessä? Hän oli ollut aika huono kotiapulainen ja varmaankin vaihtanut jo monta kertaa paikkaa. Pyytäisikö Walteria kysymään talonomistajalta, jolta he olivat vuokranneet huoneen? Mutta hän oli aina antanut Danielin maksaa vuokran ja itse pysytellyt huolellisesti näkymättömissä. Ei ollut ainuttakaan ihmistä, jolta hän olisi saanut apua.

Silloin hänen aivoissaan välähti nerokas ajatus. Ehkä hän voisi käyttää Janea hyväkseen. Janen välityksellä Danielista ehkä voisi olla hänelle jotakin hyötyä.

— Rouva Devin, hän sanoi, tehän tiedätte, millainen miehenne oli. Eikö ole totta se, mitä äsken sanoin?

Mutta Janen silmät olivat kovat ja halveksivat; myös Walter katsoi häneen inhoten.

Jane sanoi: — Mieheni ei ollut koskaan minulle uskoton, eikä hän ole *voinut* murhata Peteä. Mieheni kuoli kahdeksankymmenen kilometrin päässä täältä ja vajaan tunnin kuluttua siitä, jolloin Pete poliisin arvion mukaan murhattiin.

— Mutta itsehän sanoitte, että miehenne ajoi kuin hullu.

— Ymmärsitte varmasti väärin. Hän ei koskaan ajanut nopeammin kuin kuusikymmentä kilometriä tunnissa.

— Voitteko vannoa sen?

Jane painoi päänsä. — Kyllä, jos se on välttämätöntä, hän vastasi.

Hazel huusi ja takoi nyrkeillään seinää, joka jo tuntui sulkeutuvan hänen ympärilleen vankisellin tavoin. □

RAPUKESTIT ELOKUUN ILLASSA

CARIN GARSIUS

Kuutamoinen elokuun ilta on mitä sopivin hetki pitää kutsut kesämökillä. Ja mikä parasta: on rapuaika. Siinäpä onkin elokuun kekkereille sopiva aihe. Eräs Apu-lehden lukija pakinoi rapukesteistä ja niiden järjestelyistä seuraavasti:

Rapukutsujen veikeitä ja persoonallisia koristeita ovat 'merikäärmeet' tai mielikuvitukselliset mätäkuun kummitukset, joita jokainen osaa tehdä, kunhan päästää mielikuvituksensa valloilleen.

RAPU on 'takaperoinen' eläin, mutta elokuun kutsuissa se on aivan vertaansa vailla. Emme nyt tarkoita yksinomaan herkkusuiden mielihyvää heidän nähdessään ja maistellessaan kesäisessä juhlapöydässä tätä punakuorista äyriäistä, joka on suomalainen kesäherkku. Pohjoismaista Suomen ohella ainoastaan Ruotsissa syödään ja jossain määrin myös pyydystetään rapuja. Norjan kuulu erikoisherkku on katkarapu ja Tanskalla on suuret äyriäisensä: hummeri sekä sitä vähän pienempi merirapu.

Rapukestit huvilalla ovat emännän kannalta kätevin kesäkutsujen muoto. Kaiken voi etukäteen valmistaa, eikä emännän tarvitse aterian aikana hyppiä tarjoilutouhuissa. Suunnitelmat on vain tarkoin laadittava ja keksittävä koristeluun hauskoja yksityiskohtia, joita sitten voi käyttää useammankin kerran.

Ryhtykäämme siis suunnittelemaan aivan alusta alkaen. Jos emäntä on käsityöihmisiä, voi hän jo alkukesän ravuttomana aikana ommella erikoisen pöytäliinan ja siihen sopivat lautasliinat, jotka varmasti herättävät ihastusta vieraissa. Kankaaksi sopii mainiosti sininen tai vihreä puuvillakangas. Sille ommellaan taatusti pesun ja keittämisen kestävillä langoilla tillinoksia ja -kukintoja, rapuja, kirjavia savukelaatikoita tai vaikkapa kaikki vesiemme eri merimerkit — reimarit — oikeissa väreissä ja 'kari' reimariin nähden asiaan kuuluvalla puolella. Lautasliinat voidaan tehdä sylissä tai kaulassa pidettäviksi tai vaikkapa molempia lajeja vaihtelun aikaansaamiseksi, jos innostusta ja sadepäiviä riittää. Tälläiset lautasliinat kestävät melkein ikuisesti. Koska rapuja syötäessä liinaan melko varmasti tulee tahroja, on hyvä asettaa sen alle ohut muovinen liina pöytää suojaamaan. Ommellun liinan voi tietysti korvata sopivalla, värikkäällä muoviliinalla tai muovitabletilla jokaisen lautasen alla. Merensininen liina on hauskan näköinen, varsinkin jos pöytäkoristeena käytetään puusta tehtyjä, pienoiskokoisia merimerkkejä. Niitä saa ostaa hyvinvarustetuista paperikaupoista ainakin rapuaikana.

Jos ei halua koristeeksi ommeltua tai värillistä liinaa, silloin on keksittävä jotain muuta. Valkoisella liinalla ovat veikeät 'merikäärmeet' tai mielikuvitukselliset mätäkuun kummitukset onnistuneita koristeita ja joka tapauksessa persoonallisia, niitä ei juuri sellaisina ole kenelläkään toisella. Tarveaineena näihin voi käyttää käpyjä, kukkia, marjoja, rypäleitä, retiisejä, ruohoja, tikkuja ja mitä vain, kunhan on mielikuvitusta ja näppärät sormet. Pienistä ja suurista kurkuista, jotka ovat kiemuraisia tai jotenkin epämuodostuneita, saadaan kummituksille ja merikäärmeille sopiva ruumis. Käpyjen suomut tai tikun nenässä olevat marjat asetetaan peräkkäin selän kyömyiksi, tillinkukinnoista ja kuivista heinänkorsista tehdään tuntosarvet ja nokkapiikki. Vatsapuoli tasoitetaan veitsellä niin että eläin pysyy tukevasti ja keikkumatta pöydällä seisomassa. Juuri eläinten sommittelussa ja niiden pelottavaksi varustamisessa on mielikuvitus päästettävä valloilleen. Ja sitten vaan eri puolille pöytää kummittelemaan!

Rapujen keittäminen on kutsujen onnistumisen kannalta perin tärkeä toimitus ja siinä lienee jokaisella omat 'kikkansa'. Paljon tilliä, sopivasti suolaa ja ravut kiehuvaan veteen, se on perusohje, mutta pari ruokalusikallista sokeria keitinveteen saa ihmeitä aikaan. Koettakaapa!

Kun ravut ovat jäähtyneet keitinvedessään aivan kylmiksi, on ne vasta viime hetkellä ennen vieraiden tuloa ladottava vadille pöytään vietäviksi. Rapuvadista saadaan erikoinen ja juhlava koristetorni keskelle pöytää kun ravut ladotaan telineelle, jonka jokainen peltiseppä helposti kuvan osoittamalla tavalla leikkaa metallista ja kokoaa yhteen hitsaamalla. Torni voidaan tehdä myös pahvista.

Pöydän voi kattaa posliinilautasilla tai erilaisilla kaupoista saatavilla paperista valmistetuilla vahatuilla rapulautasilla. Viimeksi mainittuja lautasia asetetaan useampia päällekkäin jokaisen kohdalle. Kun ensimmäinen lautanen on täynnä ravunkuoria, se heitetään roskineen päivineen pitopöydän ulottuville tuotuun esim. suureen kuparikattilaan tai paperikoriin, joka sitten on helppo yhdellä kertaa kuljettaa pois. Eikä jää tiskiä.

Juomat valitsee jokainen mielensä ja kukkaronsa mukaan. Jäähdytetty valkoviini on toisen mielestä parasta, toinen taas haluaa kylmää pilsneriä.

Kun ravut on syöty, vieraat voivat siirtyä huuhtomaan sormiaan — naiset lisäksi kohentamaan huulten kaarta — vilpolan penkille tai pesukomeron pöydälle (miksei myös saunan kuistille, jos sauna on tarpeeksi lähellä) ase-

RAPUKESTIT ELOKUUN ILLASSA

tetun vesivadin ja sitruunanviipaleiden ääreen. Silloin on emännällä hyvää aikaa siistiä ruokapöytä rapujen jäljiltä ja tuoda jälkiruoka esille. Jälkiruoaksi sopivat marjat, jäätelö, täytekakku, hedelmät tai juustotarjotin. Juhlat kruunaa tietysti hyvä, voimakas kahvi. □

RAPUNAARAITA pidetään parempina kuin koiraita. Naaraalla on leveämpi pyrstö kuin koiraalla ja siltä puuttuu ensimmäinen jalkapari pyrstön alta.

Ravut keitetään elävinä. Ne huuhdotaan useampaan kertaan kylmässä vedessä ennen keittämistä. Elävinä keitettyjen rapujen pyrstö on käppyrässä.

Keitinvettä on oltava n. 3 l yhtä rapukiloa kohti. Veteen lisätään 2 rkl suolaa (karkeaa) /1 l vettä ja sokeria 1—2 teelusikallista. Tillinoksat kuuluvat aivan olennaisena osana rapujen keitinveteen.

Ravut pannaan kiehuvaan veteen. Kerrallaan keitetään 20—30 rapua. Keittoaika on 10—15 minuuttia.

Ravut jäähdytetään keitinliemessään, jossa ne saavat olla 12—14 tuntia.

Rapujen kanssa tarjotaan paahtoleipää ja voita.

Rapukutsuissa ei tarvitse tarjota juuri muuta kuin rapuja, hyvää jälkiruokaa ja kahvia. Jos emännällä aikaa ja halua riittää, voi hän valmistaa pieniä suolaisia paloja, jotka tarjotaan ennen rapuja.

Suolaisia paloja:

Pieniä leipäpaloja tai keksejä, joiden päällysteenä on maksapasteijaa ja oliiveja — savustettua poronlihaa ja piparjuurivoita — homejuustoa ja viinirypäleen puolikas — lohta ja tilliä — munaa ja sipulilla maustettua mätiä tai tikussa pieniä lihapullia kurkun ja tomaatin kera — cocktailmakkaroita ja rasvassa paistettuja herkkusieniä retiisin kera.

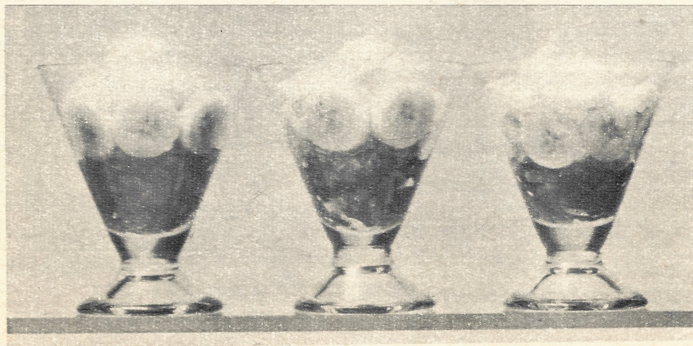
Sunnuntaiateria

HERKKUPIHVIT
PERUNOITA
TÄYTETTYJÄ TOMAATTEJA
BANAANIUNELMA

HERKKUPIHVIT valmistetaan jauhelihasta, jossa on puolet sianlihaa ja puolet vasikanlihaa. Pihvit maustetaan suolalla ja paprikalla ja paistetaan ruskeiksi molemmin puolin. Jokaisen pihvin päälle pannaan runsaasti paistettua sipulia ja paistettuja omenakuutioita.

Tomaatit täytetään kukkakaalisalaatilla. Salaattia varten kukkakaali keitetään, paloitellaan pieniksi palasiksi ja lisätään sitruunalla maustettuun majoneesiin.

Mustikoita ja banaaninviipaleita sekoitetaan kermavaahtoon. Sokeria lisätään maun mukaan. Jälkiruoka laitetaan joko pieniin jälkiruokamaljoihin tai isompaan lasimaljaan. Koristellaan banaaninviipaleilla ja kermavaahdolla. □

LUKIJAN KEITTIÖN VAIHEILTA

Hyvän neuvon niille, jotka pelkäävät suunsa mustuvan mustikkakeittoa syödessä, on lähettänyt eräs rouva Raumalta. Hän kehottaa laittamaan keittoon nokareen voita. Silloin ei suu tulekaan syödessä mustaksi. Kokeilkaapa.

*

Kiisselejä voi keittää monenlaisia, mutta nimimerkki 'Kotirouva' Jyväskylästä keittää kahvikiisseliä. Varsinkin kutsujen jälkeen jää paljon kahvia pannuun. Tästä kahvista tulee maukas kiisseli, joka valmistetaan kuten muutkin kiisselit. Se tarjotaan vaniljalla maustetun kermavaahdon kera.

*

Nimimerkki 'Makarenin' pikkuleivät leivotaan seuraavasti:

100 g	pehmeää voita
1 kkp	sokeria
1/4 kkp	vettä
2 kkp	vehnäjauhoja
1/2 tl	soodaa

Aineet sekoitetaan ja taikina kaulitaan tasaiseksi, pitkäksi levyksi. Levyn päälle levitetään täytteeksi luumusosetta, omenasosetta tai appelsiinimarmeladia. Levy kääritään kokoon ja siihen painellaan viivottimella pitkittäisiä viiruja. Paistetaan hyvässä lämmössä. Paistuneesta pötköstä leikellään veitsellä sopivan kokoisia paloja.

*

Makoisan leivän ohjeen on lähettänyt nimimerkki 'Helena'. Valmistetaan löysähkö perunasose. Tähän alustetaan ohrajauhoja niin paljon, että taikinasta muodostuu kiinteä. Maustetaan suolalla. Leivotaan ohuita pienen lautasen kokoisia ja 2 cm paksuja kakkaroita, jotka voidellaan piimällä tai maidolla. Paistetaan kuumassa uunissa. □

ILMARI KANNEL

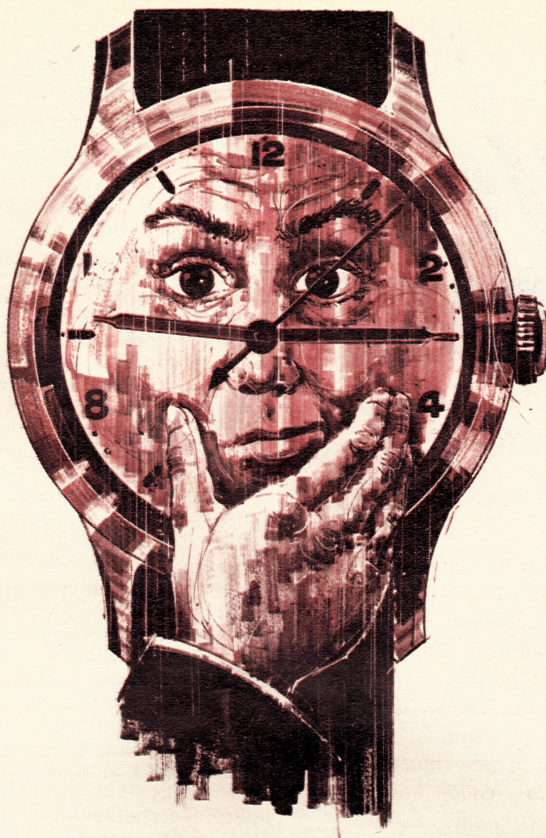
EPÄVARMASTI ja vastaanhangoitellen astuin Työolosuhteiden Sosioatmosfäärin Tutkimuslaitoksen ovesta sisään. Tarkkailevanystävällisten silmien, palleroisten, kaariliikkeisten käsien ja public-relations- suostuttelubaritonin vuolaus imaisi minut kuin pölynimuri tupakantuhkan. Ennen kuin olin ehtinyt hahmottaa kirjoituspöydällä olevan keltaisen lyijykynän tekstiä L & C Hardtmuth "Koh-i-noor" 1500 HB, oli tuo hyväntahtoisuuden inkarnaatio jo pumpannut minusta asiani, nimeni, säätyni, asuinpaikkani, suositukseni ja ikävä kyllä melko tarkan luonnekuvan.

— Tehtävänne tulisi olemaan seuraava. Te pestaudutte — jos niin voi sanoa — konttoristiksi firmaan, jonka nimen ilmoitamme myöhemmin. Tutkimme esimiesten suhtautumista myöhästymisiin. Teidän tulee suunnitelmamme mukaisesti myöhästyä työstänne joka päivä etukäteen laaditun aikataulun mukaisesti . . .

Olin kiillottanut kenkäni huolellisesti lähtiessäni asunnostani, mutta olin hieraissut toista johonkin ja oikean jalan kengän kärjen vasemmalle puolelle oli tullut selvästi näkyvä vaaleampi viiru. Olin siitä kovin kiusaantunut, se varmaan näkyi selvästi, olipa se nyt harmi; mietin olisiko sopivaa pyyhkäistä se nenäliinalla pois. Yritin keskeyttää puhetulvan pistämällä väliin: — Minulle, tuota . . . Tarkoitan että . . . Myöhästyminen, se on nähkääs kiusallista . . . Minä olen hyvin säntillinen mies . . .

— Kyllä, kyllä! Tiedämme! Juuri siksi olemme valinneet teidät. Tämä ei ole mikään helppo tehtävä, siihen ei kuka tahansa kelpaa. Menetelmämme on seuraava: Ensimmäisenä päivänä myöhästytte minuutin, toisena kaksi minuuttia, kolmantena kolme ja niin edespäin. Tehtävänne on tarkkailla esimiehenne suhtautumista — jos niin voi sanoa — kirjoittaa muistiin . . .

Poistuessani TySoTu:n toimistosta etsien käytävästä sopivannäköisen nurkan, otin puhtaan nenäliinan rintatas-

Piirros OSMO OMENAMÄKI

MIKÄ NYT ETEEN?

Aikataulun seuraamisen ei luulisi olevan vaikeata perinjuurin säntilliselle miehelle. Mutta kaikella on sentään rajansa . . .

kustani ja tasoitin kiusallisen tahran kenkäni kärjessä. Ikävä kyllä virkapukuinen vahtimestari sattui juuri sillä hetkellä kävelemään ohitseni. Hän katsoi minua hyvin kummastuneen näköisenä.

Olin ollut kaksi viikkoa Kansainvälisen Kesämökkien Suunnittelu- ja Vertailuviraston palveluksessa. Myöhästyin nyt aikataulun mukaisesti 15 minuuttia, mutta sitä ei kukaan ollut vielä huomannut. Aikataulun seuraaminen oli muuten sinänsä hyvin hauskaa, kun siihen tottui. Tarkistin kelloni joka aamu — se oli hyvin tarkka kello — sekä radion aikamerkin että puhelinajan mukaan. Nyt oli tehtävääni tulossa lisää viehätystä ja jännitystä, huomisesta alkaen oli minun määrä pidentää myöhästymisjaksojani kymmenellä minuutilla päivässä.

Aluksi kaikki meni hyvin, mutta sitten aloin tuskastua. Pahin oli päivä, jonka jouduin viettämään kokonaan poissa työpaikaltani. Kävelin kaduilla, katselin ikkunoita, tilasin kupin kahvia kuppilassa, nousin pois, jätin sen juomatta. Rupesin jo ajattelemaan itsemurhaa. Sitä varten kävelin myöhään illalla sillalla, pysähdyin seisomaan ja koputtelin kävelykepilläni sillan kaidetta. Silloin eräs epämääräinen ukkeli pysähtyi viereeni: "Mitäs herrasmies? Syäks kala?"

Vaikka olin lopulta myöhästynyt kokonaisen päivän, ei kukaan ollut minua huomannut. Tätä en ollut osannut ajatella. Välillä se oli kiusannut kuin tekemättä jätetty työ, mutta sitten olin painanut sen pois mielestäni. Itse aikataulun seuraaminen oli ollut kiinnostavaa ja muodostunut työkseni. Mutta mitä minä nyt teen? Huomenna on jo päivä, jolloin minun tulisi antaa raporttini TySoTu:een, eikä minun raportissani ole yhtään sanaa. Kaunis vahakantinen vihko, 1 mk 80 p. Eikä yhtään sanaa! Kuinka voin mennä sinne, olen koko ajan saanut palkkani säännöllisesti? Ja kuinka voin mennä KaKeSu ja Ve:oon, ja jos menen, mikä on minun työni siellä? Hyvät ystävät, mitä minä nyt teen? □

Kirje KADOTETULLE

AUDREY FURNESS

AVUN JATKOROMAANI 20. JAKSO

Celia Haines ja hänen Howard-veljensä ovat lähteneet Havard Housesta saatuaan tietää, että Pippa on selvillä heidän salaisuudestaan. He ovat vieneet Louise Danen, vankinaan pitämänsä kanssa ja päästäkseen käsiksi hänen rahoihinsa. Pippa, joka on tytön, mukanaan pakottaakseen hänet naimisiin Howardin ystävättärensä Kayn asunnossa, saa Louise Danen allekirjoittamaan kirjeen, jossa häntä pyydetään tulemaan erääseen osoitteeseen Nightingale Roadilla. Pippa menee, mutta joutuu ansaan; häneen tartutaan kovin kourin ja viedään huoneeseen, missä Celia Haines odottaa häntä.

NYT Pipasta tuntui, ettei Celia Hainesin viileän huvittuneen äänen kuuleminen tullutkaan yllätyksenä. Oli kuin hän olisi koko ajan, siitä asti kun oli lukenut Louisen kirjeen, tiennyt olevansa menossa ansaan, että hänen kuvitelmansa Celian äkillisestä antautumisesta oli ollut yhtä mahdoton kuin todistamatonkin.

Ahdas huonepahanen, jonka seinäpapereissa oli kosteuden aiheuttamia tahroja ja jonka katosta laasti oli tippunut isoina levyinä, teki Celian moitteettoman tyylikkyyden, hänen istuessaan savuketta poltellen, jollakin tavalla luonnottomaksi.

Pippa kömpi vaivalloisesti jaloilleen ja ilmoitti uhmaavasti: — Teidän pitäisi tietää, ettette selviä tästä rangaistuksetta.

— Päinvastoin, tiedän varsin hyvin selviäväni, vastasi Celia tyynesti. — Olen selvinnyt tähänkin asti ja...

— Mutta ette ole saanut Louisea taivutetuksi naimisiin Howardin kanssa! keskeytti Pippa. — Ja nyt kun Louise tietää teidän valehdelleen väittäessänne Ian Barlowin kuolleen, hän ei tule ikinä suostumaankaan!

Celian kulmat kohosivat närkästyksestä ja hän kivahti terävästi: — Olen sietänyt sekaantumistanne asioihini liian kauan. On jo aika teidän oppia, ettei kärsivällisyyteni ole loputon. Ja lisäksi teidän on aika oppia, että vaikka tunkeilunne on saanut minut hieman muuttamaan suunnitelmiani, se ei tule vähimmässäkään määrin vaikuttamaan lopulliseen tulokseen.

— Olette väärässä, vastasi Pippa päättäväisesti. — Te olette joutunut häviölle ja tiedätte sen kyllä itsekin.

Celia kohautti kulmakarvojaan pilkallisesti. — En todellakaan tiedä sitä! Sanoin, että pakotitte minut muuttamaan suunnitelmiani, mutta unohdin lisätä, että tämä muutos koituu pelkästään minun edukseni. Tilanne kehittyy nyt nopeammin kuin osasin toivoakaan. Ja te olette nyt täysin avuton, eikö totta? Ette pysty tekemään yhtään mitään!

Pippa näki, kuinka toinen nautti voittonsa hetkestä. Celian äänen ivallisen sävyn takaa kuulsi voitonriemu, ja hänen silmänsä hehkuivat kiihkosta.

Katsellen Pippaa Celia jatkoi: — Varoitan teitä; ei hyödytä huutaa apua. Kukaan ei kiinnitä siihen vähintäkään huomiota. Tällä seudulla ihmiset sulkevat viisaasti korvansa kuullessaan huudon. Heillä on kylliksi järkeä pysytellä erossa toisten ihmisten asioista. Esimerkki, jota teidän olisi ollut hyvä noudattaa. Mutta jos olette niin typerä, ettette usko neuvoani, minun on pakko laitattaa teille suukapula. Se saattaa kuulostaa kovin melodramaattiselta, mutta vakuutan teille, että keino on yhtä tehokas kuin epämiellyttäväkin. Mason on ammattimies niissä asioissa, jos se osoittautuu välttämättömäksi.

Ensi kerran Pippa kääntyi katsomaan miestä, joka äänettömänä seisoi hänen vieressään, ja jonka suunnattomat voimat hän yhä tunsi kolhitussa ja kivistävässä ruumiissaan. Hän näki Masonin jättiläisvartalon, matalan otsan pienten mustien kiiluvien silmien yläpuolella, jyhkeän leuan ja ohuen, julman suun. Miehen ulkomuodossa oli jotakin tuttua, tämä muistutti jotakuta, mutta ketä, sitä Pippa ei kyennyt ratkaisemaan.

Kuin lukien hänen ajatuksensa Celia virkkoi: — Mason on Berthan veli. Olette varmaan kateellinen minulle näin hyvistä ja uskollisista palvelijoista. Uskokaa pois, he kumpikin tekevät mitä tahansa minun käskystäni. Eivätkä he epäröineet hetkeäkään luovuttaa ihastuttavaa taloaan käyttööni.

— Entä kuinka kauan luulette voivanne pitää minut suljettuna tänne? kysyi Pippa uhmaavasti.

— Juuri niin kauan kuin katson tarpeelliseksi.

— Onko Louise täällä myös?

— Luonnollisesti. Hän nukkuu viereisessä huoneessa.

— Nukkuu? Mutta...

— Hän oli niin kiihtynyt ajatellessaan teidän tuloanne tänne, että minun oli annettava hänelle jotakin rauhoittavaa.

Pipalle oli tullut epätoivoisen tärkeäksi saada tietää, oliko Louise mukana tässä juonessa, jolla hänet oli houkuteltu tänne, ja hän kysyi: — Pakotitteko hänet kirjoittamaan sen kirjeen?

Celia nauroi. — Louise on onneksi aivan yhtä helposti puijattava kuin tekin! Tyttöparka uskoi tosissaan, että olin valmis luovuttamaan hänet teidän huostaanne, että aioin vakavissani laskea karkuun kultamunia munivan kanan! Mutta minun on sanottava, että näyttelin osani erittäin taitavasti.

— Kuinka tiesitte, mistä löytäisitte minut?

— Soititte ystävättärellenne Havard Housesta. Bertha on nokkelampi kuin te luulitte. Hän kirjoitti puhelinnumeron muistiin ja loppu oli helppoa.

— Niin helppoa, ettei mieleenne juolahtanut, että kertoisin Kaylle minne lähdin.

— Mikä tuhoisa erehdys! huudahti Celia pilkallisesti hymyillen. — Hän siis muka tietää, missä olette?

— Totta kai. Sanoin hänelle...

— Se oli taitavasti tehty, kun ottaa huomioon, että hän oli jo lähtenyt, kun saitte kirjeen!

Pippa tuijotti häntä, ja Celia sytytti uuden savukkeen ennen kuin huomautti huolettomasti: — Hänelle tulee varmaan olemaan suunnaton helpotus, kun hän havaitsee, että hänen äitinsä — sikäli kun minä tiedän — on täysin terve ja voimissaan.

Kuva Kayn surun vääristämistä kasvoista palasi elävänä Pipan mieleen ja hän huudahti suuttuneena: — Te siis soititte hänelle! Mikä julma, tunnoton teko!

— Mutta tarpeellinen, vastasi Celia kylmästi. — Totta kai minun oli varmistuttava siitä, että olisitte yksin kirjeen saapuessa. Ja minun onnekseni suupaltti lady Somers tuli kerran maininneeksi, että ystävättärenne äiti on ollut hyvin sairas.

— Kay palaa takaisin heti, kun huomaa tulleensa petetyksi.

— Totta kai, myönsi Celia. — Ja hän huomaa palatessaan, että te olette kadonnut.

— Jätin kirjelapun hänelle.

— Äsken väititte sanoneenne hänelle, korjasi Celia.

— Tarkoitin, että sanoin sen kirjeitse, sopersi Pippa.

Celia naurahti ylimielisesti. — En usko teitä. Se riski minun tosin oli otettava, että jättäisitte jälkeenne viestin kertoen, minne olette mennyt, mutta luotin teidän lapselliseen ajattelemattomuuteenne. Peli on jännittävintä silloin, kun panokset ovat korkeat. Ja tällä kerralla minä voitin!

Pippa yritti epätoivoisesti hämätä. — Hän löytää Louisen kirjeen. Jätin sen hänen luokseen.

— Hänen laukkunsa, Mason, kivahti Celia.

Mies riuhtaisi sen Pipan kädestä. Celia avasi laukun ja veti esiin kirjeen. — Toinen erä, joka päättyi minun voittooni! sanoi hän tyytyväisesti. — Ja se toinen kirje — se, joka pani alulle koko typerän uteliaisuutenne — mielestäni on jo aika hävittää sekin.

— Ette löytänyt sitä aikaisemminkaan! uhmasi Pippa.

Celia katsoi häntä kylmin, pahasuovin silmin. — Missä se on? tiukkasi hän.

Äkkiä Pippa purskahti puo-

littain hysteeriseen, naiveksivaan nauruun. — Yhäkö teitä pelottaa noin suuresti, mitä se sisältää? Olette pelännyt sitä niin, että tunkeuduitte kuin murtovaras asuntooni sen takia. Ette saanut hetken lepoa, ennen kuin pääsisitte selville siitä, kuinka paljon minä tiesin. Olette olevinanne niin ovela, mutta oliko ovelaa mennä ahneudessanne myymään Louisen tavaroita? Oliko ovelaa tehdä pelkonne minua kohtaan niin ilmeiseksi, että minä heti tajusin teidän salailevan jotakin? Alussa teidän olisi ollut helppo hälventää minun epäluuloni lady Somersin tai kirkkoherra Heathin tai jonkun muun avulla, joka luotti teihin. Mutta te ette ollut tarpeeksi ovela ja te pelkäsitte! Pelkäätte tälläkin hetkellä, koska sisimmässänne tiedätte, ettette ole kyllin ovela voittamaan tätä taistelua! Se kirje ei sanonut minulle juuri mitään. Te itse paljastitte itsenne ja aikeenne!

Salamana Celia oli pystyssä. Pipan laukku putosi lattialle hänen sylistään ja sen sisältö sinkoutui pitkin lattiaa. Nopeasti Celian käsi kohosi ja sivalsi Pippaa poskelle.

— Hullu! huudahti hän. — Hullu! Saatte kyllä pian huomata, kummalla meistä on syytä pelätä!

Silmät kipinöiden lyönnin tuottamasta kivusta Pippa vastasi pää ylpeästi pystyssä: — En pelkää teitä.

Celian ääni oli matala ja pahaenteinen hänen sanoessaan: — Varoitin teitä, ettei kärsivällisyyteni kestä ikuisesti. Annan saman varoituksen uudelleen ja sitä paitsi neuvon teitä heittämään pois tuon teeskennellyn sankaruuden.

— Entä jos päätän olla välittämättä varoituksistanne?

— Minun on pakko silloin jättää teidät Masonin haltuun. Celia hymyili nyt, mutta hänen silmänsä olivat kylmät kuin käärmeellä. — Hän on aivan erityisesti mieltynyt vaaleisiin tyttöihin, eikö niin, Mason? Eikö se ollut juuri vaaleaverikkö, jonka takia jouduit tekemisiin poliisin kanssa? Vai onko heitä ollut useampiakin?

Mies päästi karhean naurun, ja lyhyen kauhistuttavan hetken ajan, ennen kuin siirtyi kauemmas, Pippa tunsi jättiläismäisen kouran sivelevän hänen hiuksiaan.

Yrittäen hillitä vapinaansa ja salata kasvavan pelkonsa hän huudahti: — Teittepä mitä hyvänsä, Louise ei ikinä mene naimisiin Howardin kanssa!

— Eikö? Minusta taas tuntuu, että kun hän saa tietää, kuinka mainiosti hän toimi syöttinä ja johdatti teidät ansaan ja kun hän kuulee, että te pysytte myös täällä, kunnes hän on naimisissa Howardin kanssa, ja kun kerron hänelle Masonin tavasta käsitellä tyttöjä, hän suostuu. Hän osaa kyllä olla itsepäinen, mutta hänellä on pehmeä ja tunteellinen sydän. Olen varma, että hän tekee mitä tahansa pelastaakseen ainoan ystävänsä.

Pippa kuuli Masonin huohottavan hengityksen takaansa. Miehen tylsä äänettömyys

Jatk. s. 67

Ahdas huonepahanen teki Celian moitteettoman tyylikkyyden jollakin tavalla luonnottomaksi.

Justus

BOB MONTANA

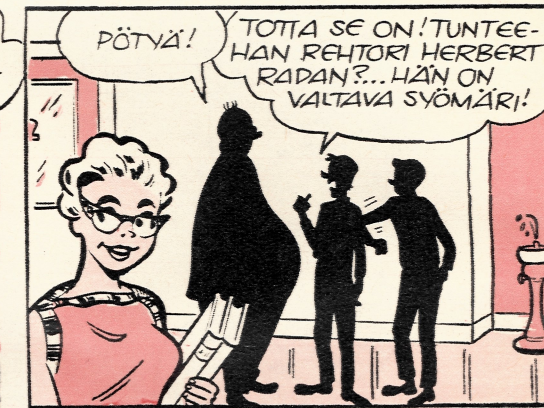

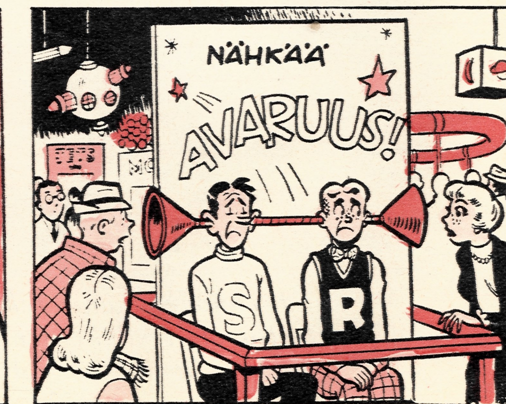

KIRJE KADOTETULLE

teki hänet uhkaavammaksi ja pelottavammaksi kuin jos hän olisi puhunut.

Hän huudahti: — Kay menee ja tekee ilmoituksen poliisille!

— Tietenkin hän tekee sen. Ja kaikkialla julkaistaan teidän tuntomerkkinne, jotka sopisivat tuhansiin nuoriin tyttöihin Lontoossa. Celia hymyili ylimielisesti. — Luulette ilmeisesti aika lailla liikoja poliisista. Kun heidän koneistonsa lopulta pääsee käyntiin, herra ja rouva Howard Shaw — minun seurassani tietenkin — ovat kauan sitten karistaneet tämän maan pölyt jaloistaan. Uskokaa minua, olen ajatellut kaikkia mahdollisia tilanteita ja varautunut niihin. Ja pitäkää mielessänne, lisäsi hän uhkaavasti, — ettei Mason koskaan ole kaukana teistä. Hän kuulee jokaisen äännähdyksenne, jok'ikisen liikahduksenne.

He jättivät hänet, ja Pippa kuuli avaimen kiertyvän lukossa. Jäätyään yksin hänen rohkeutensa äkkiä oli tipotiessään ja hän heittäytyi vuoteelle vapisten hillittömästi.

Vähitellen hän rauhoittui ja alkoi pohtia tilannetta. Oli päästävä pakoon. Oli noudettava apua. Hän meni ikkunan luo ja yritti avata sitä, mutta se oli suljettu ulkopuolelta kahdella pitkällä naulalla, ja ne pitivät. Pippa kurkisti ikkunasta ja näki ahtaan, pimeän pihan parikymmentä metriä alempana. Vaikka hän saisikin ikkunan avatuksi, olisi selvä itsemurha yrittää pakoa sitä kautta.

Viereisessä huoneessa oli Louise, joka nukkui sikeästi hänelle annettujen lääkkeiden huumaamana. Väliseinä oli ohut. Pippa kuulisi, kun hän heräisi unestaan. Jospa hän huutaisi Louiselle, rukoilisi ettei tämä menisi naimisiin Howardin kanssa, vakuuttaisi että apua oli tulossa — mutta Mason tulisi silloin.

Taas kauhu sai hänet valtaansa. Masonin ajatteleminen sai kylmät, karmivat väreet hänen iholleen. Hän ei uskaltaisi tehdä mitään, mikä antaisi Masonille syyn tulla huoneeseen.

Howard. Missä oli Howard? Piileskelikö tämä jossakin talossa uskaltamatta tavata häntä, peläten sisarensa vihaa, kokonaan sen pirullisen suunnitelman kahleissa, johon hänen ahneutensa oli hänet johtanut? Howard oli heikko, ahne ja turhamainen, mutta hänessä ei ollut Celian kylmää, laskelmoivaa julmuutta. Jospa Pippa vain voisi tavata Howardin, puhua hänen kanssaan, rukoilla häneltä apua! Howardin tarvitsisi ainoastaan hiipiä oven taakse ja kääntää avainta lukossa, avata hänelle tie alas kadulle.

Mutta Pippa tiesi, ettei Celia ikinä antautuisi siihen vaaraan. Celia ei päästäisi veljeään lähellekään häntä. Missä tämä olikaan, mitä tahansa tämä ajattelikaan, Celia ja Mason kykenivät estämään hänen pääsynsä lukittuun huoneeseen.

Alkoi tulla pimeä, ja Pippa oli viluinen ja janoinen. Hän aprikoi joko Kay oli palannut ja mitä tämä tekisi huomatessaan hänen kadonneen. Entä Colin? Hyvä Luoja, miksei hän ollut jättänyt kirjelappua ja ilmoittanut, minne oli lähtenyt?

Lukossa kiertyvän avaimen rasahdus sai hänet ponnahtamaan pystyyn. Howardko? Ei. Masonin valtava olemus täytti oviaukon. Miehellä oli teemuki kädessään. Hän oli yksin, Celiaa ei näkynyt hänen takanaan.

Mason sulki oven ja laahusti häntä kohti. 'En saa näyttää, että pelkään häntä,' ajatteli Pippa. Hän huomasi pusertavansa jotakin nyrkissään — se oli kynsiviila hänen käsilaukustaan. Tuo naurettava, vähäpätöinen ase antoi hänelle hitusen itseluottamusta.

— Kiitos. Laittakaa se pöydälle, sanoi hän. Jos hän pystyisi puhumaan miehelle yhtä käskevästi kuin Celia, tämä ehkä tottelisi. Mason ei ollut lukinnut ovea takanaan. Jos hän pääsisi livahtamaan miehen ohi, ulos ovesta ja portaisiin . . .

Mutta jättiläinen seisoi keskellä huonetta tuntuen täyttävän sen kokonaan mahtavalla ruhollaan. Pippa otti mukin ja kiersi kylmät sormensa sen ympärille, piilotellen huolellisesti kynsiviilaa. Hänen ajatuksensa lensivät edestakaisin kuin pelästynyt lintu häkissä. Tee oli kuumaa. Jos hän pääsisi kiertämään Masonin ja oven väliin ja paiskaisi sen miehen kasvoille . . .

Hän otti kaksi varovaista askelta kohti ovea, mutta Mason siirtyi nopeasti ja tukki hänen tiensä, pysähtyi selkä ovea vasten ja viekas hymy välähti hetkeksi hänen eläimellisille kasvoilleen.

Pippa pakotti äänensä rauhalliseksi. — Teitte ystävällisesti tuodessanne minulle teetä. Rouva Hainesko sen lähetti?

Mies ei vastannut, seisoi vain ovella ja tuijotti häntä mykkänä. — Mason, ettekö tiedä, että voitte tämän takia joutua ikävyyksiin poliisin kanssa, todella pahoihin ikävyyksiin. Te ja sisarenne.

Vieläkään mies ei vastannut, tuhahti vain halveksivasti kuullessaan sanan 'poliisi'.

— Rouva Haines on tietenkin vakuuttanut teille, että olette turvassa. Mutta se ei ole totta. Poliisit etsivät paraikaa minua ja neiti Danea, ja he löytävät meidät varmasti.

'Kunpa hän sanoisi jotakin!' ajatteli Pippa. 'Kunpa tietäisin, että hän on tajunnut edes jotakin siitä, mitä sanoin. Kunpa hän ei tuijottaisi minua tuolla tavoin.'

— Rouva Haines on kai luvannut maksaa teille hyvin, jatkoi hän. — Sitten, kun hänen veljensä on mennyt naimisiin neiti Danen kanssa, vai kuinka? Mutta tiedättekö, että he aikovat lähteä ulkomaille? Luuletteko todella, että rouva Haines välittää vähääkään teistä ja Berthasta sen jälkeen? Hänellä on rahat silloin. Miksi hän jakaisi niitä? Teidät ja sisarenne hän jättää tänne poliisin kynsiin. Kuulkaa, Mason, jatkoi hän vakuuttavalla, houkuttelevalla äänellä. — Minulla on ystäviä, rikkaita ja vaikutusvaltaisia ystäviä, ja jos te autatte minua nyt, kerron siitä heille ja poliisille myös. Pidän huolen siitä, että te saatte palkkion . . .

Mutta sama tyhjä ilme oli edelleen noilla rumilla, apinamaisilla kasvoilla.

10 VASTAUSTA

Vastaukset: 1. Atomiaseiden vastustajien tunnus. 2. Rajavartioston merkki. 3. Olavi Lauri oli edesmenneen Olavi Paavolaisen käyttämä kirjailijanimi. 4. Margaretilla on kaksi lasta. 5. Ranskalainen Anquetil. 6. Taivaan lakipiste. 7. Automerkkien nimissä esiintyviä eri mallien tunnuksia. 8. Ranskan. 9. 35 p. 10. Yksiosainen uimapuku.

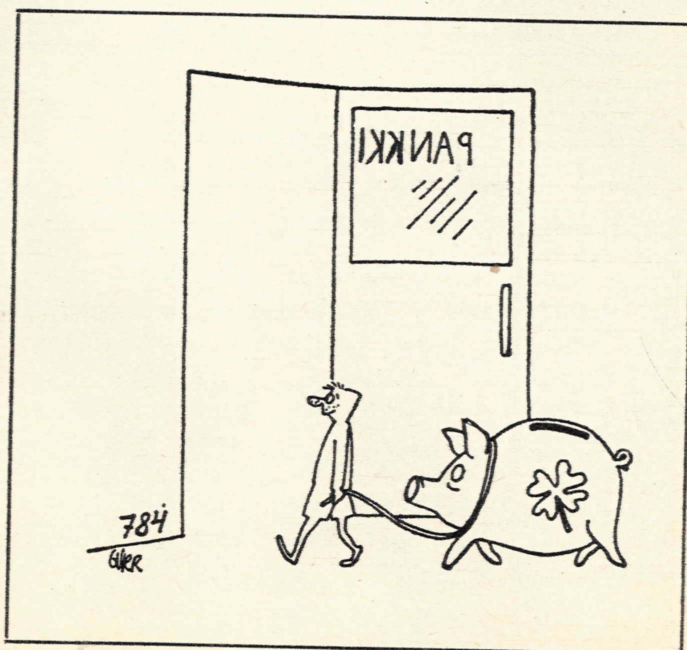
— Mason, olkaa kiltti ja auttakaa minua, rukoili Pippa.

Äkkiä mies siirtyi pois oven edestä, ja Pipan sydän hypähti pelonsekaisesta toivosta. Varovasti hän lähestyi ovea ja oli miltei päässyt sen luo, kun iso koura ojentui, tarttui hänen hiuksiinsa ja tempaisi rajusti hänen päänsä taaksepäin. Toisella kädellään Mason kiersi kömpelösti hänen hiussuortuvaansa sormensa ympärille.

— Pehmeä, örähti hän. — Pehmeä.

Mies kiskoi häntä kohti vuodetta, ja sokean kauhun vallassa Pippa iski kynsiviilalla noita painajaismaisia kasvoja, jotka lähestyivät hänen omiaan. Hän näki veren pirskahtavan esiin, kuuli raivokkaan kivun ja vihan karjahduksen, kuuli oman kirkaisunsa, kimakkana ja vihlovana. Sitten hän tunsi otteen heltiävän ja kaatui lattialle.

JATKUU SEURAAVASSA NUMEROSSA

LUONNON KIRJA

ILKKA VIRKKUNEN

Moni luonnossa nähty asia saa ihmisen ihmettelemään. Avun lukijatkin ovat kirjeissään esittäneet kovasti kysymyksiä, ja tällä kertaa yritämme vastata muutamiin. Lähettäkää vain edelleenkin kysymyksiä ja värikuvia osoitteella APU, lokero 287, Helsinki. Kuoreen merkintä 'Luonnon Kirja'.

KUKKA YLÄ-SAVOSTA

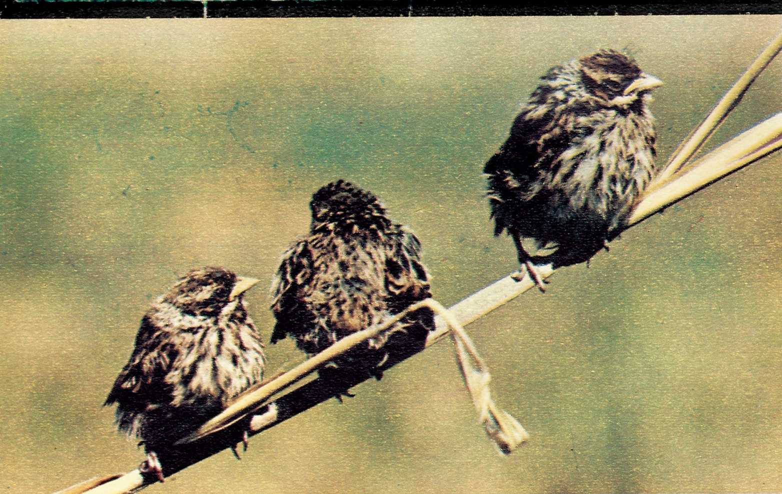
"Mikä on nimeltään oheisen kuvan esittämä kasvi? Onko se harvinainen vai yleinen? Kuvan esittämät yksilöt ovat noin 80 senttiä korkeita, ja kukinta alkaa heinäkuussa. Kukat ovat väriltään vaalean sinipunaisia.

Täällä Ylä-Savossa kasvi lienee jokseenkin harvinainen, koska en muista nähneeni muita kuin nuo kuvan esittämät yksilöt."

Näin kirjoitti Niilo Halonen, joka on ottanut kuvan Sukevalla.

Kukka on rohtovirmajuuri (*Valeriana officinalis*). Se muistuttaa ulkonäöltään koko lailla putkikasveja, mutta ei kuitenkaan ole näiden sukulainen vaan kuuluu omaan heimoonsa, virmajuurikasveihin. Lähemmin tarkasteltuna virmajuuri on helppo tuntea. Esimerkiksi kukat ovat suurennuslasilla katsottuina ikäänkuin pieniä kelloja, aivan erilaisia kuin putkien kukat.

Rohtovirmajuuri kasvaa lehdoissa, niityillä ja ojanpientareilla. Maamme eteläosissa se on varsin yleinen, etenkin rannikkoseuduilla. Mutta pohjois-Savo on aivan kasvin levinneisyysalueen äärimmäisillä rajoilla, ja siellä virmajuuria on hyvin vähän.

MYÖHÄISIÄ LINTULAPSIA

"Mäntsälän Hirvihaarassa oli 4. 7. kottaraisella poikaset pesässä", kirjoittaa Tauno Eronen, ja tiedustelee voiko kottarainen pesiä kaksi kertaa kesässä. Ja Raimo Heimonen, joka valokuvasi punakitaiset laulurastaanpojat, kysyy, mistä johtuu rastaitten yleinen tapa pesiä kahdesti.

Ensin niistä rastaista: On tunnettua, että kunkin lintulajin pesivien parien määrä tietyllä alueella pysyy osapuilleen samana vuodesta toiseen, elleivät olosuhteet muutu. Toisaalta tiedämme, että lintuja kuolee jatkuvasti. Pedot, sairaudet, kylmyys ja nälkä ottavat kukin veronsa. Näin ollen kunkin lintuparin on saatava niin monta jälkeläistä, että ne korvaavat vuoden mittaan sattuvat kuolemantapaukset — muutenhan laji jatkuvasti harvinaistuisi.

Rastaspesueessa on 5—6 poikasta, ja määrä on ilmeisesti liian pieni taatakseen kahden rastaan säilymisen kevääseen saakka. Siksi loppukesän uusintapesintä on välttämätön. Mutta olisihan sellainenkin mahdollisuus, että rastaspari hoitaisi enemmän poikasia yhdellä kertaa. Emoille olisi kuitenkin ylivoimainen tehtävä ruokkia tusina jälkeläisiä samanaikaisesti, jo viisikin nälkäistä kitaa takaa näet täystyöllisyyden. Siksi on paljon tehokkaampaa hoitaa tarvittava poikasmäärä kahtena eränä — ja luonnon ankarassa olemassaolotaistelussa tehokkain menetelmä on päässyt vallalle.

Tehokas tapa hoitaa kaksi poikuetta kesässä on meikäläisillä pikkulinnuilla pikemmin sääntö kuin poikkeus. Siksi voi vielä tähänkin aikaan tavata juuri pesästä lähteneitä linnunalkuja — sellaisia kuin toisen kuvan pajusirkkukolmoset.

Kottarainen on niitä lintuja, jotka pesivät vain kerran kesässä. En ole milloinkaan kuullut tai lukenut toisesta pesueesta loppukesällä, enkä usko sellaiseen mahdollisuuteen Mäntsälän tapauksessakaan. Luulisin pikemminkin, että ensimmäinen ja ainoa poikue on myöhässä. Ehkä kottaraisilta on ryöstetty munat tai on sattunut jokin muu pesinnän alkua viivyttänyt tapaus.

Asia erikseen on sitten miksi kottaraiskanta säilyy aivan yhtä hyvin kuin rastaat, vaikka jälkimmäiset lisääntyvät paljon tehokkaammin. Linnuthan muistuttavat toisiaan niin koon, ravinnon kuin myös elintapojen puolesta. Eräs asiaan vaikuttava tekijä — mutta varmaan vain yksi monista — on erilaiset pesäpaikat: avoimesti oksalle rakennettuja rastaanpesiä munineen tai poikineen tuhoutuu todennäköisesti paljon enemmän kuin puunonteloissa ja pöntöissä sijaitsevia kottaraisenpesiä. □

TAIKA-JIM

LUULETTEKO, ETTÄ HÄN OLI TODELLINEN HAAMU?
JOAN, MINÄ EN USKO HAAMUIHIN--
MUTTA KAIKKI MITÄ TEILLE TAPAHTUI ON VOITU SAADA AIKAAN HYPNOOSIN AVULLA.
?

HYPNOOSI? OH--PÖTYÄ. SE EI OLE MAHDOLLISTA!

KAIKKI MITÄ "HAAMURAKASTAJANNE" TEKI ON MAHDOLLISTA SYVÄN HYPNOOSIN KOLMANNESSA ASTEESSA. NÄYTÄNKÖ?
TÄÄLLÄKÖ?

NUKUTTE--NUKUTTE--JA KUN AVAATTE SILMÄNNE--MUISTATTE KAIKEN TAPAHTUNEEN--

NYT KÄVELETTE MINUSTA POISPÄIN. KÄVELETTE--
SANOITTE ETTÄ HAAMUNNE AINA ILMESTYI YHTÄKKIÄ--
JOAN ON SYVÄSSÄ HYPNOOSISSA--

OH!
--TÄLLÄ TAVALLAKO?
TAIKA-JIM ILMESTYY ÄKKIÄ JOANIN ETEEN--

NYT KOSKETATTE MINUA. MINÄ OLEN--PELKKÄÄ ILMAA--

JA NYT--HAAMU HÄVIÄÄ--

--TYHJYYTEEN.
ENSI VIIKOLLA: KYSYMYKSIÄ, KYSYMYKSIÄ--

HAUKKA

-temmeltäväin tuulten kasvatti

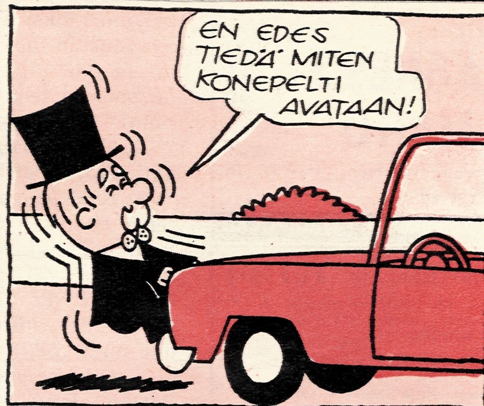

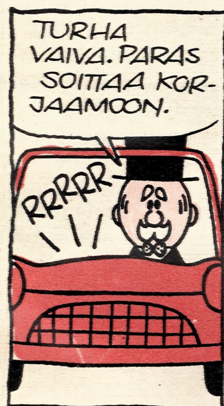

Herra HERMANNI

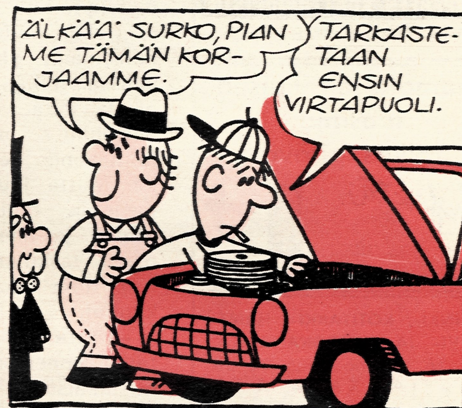

MUSTA TAPPAJA...

Jatk. s. 51

kai juuri siksi oli Eustis mennyt Mustan luokse ilman asetta. Ja hän oli ollut oikeassa: hevonen ei tehnyt hänelle mitään.

— Tuo tappaja pitää ampua heti, Lloyd Berton sanoi.

— Sitä ei ammuta, eikä teillä sitäpaitsi ole siihen vielä mitään oikeuttakaan. Farmi ja hevoset eivät ole vielä teidän, Eustis sanoi. — Muodollisuudet ensin. Kerrotteko nyt mitä täällä tapahtui.

— Olimme syömässä, Lloyd Berton aloitti. — Kuulimme myrskyn läpikin että tallissa oli jokin hullusti. Läksimme katsomaan yhdessä Ralphin kanssa, mikä siellä oli hätänä ja mitä voisimme tehdä. Selvähän se oli, että tuo hullu hevonen se lähinnä mekkaloi. Mutta juuri kun olimme menossa talliin, sammuivat sähköt ja minä läksin hakemaan taskulamppuja sisältä. Kun tulin takaisin, oli Ralph kuollut.

— Ette siis mennyt sisälle talliin ennen kuin palatessanne takaisin?

— Ei, Ralphkin oli vasta ovella kun minä käännyin lamppuja hakemaan.

Lloyd Berton kuvaili, missä he olivat seisseet kun sähköt sammuivat. Kun hän meni tallin ovelle päin, korskahteli Musta pahasti ja Lloyd kavahti takaisin.

— Siitä sen näette, hullu hevonen, ammuttava se olisi, tuo tappaja.

Jotakin oli vinossa, sheriffi Eustis oli siitä aivan varma. Mutta mitä? Vain nämä veljekset olivat olleet tapahtuma-aikaan liikkeellä ja nyt oli siitä kertomassa enää vain Lloyd, johon Eustis ei luottanut tippaakaan. Niin, ja Musta. Onnettomuus ei ollut tapahtunut niin kuin Lloyd sen kertoi, se ei voinut tapahtua niin. Mutta kuka voisi todistaa ja mitä?

Ainakin Mustan olisi pitänyt valita uhrinsa paremmin, arvelivat Bertonin farmin työntekijät ja sanoivat itsensä irti todettuaan että Lloyd Berton oli heidän uusi isäntänsä.

— Vielä meitä on täällä muutama, Charley Adamson sanoi, kun sheriffi Eustis joitakin päiviä hautajaisten jälkeen tuli Bertonin farmille aamulla aikaisin. — Mutta ei enää monta päivää. Kun tämä talo on oikein lopullisesti Lloyd Bertonin hallussa, kun viimeinenkin paperi on kunnossa niin sitten hän siivoaa, hän sanoi itse niin, että sitten tämä on hänen paikkansa eikä mikään hullujen hevosten tai hevostenkasvattajain farmi.

Sheriffi Eustis oli iloinen, kun farmilla oli sentään joku tuttu vielä jäljellä.

— Katselkaa vain rauhassa ympärillenne, uusi isäntä nukkuu vielä monta tuntia, Adamson sanoi, — muuten täällä on paikat melkein ennallaan.

Raines oli lähtenyt Eustiksen mukaan. Miehet menivät talliin.

— Ohhoh, katso, tuo on Musta. Raines oli ihmeissään. — Onko se sairas?

Mutta näytti siltä, että hevonen oli vain kuolemaisillaan nälkään ja janoon. Lloyd ei ollut näköjään välittänyt ruokkia sitä lainkaan.

— Tällä hetkellä on pääasia, että se elää, se on meille tärkeintä, Eustis sanoi. — Anna sinä sille vettä ja jotain syödä, minä haen Lloyd Bertonin tänne sillä aikaa.

Sheriffi Eustis käveli suoraa päätä Lloyd Bertonin vuoteen viereen.

— Tuli tässä mieleen muutama ajatus, hän selitti ravistettuaan miehen hereille. — Jospa viitsisitte panna vaatteet yllenne ja tulla mukaan katsomaan muuatta mielenkiintoista koetta.

Lloyd Berton seurasi vihaisen näköisenä ja puhumattomana sheriffiä talliin. Matkan varrella pysähteli sheriffi vaatenaulakoilla.

— Nämä siis olivat veljenne vaatteita, niinkö, ja nämä teidän, hyvä, otetaan mukaan molempia, oikein hyvä...

Miehet tulivat talliin.

— Ensiksi siis syyte eläinrääkkäyksestä ja sitten... Sheriffi avasi nyt paketin, joka hänellä oli ollut mukanaan.

— Kas niin, tässä on nyt Ralph Bertonin yllä hänen kuollessaan olleet vaatteet. Tässä on Lloyd Bertonin vaatteita, tässä taas Ralph Bertonin vaatteita. Ja tässä on Musta.

Hevonen makasi pilttuussaan voimattomana. Mutta kun Eustis työnsi vaatekäärön sen turvan alle, niin se nosti päätään ja yritti hirnahtaa.

— Kas niin, nämä olivat siis veljenne vaatteita, niinhän te sanoitte äsken? Sheriffi katsoi Lloyd Bertoniin joka seisoi vaiti loitompana.

— Ja tässä, sheriffi asetti paketista ottamansa vaatteet Mustan eteen, tässä...

Hevonen korskahti ja yritti sieraimiaan päristellen nousta pystyyn, mutta sen jalat pettivät.

— Nämä tässä, nämä vaatteet ovat t e i d ä n vaatteitanne, Lloyd Berton, ja ne olivat veljenne yllä kun hän kuoli. Miksi? Miten? Kerrotteko te, vai pitääkö minun tehdä se teidän puolestanne? Te puitte veljenne omiin vaatteisiinne. Sitä ennen olitte lyönyt hänet tajuttomaksi, eikö niin. Ja oli pimeä, siltä kohtaa tarinanne oli totta, oli aivan pimeä kun heititte hänet Mustan eteen. Eikö niin?

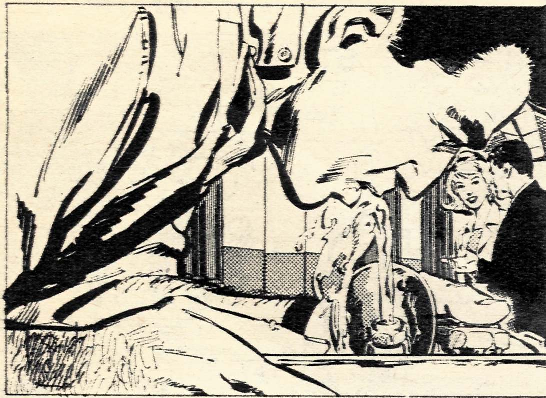
— Te — te yritätte vain keksiä joutavia. Eikä tuota satua usko yksikään valamiehistö, siitä voitte olla varma.

— Musta ei ole vielä kuollut ja se toipuu kyllä. Raines, joka oli polvillaan hevosen ääressä, näytti siltä kuin olisi halunnut lyödä Lloyd Bertonia. — Minä olen puolestani sitä mieltä, että valamiehistö, joka kaiken lisäksi saa tietää, miten te kohtelette eläimiä, tulee olemaan hyvin vakuuttunut kun Musta tekee tuon saman oikeuden edessä. Tämä on hevosten kasvattajain maakuntaa, muistakaa se. Hevosta uskotaan mieluummin kuin valehtelevaa roistoa...

Lloyd Berton oli nyt tallin ovella. Hän kääntyi ja lähti juoksemaan. Sheriffi Eustis ryntäsi hänen jälkeensä. Ensimmäinen varoituslaukaus sai miehen pysähtymään.

— Arvasinhan minä, raukka, pelkää pyssyäkin, sanoi sheriffi. — Jäisin kyllä paljon mieluummin Rainesin kanssa hoitamaan Mustaa kuin kuljeskelisin ympäriinsä teidän kanssanne, Lloyd Berton, olkoonkin että minulla on ilo saattaa teidät paikalliseen poliisivankilaan. □

BEN CASEY

NO, MITEN ISÄNNE SUHTAUTUA ASIAAN, HERRA PELL?
HIENOSTI. HÄN MURAHTELI KUN KERROIN LEIKKAUKSESTA.

MUTTA TRI DUVAL SAI HÄNET HETKESSÄ TAIVUTETUKSI.
MITEN TRI DUVAL MUUTEN MENESTYY TÄÄLLÄ? TARKOITAN, TULEEKO HÄNESTÄ HYVÄ LÄÄKÄRI?
SOLARIUM

SUZANNE DUVALISSA ON ERINOMAISTA AINESTA, HERRA PELL. HÄNESTÄ VOISI TULLA **ETEVÄ** LÄÄKÄRI!

MUTTA VOIHAN TYTTÖ TIETYISSÄ OLOSUHTEISSA VALITA TOISENKINLAISEN ELÄMÄN...
TRI DUVALIN TAPAUKSESSA KATSOISIN, ETTÄ KAIKKINAINEN HAJOITTAVA ON HAITAKSI HÄNEN URALLEEN!

SELITTÄKÄÄ LÄHEMMIN, TOHTORI, MITÄ TE TARKOITATTE **HAJOITTAVALLA?**
NEAL ADAMS 10/6

HERRA PELL, SUZANNE DUVALIN YKSITYISELÄMÄ EI KUULU MINUUN, MUTTA JOS OLETTE KIINNOSTUNUT HÄNEN URASTAAN, NIIN RAJOITTAKAA MIELENKIINTONNE HÄNEEN **SAIRAALAN PIIRIIN!**

TE AINAKIN ESITÄTTE ASIANNE SUORAAN, SE TÄYTYY SANOA!
JA MINUSTA TUNTUU KUIN TE OLISITTE KIINNOSTUNUT MUUSTAKIN KUIN HÄNEN URASTAAN!

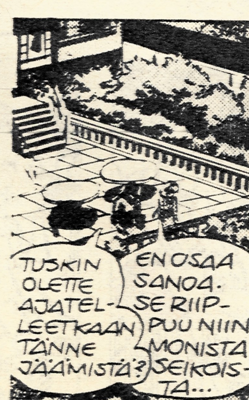
SAMANA ILTANA...
ONKO NÄKÖALA VAIN KENRAALEITA VARTEN VAI ONKO SE SUOTU JOUKOILLEKIN?
OH, SU-- TRI DUVAL!... MIKÄPÄ KENRAALI MINÄ OLISIN, JA KUU ON SAMA MEILLE KAIKILLE!

HAUKKAISIN VAIN RAITISTA ILMAA.
MIKÄPÄ SIINÄ, EMME ME SENTÄÄN **NIIN** TIUKKOJA TÄÄLLÄ OLE!

UMMM! TUOKSUU MELKEIN YHTÄ HYVÄLLE KUIN ALPPINIITYT!
TE VARMAANKIN KAIPAATTE SVEITSIIN--

TUSKIN OLETTE AJATELLEETKAAN TÄNNE JÄÄMISTÄ?
EN OSAA SANOA. SE RIIPPUU NIIN MONISTA SEIKOISTA...

OH, TIESITTEKÖ MUUTEN ETTÄ AVUSTAN TRI MOSSIA HERRA PELLIN LEIKKAUKSESSA?

Pipsa PIPPURI

piirt. JIMMY HATLO

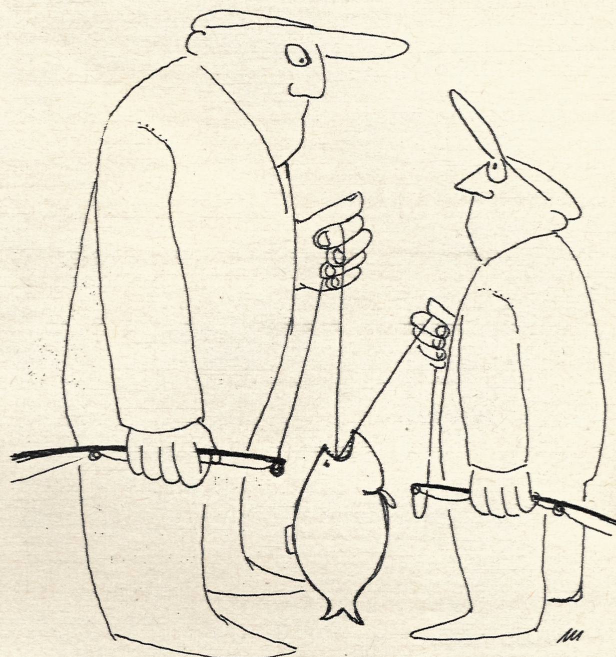
SUURKILPAILU n:o 31

Kaksi arvokasta rannekelloa palkintoina!

Samalla kun pohditte, miten nämä kalaveikot selvittävät köpelön tilanteensa, voitte ratkaista kilpaongelman. Teidän on kupongin kuvasta löydettävä viisi sellaista kohtaa, jotka ovat toisin kuin viereisessä alkuperäiskuvassa. Kun ne ovat tiedossanne, merkitkää virheet selvillä rasteilla ja postittakaa ratkaisunne siten, että se on ajoissa perillä. Osoite on APU 1000, Helsinki 200 ja kuoreen lisäksi tunnus SUURKILPAILU n:o 31. Postimaksu on —:35.

Elokuun 15. päivänä kello 12 suoritetaan arvonta, jolloin nähdään keitä ovat ne AVUN lukijat, jotka tällä kerralla saavat upeat palkintomme.

Älkää lähettäkö ratkaisujenne yhteydessä rahaa, tilauksia, osoitteen muutoksia, toimitukselle tai konttorille osoitettuja tiedusteluja tai muuta sellaista.

Oikean ratkaisun lähettäneiden kesken arvotaan kaksi laatuluokan

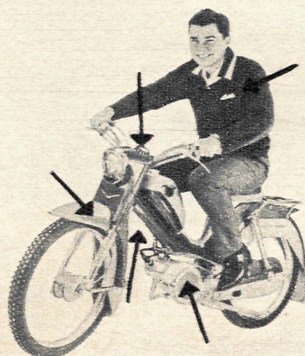
rannekelloa

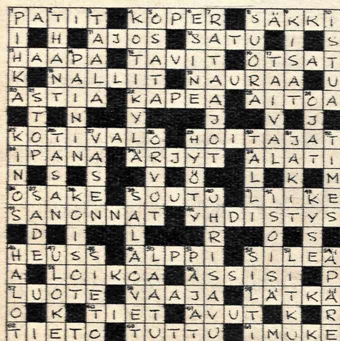
ja voittajat saavat valita joko naisten tai miesten kellon palkinnokseen.

RATKAISUJA

Suurkilpailu n:o 27

TUNTURI-mopon voitti *Martta Raitanen,* Räävelinkatu 1 B. as. 8, Turku 5.

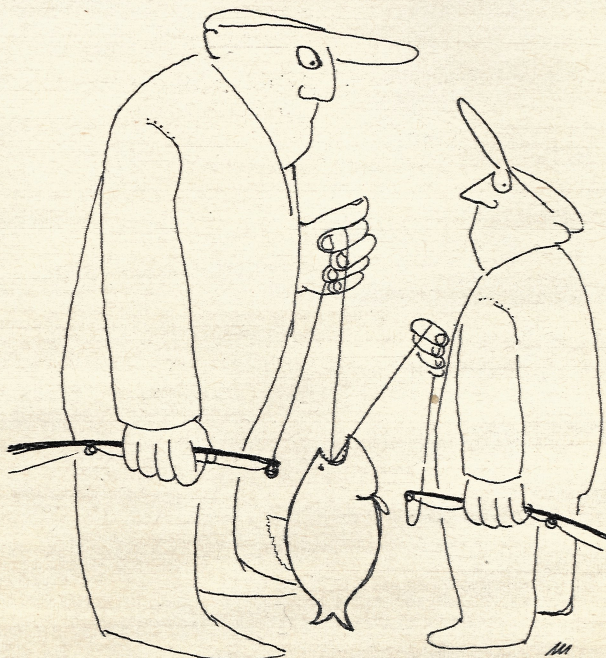

Sanaristikko n:o 27

LAMY-täytekynät osuivat seuraaville: *Maija Karlsson,* Vuorityömiehenkatu 7 B 6, Turku 5; *Tuire Björkell,* Käpytie, Savio; *Hilda Koskela,* Kuninkaankatu 37, Rauma ja *Riitta Silvennoinen,* Lauttasaarentie 42 A 24, Lauttasaari.

SUURKILPAILUN n:o 31 RATKAISU

Ratkaisija: ....

Osoite: ....

Jos voitan haluan NAISTEN / MIESTEN kellon.
(Tarpeeton ylipyyhitään.)

Helsingin Kolmannen eli Yliopiston apteekin, joka on Suomen kahdeksanneksi vanhin, perusti L. H. von Mell alunperin Turun Akatemian apteekiksi v. 1756. Turun palon jälkeen sen siirsi Helsinkiin apteekkari Johan Jacob Julin nuorempi v. 1828. Myytyään apteekin v. 1829 hän siirtyi hoitamaan omistamaansa Fiskarsin ruukkia. Hänestä tuli pian huomattava teollisuusmies, joka sai vuorineuvoksen arvon v. 1835 ja aateloitiin von Juliniksi v. 1849. Yliopiston nykyinen apteekkari on Urpo Aarnio.
Kuva esittää vuorineuvos, apteekkari Johan Jacob von Julinia.

PULTERI

Piirtänyt Johnny Hart

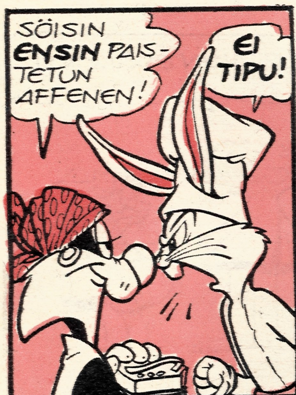

Väiski
VEMMELSÄÄRI

VOILA! OLEN VALMIS VIIHDYTTÄMÄÄN ASIAKKAITASI VIRTUOSITEETILLANI!
MIKÄ LEVEILIJÄ!
Väiskin GRILLI

MUTTA ENNEN SITÄ VAIHTAISIN KANSSASI PARI SANAA!
ANNA TULLA!

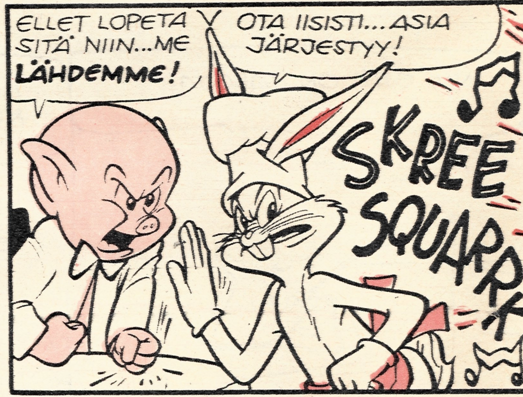

SÖISIN **ENSIN** PAISTETUN AFFENEN!
EI TIPU!

MUTTA, KENTRAALI, NÄLKÄ KALVAA ELINVOIMAANI!
PALKKASIN SINUT SOITTAMAAN! SAPUSKAA SAAT **MYÖHEMMIN!**
Väiskin GRILLI

MINUN ON KANNETTAVA MUONAT PETUNIALLE JA PORKILLE, JOTEN ÄLÄ JANKUTA!
OLET SYDÄMETÖN ORJAPIISKURI... HMM!

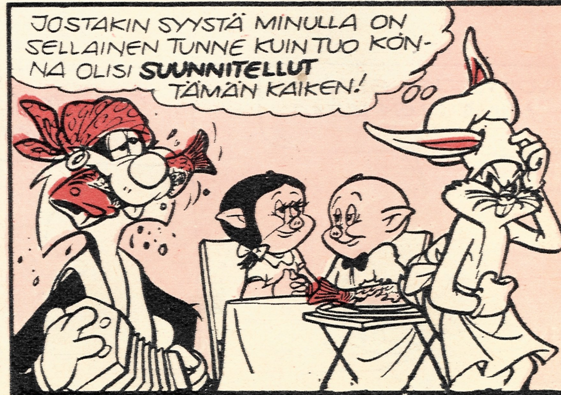

MÄ SEUDUILLA NÄILLÄ OON TUNNETTU KALAMIEES....
SKREE. SQUARRK

...JA LUODOLLE KÄYN OONKIMAAAN!
VÄISKI, **SOITTO** KYLLÄ TEKEE TERÄÄ, MUTTA LAULUN **ON LAKATTAVA!**
SKRAW

ELLET LOPETA SITÄ NIIN...ME **LÄHDEMME!**
OTA IISISTI... ASIA JÄRJESTYY!
SKREE SQUARRK

HEI! ANNA OLLA JO!
MÄÄ VERKOT VETEHEEN, NÄIN LASKEN LAULELLEEN....
LAULAA NIIN LUJAA, ETTEI EDES MINUA KUULE! ON TEHTÄVÄ JOTAKIN... JA PIAN!
5-17

...EEMELIKSIII MÄ RISTITTY OOON...
GULP

JOSTAKIN SYYSTÄ MINULLA ON SELLAINEN TUNNE KUIN TUO KÖNNA OLISI **SUUNNITELLUT** TÄMÄN KAIKEN!

KUVARISTIKKO n:o 31

Ratkaisut lähetetään siten, että ne ovat perillä viimeistään elokuun 15. päivänä kello 12. Osoitteeksi merkitään APU 1000, Helsinki 200 ja kuoreen lisäksi tunnus KUVARISTIKKO n:o 31. Postimaksu on —:35.

Palkintoina arvotaan neljä maailmankuulua LAMY-ratio täytekynää

joiden arvo on 15.50/kpl.

Laatinut OSMO KAILA

KERAVA
TIKKURILA
MENAM ?
MAUSTE-KASVEJA
KIELIMUOTO
GURJEV
MONELLA MALTILLINEN
"AHMA"
"HAUSKA"
"SATUSETIEN" NIMI
ISOISÄ
NISKA
OSAPUILLEEN OMINAISUUS
TORNIO
ULMAJA
MANNINEN
ELOKUVA
MOUKARIKULLAN VOITTAJA v. 1924
RALLITÄHTI
DONNAN KAIMOJA
"OIKEUSJUTUN" KIRJOITTAJA
MAALISMIEHIÄ
SINATRA TUNNETUIN
JUOMA
EDULLINEN
VIISI MARKKAA
MAINIO MENIJÄ, TUNNETTU TULIJA
RANNAN LAULU
SATTUVAT
TRIER
MOSEL
♂
LYHYITÄ AIKOJA
KÖYSIKIN
SANKARI
LAPUALAISPOLIITIKKO
valliena
konttori
kokonai
kuntata
ikkuna
kerrok
KAKSINOLLAINEN

Ratkaisija: ....

Osoite: ....

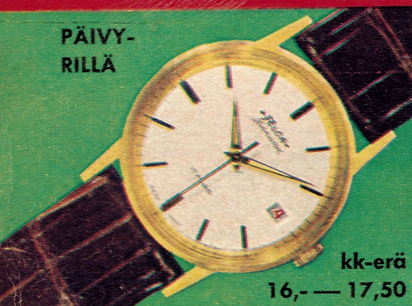
Herttoniemen Syväpaino Oy Helsinki 1964

JO 6:s KESÄ FELCA-KELLOJEN POSTIMYYNTIPALVELUA

Jo tuhannet ovat ostaneet kellonsa Tähti-Tuonti Oy:stä

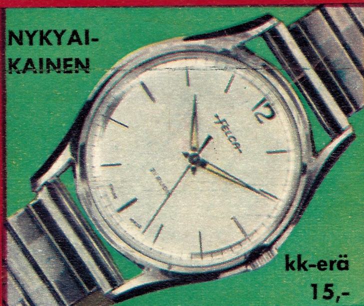
TEHKÄÄ TE SAMOIN — OSTAKAA SVEITSILÄINEN FELCA

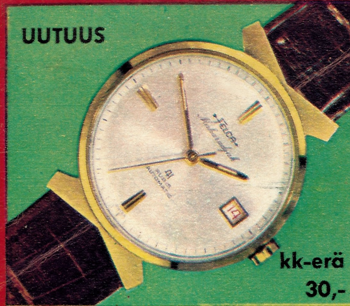
no 9254. 17 rubis ETA 2409, kromikuorinen miesten kalenterikello (toimii siis päivyrinäkin), hieno ulkoasu, vesitiivis, ø 34 mm. Mk 80,- osam. 5 x 16,- kk-erät.

no 9554. Sama kultadoubleisena. Mk 87,50 osam. 5 x 17,50 kk-erät.

no 7208. 21 rubis ETA 2370 — kuuluisa ankkurikoneisto takaa tarkan käynnin — kromikuorinen aistikas miesten kello, vesitiivis, ø 34 mm. Mk 75,- osam. 5 x 15,- kk-erät.

no 4004. Vastaava, ø 37 mm, mustalla taululla. Hinta sama.

no 9570. 41 rubis ETA 2452, Felca Maharadjah, automaattinen kalenterikello kultadoubleisena, vaativien miesten toivekello. Ohut ja todella komea ulkoasu, kivilaakeroitu roottori, vesitiivis, ø 34,5 mm. Vain mk 150,- osam. 5 x 30,- kk-erät.

no 9185. 25 rubis Felsa 4009, automaattivetoinen erikois-Felca jaloteräskuorisena. Osoittaa kk:n päivän lisäksi viikon päivän suomeksi, vaihtaen kummatkin keskiyöllä, vesitiivis, ø 35 mm. Mk 160,- osam. 5 x 32,-.

no 9585. Sama kultadoubleisena, hinta sama.

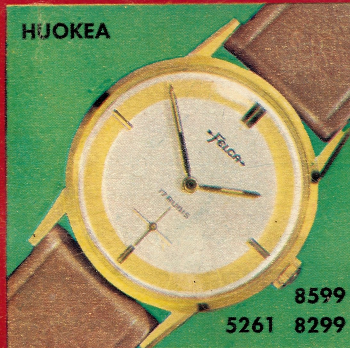

Felca-kellotehdas, Grenchen. Tästä uudenaikaisesta tehtaasta lähetetään kelloja n. 60 eri maahan kautta maailman, n. 1 000 kpl vuoden kutakin työpäivää kohti.

ASIAKKAILLEMME

Kysytte ehkä kuinka **voimme** myydä nämä **korkealaatuiset** kellot näin **huokealla?** Vastaus on: s i k s i että **tuomme ne itse** oheisesta tehtaasta suoraan **Sveitsistä.** Felca-tehdas on pitkälle rationalisoitu, joten **kustannukset** on saatu mahdollisimman **pieniksi** ja l a a t u mahdollisimman **korkeaksi.**

HYÖTYKÄÄ — OSTAKAA HUOKEALLA!
Sveitsiläinen tarkkuuskello!

no 8599. 17 rubis AS 1130, kultadoubleinen miesten kello, tarkka, vahva ja vesitiivis, ø 34 mm. Niin suosittu, että sitä hyvin voisi kutsua »kansankelloksi». Mk 70,- osam. 5 x 14,- kk-erät.

no 8299. Sama kromikuorisena. Vain mk 65,- osam. 5 x 13,- kk-erät.

no 5261. 17 rubis AS 1123, kromikuorinen poikien toivekello, vesitiivis, ø 29 mm. Toivehintaan mk 52:50 osam. 5 x 10:50 kk-erät.

VARMEMMAKSI KELLO-OSTOS TUSKIN TULEE — EDULLISEMPAA HARVOIN TARJOTAAN — SIKSI FELCA

no 4279. 17 rubis AS 1156, huokea ja tyylikäs naisten kromikuorikello, vesitiivis, ø 23 mm. Mk 65,- osam. 5 x 13,- kk-erät.

no 4579. Sama kultadoubleisena. Mk 75,- osam. 5 x 15,- kk-erät.

no 354. 17 rubis Eta 2510, hieno, pienikokoinen naisten kultadoublekello, vesitiivis, ø 21 mm. Mk 77,50 osam. 5 x 15,50 kk-erät.

no 355. 17 rubis Eta 2410, Felca-safirette, kultadoublekuorinen naistenkello aivan uudenaikaisella ulkoasulla, lasin reunoja koristavat keinosafiirit. Tosi huokealla, vain mk 70,- osam. 5 x 14,- kk-erät.

no 460. 17 rubis Eta 2410, kultadoublekuorinen, vesitiivis naisten korukello, ihastuttava malli mokkahihnalla, ø 21 mm. Edulliseen hintaan: vain mk 75,- osam. 5 x 15,- kk-erät.

no 1555. 17 rubis AS 1012 nykyaikaisesti muotoiltu, kultadoublekehyksinen naisten marquise-kello on samanaikaisesti sekä kaunis koru että hyvä kello. Lasin reunoja koristavat keinosafiirit. Hinta vain mk 80,- osam. 5 x 16,- kk-erät.

TÄHTI-TUONTI OY

Box 164 Helsinki
Museokatu 8 A

Kelloalan maahantuoja

Tilaan Felca-kellon no ...... mk ...... osamaksulla/käteisellä **jolloin saan 5 % erikoisalennuksen.** (Tarpeeton yli).

nimi (tekstaamalla)

syntymäaika kirjoilla

työnantaja

osoite, selvästi

Apu 1. 8. -64

no 359. 17 rubis Eta 2363, kultadoublekuorinen naisten kalenterikello, osoittaa myös päivän, vesitiivis, ø 22 mm. Mk 80,- osam. 5 x 16,- kk-erät.

OSTAJALLE TÄRKEÄÄ

FELCA-TAKUU

Kukin malli on teknillisesti parhaalla mahdollisella tavalla koottu, sillä Felca kellotehtaalla on nyt käytössä alan viimeisin parannus, »liukuhihnasysteemi». L a a t u : **incabloc**-iskusuojaus, **nivaflex**-kestojousi, **nivarox**-**Ispiralli, glycidur**-**liipotin** ja **teräsankkuri,** kaikki käyntiosien parhaimmistoa.

MYYNTIEHDOT

ovat myös Felca-kelloissa ainutlaatuiset. Verratkaapa: myymme **osamaksulla** sopivin kk-erin, annamme **1 vuoden** kirjallisen **takuun,** vakuutusyhtiö **FENNIA** vakuuttaa **jokaisen** Felcan »kaiken vahingon varalta» (mk 3,-) ja lisäksi annamme vielä **30 vrk palautusoikeuden** eli koeajan.